Τὸ σπίτι τοῦ παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἢ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 73 (1)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000

Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Στρατῆς Ν. Μισγίρης μὲ ἐρωτᾶ: Πῶς τυνώνονται οἱ πολύχρωμες εἰκόνες καὶ τί εἶναι λιθογραφία;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ ἐκτύπωση πολυχρόμων εἰκόνων γίνεται εἴτε λιθογραφικὴ εἴτε τυπογραφική. Ἡ τυπογραφικὴ — καὶ δὲν ἐννοῶ ἐκείνη τῶν ἐφημερίδων τῶν κυλινδρικῶν πιεστηρίων, ἀλλὰ τῶν ἐπιπέδων πιεστηρίων—γίνεται διὰ τῆς καταλλήλου κατασκευῆς κλισσὲ — τσιγκογραφημάτων — τόσων, ὅσα τὰ χρώματα ποὺ θὰ χρησιμοποιήσουμε. Τὰ φύλλα τοῦ χάρτου ἐκτυποῦνται διαδοχικὰ στὰ διάφορα χρώματα. Ὅσα χρώματα τόσες ἐκτυπώσεις. Ἐὰν ἔχουμε τέσσαρες ἐκτυπώσεις μποροῦμε νὰ ἔχουμε περισσότερες ἀποχρώσεις διὰ τοῦ συνδυασμοῦ χρωμάτων. Ἂν στὸ κίτρινο ρίξουμε μπλὲ κάνουμε πράσινο. Ἂν στὸ κίτρινο ρίξουμε κόκκινο, κάνουμε ἕνα ἀνοιχτὸ κόκκινο. Ἂν πάλι στὸ κόκκινο ρίξουμε μελὶ ἢ μαῦρο πετυχαίνουμε ἀποχρώσεις στὸ καφέ. Ἐπίσης ἀποχρώσεις πετυχαίνουμε στὸ ἴδιο χρῶμα ἀνάλογα μὲ τὴν κατασκευὴ τοῦ κλισσέ. Ἐὰν τὸ κλισσὲ γίνεται πλακᾶτο τὸ χρῶμα ἀποδίδεται στὴ βαθειὰ ἀπόχρωσή του. Ἂν ριχτῆ στὸ κλισσὲ ράστερ (οἱ κοκκίδες ποὺ βλέπετε) καὶ ἀνάλογα στὸ μέγεθος τῶν κοκκίδων ἀποδίδεται περισσότερο ἢ λιγότερο ἀνοιχτό. Ἔτσι μὲ 4 χρώματα — τέσσαρα τραβήγματα—πετυχαίνουμε πέντε ἢ καὶ περισσότερους συνδυασμοὺς χρωμάτων. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ στὸ λιθογραφεῖο. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι οἱ εἰκόνες γίνονται — χαράσσονται — πάνω σὲ πλάκες. Στὰ φῶτο-ὄφσετ ἡ χάραξις εἰς τὰς πλάκας γίνεται διὰ φωτοχημικῶν μέσων. Εἰς τὰς ἐφημερίδας αἱ πολύχρωμοι εἰκόνες γίνονται αὐτομάτως. Τὸ χαρτὶ περνάει διαδοχικὰ ἀπὸ τοὺς διαφόρους χρωματιστοὺς κυλίνδρους ἀπὸ τοὺς ὁποίους γίνεται ἡ χρωματιστὴ ἐκτύπωση.

Ὁ Τῖμος Δώρης μὲ ἐρωτᾶ: Πόσα ποιήματα πρέπει νὰ ἔχῃ μιὰ καλὴ ποιητικὴ συλλογή;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Δὲν ἔχει σημασία ὁ ἀριθμὸς τῶν ποιημάτων. Σημασία ἔχει ἡ ποιότης τῶν ποιημάτων. Κανόνας ποὺ νὰ καθορίζη ὡρισμένο ἀριθμὸ δὲν ὑπάρχει. Μιὰ συλλογὴ ὅμως πρέπει νὰ ἔχῃ τουλάχιστον 10 ποιήματα.

Ὁ Πᾶνος Τριφύλιος μὲ ἐρωτᾶ: Ποία ἡ βαθυτέρα ἔννοια τῆς φράσεως «τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοι προφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα»;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ φράση αὐτὴ λέγεται κατὰ τὴ λειτουργία καὶ ἀκριβῶς ὅταν ὁ ἱερεὺς ἐπικαλεῖται τὸ Ἅγιον πνεῦμα γιὰ νὰ μεταβάλῃ τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον σὲ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου. Εἰς τὸ σημεῖο αὐτὸ λέει ὁ ἱερεὺς «τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοι προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα». Δηλαδή: Δὲν ἔχουμε τίποτα δικό μας νὰ σοῦ προσφέρωμεν, Κύριε. Σοῦ προσφέρομεν ὅμως ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ σὺ εὐδόκησες νὰ μᾶς χαρίσῃς. «Τὰ δικά σου ἀπὸ τὰ δικά σου».

Ὁ Νῖκος Ταμπούρης μὲ ἐρωτᾶ: Τί ἔκλεψε ὁ Ἰάσων;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Ἰάσων γιὸς τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰωλκοῦ Αἴσωνος ἦταν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας στὴν Αἶαν, τὴν Κολχίδα τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Ἐξεστράτευσαν ἐκεῖ διὰ νὰ πάρουν τὸ «Χρυσόμαλλον Δέρας». Καὶ ὁ Ἰάσων κατάφερε νὰ τὸ πάρῃ μὲ τὴ βοήθεια τῆς Μήδειας κόρης τοῦ Βασιλιᾶ τῆς Κολχίδος Αἰήτου. Ἡ Μήδεια τὸν ἀκολούθησε μὰ πλήρωσε ἀκριβὰ τὴν προδοσία τοῦ πατέρα της. Ὁ Ἰάσων τὴν ἐγκατέλειψε γιὰ τὸ χατήρι τῆς Κρεούσης.

Ὁ Νῖκος Ταμπούρης μὲ ἐρωτᾶ: Ποῦ καὶ πότε ἱδρύθηκε ἡ αἵρεση τῶν Κοπτῶν;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Κόπται λέγονται οἱ Μονοφυσῖται γηγενεῖς Χριστιανοὶ τῆς Αἰγύπτου, ποὺ ἀποσπάσθηκαν ἀπὸ τὴν ὀρθοδοξίαν ἔπειτα ἀπὸ τὴν Οἰκουμενικὴ Σύνοδο τῆς Χαλκηδόνος τοῦ 451. Ἐξ αἰτίας τῆς αἱρέσεώς τους διώχθηκαν ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς Αὐτοκράτορας γι' αὐτὸ μάλιστα εὐνοήσανε τὴν Ἀραβικὴ κατάκτηση τῆς Αἰγύπτου. Ἀπὸ τοῦ 704 ὅμως ἄρχισε εἰς βάρος τους νέος ἄγριος διωγμὸς ἀπὸ μέρους τῶν Ἀράβων αὐτὴ τὴ φορά. Οἱ Κόπται σήμερα εἶναι περίπου 300.000 ἔχουν δική τους ἀνεξάρτητη Ἐκκλησία μὲ δικό τους Πατριάρχη καὶ 14 Μητροπολίτες. Μιλᾶνε δική τους γλῶσσα ποὺ εἶναι νεώτατη μορφὴ τῆς Ἀρχαίας Αἰγυπτιακῆς μὲ ἀνάμιξη πολλῶν Ἑλληνικῶν λέξεων καὶ ἄλλων ξένων γλωσσῶν.

Ὁ Ματθαῖος Ἰωσαφὲτ μὲ ἐρωτᾶ γιὰ τὸν Ἰούλιο Τυπάλδο καὶ γιὰ τὸν Ἀνδρέα Κάλβο.

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Ἰούλιος Τυπάλδος - Πρετεντέρης γεννήθηκε στὸ Ληξούρι τῆς Κεφαλληνίας στὰ 1814. Τὰ πρῶτα του γράμματα τὰ ἔμαθε στὴν Κεφαλληνία, νεαρὸς ὅμως πῆγε στὴν Ἰταλία ὅπου συμπλήρωσε τὶς γυμνασιακές του σπουδὲς καὶ ἀκολούθησε στὸ Πανεπιστήμιο νομικά. Ὅταν στὰ 1839 γύρισε στὰ ἀγγλοκρατούμενα νησιὰ διωρίστηκε δικαστὴς στὴν Κεφαλληνία καὶ κατόπιν μετατέθηκε στὴν Κέρκυρα. Ὑπηρέτησε στὴ Ζάκυνθο ὡς πρόεδρος Πρωτοδικῶν καὶ στὰ 1862 προβιβάστηκε σὲ δικαστὴ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τῆς Κερκύρας. Σὰ νὰ λέμε δηλαδὴ σὲ ἀεροπαγίτη. Ὅταν τὰ Ἑπτάνησα ἑνώθηκαν μὲ τὴν Ἑλλάδα ὁ Τυπάλδος γιὰ λόγους ὑγείας δὲν δέχτηκε τὴν τοποθέτησή του στὸν Ἄρειο Πάγο. Ἔφυγε γιὰ τὴν Ἰταλία. Προαισθάνθηκε ὅμως τὸ τέλος του γύρισε στὴν Κέρκυρα ὅπου καὶ πέθανε στὶς 16 Ἰουλίου 1883. Ἔγραψε σπουδαῖα νομικὰ συγγράμματα. Ὁ Ἰούλιος Τυπάλδος εἶναι καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς διαπρεπέστερους ποιητὲς τῆς λεγομένης Ἑπτανησιακῆς Σχολῆς. Εἶναι ὁ γλυκύτερος λυρικὸς ποιητὴς τῆς Ἐποχῆς του. Πολλὰ ἀπὸ τὰ ποιήματά του τονίστηκαν καὶ μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ τραγουδιῶνται στὴν Κεφαλληνία ἀλλὰ καὶ σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἀκόμα καὶ σήμερα.

Ὁ Κάλβος (Ἀνδρέας Ἰωαννίδης) γεννήθηκε στὰ 1792 στὴ Ζάκυνθο καὶ πέθανε στὰ 1867 στὸ Λονδῖνο. Σὲ ἡλικία μόλις 13 χρόνων εἶδε τὴν οἰκογένειά του νὰ διαλύεται. Ἡ μητέρα του παντρεύτηκε καὶ ἄφησε ἀπροστάτευτα τὰ δυό της παιδιά, τὸν Ἀνδρέα καὶ τὸ Νικόλαο. Ὁ Κάλβος ἀκολούθησε τὸν πατέρα του καὶ τὸν ἀδελφό του στὸ Λιβόρνο τῆς Ἰταλίας, ἀργότερα ὅμως πῆγε μόνος του στὴ Φλωρεντία ὅπου κάτω ἀπὸ τὴν ἰσχυρὴ προστασία τοῦ Οὔγου Φωσκόλου, ποὺ τοῦ παρεχώρησε στέγη καὶ τροφὴ σπούδασε. Ἀκολούθησε ἀργότερα τὸν Φώσκολο στὴν Ἑλβετία καὶ στὴν Ἀγγλία. Στὸ Λονδῖνο παρέδιδε μαθήματα Ἑλληνικῆς καὶ Ἰταλικῆς γλώσσας. Κατὰ τὴν περίοδο αὐτὴ τῆς ζωῆς του ἔγραψε στὰ Ἰταλικὰ τὶς τραγωδίες του «Δαναΐδες» καὶ «Θηραμένης». Μὲ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821 πῆγε στὸ Ναύπλιο γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῆ, ἐπειδὴ ὅμως δὲν χρησιμοποιήθηκε ἔφυγε γιὰ τὴ Γαλλία. Στὸ Παρίσι ἔγραψε τὴν «Λύραν» διὰ τῆς ὁποίας ἐξυπηρέτησε ἀρκετὰ τὴν Ἑλληνικὴ ὑπόθεση. Στὴν Κέρκυρα ἀργότερα ἔκαμε τὸ δάσκαλο, διωρίστηκε δὲ καὶ καθηγητὴς στὴν Ἰόνιο Ἀκαδημία.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗΣ
(Σκίτσο Πάνθηρα)

ΤΟ ΝΗΠΙΟ
Η ΝΤΟΛΟΡΕΣ
(Σκίτσο Ζηλιάρας)

ὁ Ἅγιος Βασίλης ἦρθε...

(Παραμονὴ Πρωτοχρονιᾶς, στὸ σπίτι τοῦ Μαστρο-Σωτήρη, τοῦ μαραγκοῦ. Ἡ γυναῖκα του, ἡ κυρὰ Μάρθα, μόλις ἔχει τελειώσει τὸ συγύρισμα. Εἶναι ἀκόμη ἀνασκουμπωμένη, μὲ τὸ φακιόλι στὸ κεφάλι. Ἀκούει τὸ γνωστό της βαρὺ βῆμα τοῦ Μαστρο-Σωτήρη, στὸ πλακόστρωτο, ἀπ' ἔξω καὶ τρέχει ν' ἀνοίξη τὴν πόρτα.)

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ: Τί ἔγινες, εὐλογημένε! Λίγο ἀκόμα ν' ἀργοῦσες, θἄπαιρνα τοὺς δρόμους νὰ σὲ ψάχνω! (τοῦ παίρνει τὸ δίχτυ ποὺ κρατάει. Ἐκεῖ μέσα βρίσκεται κρέας διπλωμένο σὲ χαρτὶ κι' ἕνα λάχανο).

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (χωρὶς κέφι. Φαίνεται στενοχωρημένος): Χασομέρησα στοῦ Ρόμπαπα!

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (μὲ ἐνδιαφέρον, τὸν κοιτάει στὰ μάτια): Σὲ ξόφλησε;

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (γυρίζει ἀλλοῦ τὸ κεφάλι του, γιὰ ν' ἀποφύγη τὸ βλέμμα τῆς γυναίκας του): Ὄχι!...

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (μὲ ξέσπασμα): Ὄχι; Κι' ἐσύ;

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (μὲ βαρυεστιμάρα): Τί, ἐγώ;

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (ὅλο καὶ πιὸ φουντωμένη): Ἀφοῦ ἐκεῖνος, ἔκανε πὼς τὸ ξέχασε, δὲν τοῦ τὸ θύμησες ἐσὺ πὼς αὔριο

νιά;

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ: Δὲν ἔκανε πὼς τὸ ξέχασε, γυναῖκα! Ἡ ἀρρώστεια τῆς μάνας του, τὸν ἔρριξε ἔξω. Μὲ παρακάλεσε νὰ κάνω ὑπομονὴ ὡς τὴν ἄλλη βδομάδα. Θὰ μὲ ξοφλήση τὸ Σάββατο ποὺ μᾶς ἔρχεται!

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (μὲ ἀγανάκτηση): Τὸ Σάββατο ποὺ μᾶς ἔρχεται!... Ὤ! Παρθένα μου!... Καὶ στὰ παιδιά; Τί θὰ ποῦμε στὰ παιδιά, σὰν ξημερώση ἡ αὐριανὴ μέρα; Ὁ Γιωργάκης περιμένει τὸ ντουφέκι του κι' ἡ Μαριγούλα τὴν κούκλα της!... Δὲν τὸ διάβασες τὸ γράμμα ποὺ στείλανε στὸν Ἅη-Βασίλη;

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (πάντα πολὺ στενοχωρημένος): Ἔ! δὲ θὰ χαλάση κι ὁ κόσμος, γυναῖκα! Δῶρα καὶ δῶρα εἶχε νὰ κουβαλήση ὁ Ἅη-Βασίλης! Θὰ τοὺς ποῦμε πὼς τὰ ξέχασε τὰ δικά τους!

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (ἕτοιμη νὰ τὴν πάρουν τὰ κλάμματα): Μὰ καὶ τὴν περσινὴ πρωτοχρονιὰ τὰ ξέχασε Σωτήρη!...

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (ζωηρά): Τὰ ξέχασε τὴν παραμονή! Δὲν τοὺς τἄφερε τὰ Φῶτα;

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (σκουπίζει τὰ μάτια της): Τοὺς τἄφερε μά... ὅλοι οἱ φίλοι τους αὔριο, θἄχουν τὰ παιγνίδια τους... Ἤμουνα κι' ἐγὼ παιδὶ κάποτε! Πολλὲς πρωτοχρονιὲς ξέχασε ὁ Ἅη Βασίλης νὰ φέρη καὶ σὲ μένα τὰ δῶρα μου! Ἂν ψάξης στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς μου, σίγουρα θὰ βρῆς ἀκόμη τὴν πίκρα ποὔνοιωσα ἐκεῖνες τὶς πρωτοχρονιές! (ἀναστενάζει). Ἀλλὰ ἀφοῦ δὲν μπορεῖ νὰ γίνη ἀλλοιώτικα... (πασπατεύει ἀσυναίσθητα τὸ χαρτὶ ποὺ βρίσκεται στὸ δίχτυ ποὺ κρατάει). Κρέας;

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ: Παρακάλεσα τὸν Κὺρ Ἀντώνη καὶ μοὔδωσε βερεσὲ μιὰ ὀκὰ χοιρινό. Νὰ τὸ μαγειρέψης μὲ τὸ λάχανο ποὺ ἀρέσει τοῦ Γιωργάκη... (ζωηρά). Ἀλήθεια, πήγανε νὰ τὰ ποῦνε σήμερα;

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ: Φύγανε τὸ πρωῒ καὶ γυρίσανε τὸ βράδυ.

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (εὔθυμα): Καὶ πῶς πῆγε ἡ εἴσπραξη; Σοῦ εἶπαν;

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (πάντα ἄκεφα): Φέρανε κάμποσους κουραμπιέδες, πέντ' ἔξη μελομακάρουνα... Μοῦ εἴπανε πὼς ρίξανε καὶ δυὸ - τρία χιλιάρικα στὸν κουμπαρᾶ τους... Ἄϊντε, πᾶμε νὰ πέσουμε, γιατὶ εἶμαι κι' ἐγὼ κουρασμένη...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

(Περασμένα μεσάνυχτα. Ὁ Γιωργάκης ποὺ κοιμᾶται μὲ τὴν ἀδελφή του, δίπλα ἀπ' τὸ δωμάτιο τῶν γονιῶν τους, βγάζει τὸ κεφάλι του ἀπ' τὸ πάπλωμα, ἀνασηκώνεται καὶ φωνάζει σιγά):

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ: Μαριγούλα!... (περιμένει μιὰ στιγμὴ καὶ καθὼς δὲν παίρνει ἀπάντηση, ξαναφωνάζει): Μαριγούλα! (δὲν παίρνει καὶ πάλι ἀπάντηση. Τραβάει τὰ σκεπάσματα, σηκώνεται καὶ πατώντας στὰ δάχτυ-

τῆς ἀδερφῆς του. Στέκεται ἀπὸ πάνω της καὶ τὴν κοιτάει. Μὲ εὔθυμη ἀγανάκτηση). Μωρὲ μπράβο ἀναισθησία! Κοιμᾶται τοῦ καλοῦ καιροῦ!... (ἁρπάζει τὸ κοτσίδι της καὶ τὸ τραβάει μὲ δύναμη).

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (τινάζεται ξαφνιασμένη): Παναγιά μου!...

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ: Ντροπή σου!...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (ἀνασηκώνεται στὸ κρεββάτι): Ἐσὺ εἶσαι καϋμένε καὶ μοὔκοψες τὸ αἷμα;

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ: Δὲν εἴπαμε πὼς δὲν θὰ κοιμηθοῦμε πρίν...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (τὸν κόβει): Νομίζεις πὼς τὄθελα; Νά!, ὀρθάνοιχτα τάχα τὰ μάτια μου! Μὰ ἐκεῖνα, χωρὶς νὰ τὰ καταλάβω, γλάρωσαν σιγὰ - σιγά... (μὲ ἐνθουσιασμό): Καὶ εἶδα κι' ἕνα ὄνειρο!... Τρέλλα!... Ὁ Ἅη Βασίλης, ἦρθε, λέει, καβάλλα σ' ἕνα ἄσπρο ἄλογο, ξεπέζεψε στὴν πόρτα μας καὶ «ντάκα - ντάκα», χτύπησε!... Τσακίστηκα νὰ τοῦ ἀνοίξω!... Καὶ τότε μ' ἕνα χαμόγελο ποὺ ἔσταζε μέλι, ἄνοιξε τὸ τσουβάλι του, ποὺ τὄχε στὸν ὦμο του, ἔβγαλε ἀπὸ μέσα τὴν κούκλα ποὺ τοὔγραψα νὰ μοῦ φέρη...

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (τὴν κόβει ζωηρά): Τὸ ντουφέκι τὸ δικό μου; Μπᾶς καὶ δὲν τὄφερε;

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (εὔθυμα): Ἂμ μ' ἄφησες νὰ τὸν ρωτήσω; Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἦρθες καὶ μὲ ξύπνησες!...

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ: Ποῦ νὰ τὄξερα!

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (ποὺ ἔχει σηκωθῆ ἀπ' τὸ κρεββάτι κι' ἀφουγκράζεται πρὸς τὸ δωμάτιο ποὺ κοιμοῦνται οἱ γονεῖς της): Κοιμήθηκαν;

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ: Καὶ βέβαια! Ἔχουν πάνω ἀπὸ ὥρα ποὺ πέσανε!... Τὸν ἄκουσα τὸν πατέρα ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ ἦρθε. Κάτι

"Αϊντε! Φέρε τὰ πακέτα... (Ἡ Μαριγούλα μπρουμουτάει κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι καὶ ξαναβγαίνει κρατώντας δυὸ μικρὰ πακέτα).

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ: Θὰ πᾶς ἐσύ! Ἐγὼ θὰ στέκομαι στὴν πόρτα, γιατὶ καθὼς εἶμαι ζαλισμένη ἀπ' τὸν ὕπνο, μπορεῖ νὰ πέσω ἀπάνω σὲ καμμιὰ καρέκλα, καὶ τότε... (ζωηρά, ἐνῶ τοῦ δίνει τὰ πακέτα). Πρόσεξε μὴ κάνεις λάθος! Τοῦτο, μὲ τὸ κόκκινο φιογκάκι θὰ τὸ βάλης στὸ μέρος τῆς μητέρας! Τοῦ πατέρα εἶναι αὐτό!... Νά, κράτα το στὸ δεξί σου χέρι...

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (ποὺ κρατάει τὰ πακέτα στὸ χέρι του): Καλὰ ντέ!... Λὲς νὰ κάνω τέτοιο λάθος; (Πατῶντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν τους, βγαίνουν κι' οἱ δυὸ ἀπ' τὸ δωμάτιό τους καὶ μπαίνουν στὸ δωμάτιο τῶν γονιῶν τους. Ἡ Μαριγούλα στέκεται στὴν πόρτα κι' ὁ Γιωργάκης πάει σιγὰ - σιγὰ κι' ἀφήνει τὰ πακέτα, κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι ποὺ κοιμῶνται οἱ γονεῖς του. Τὸ ἕνα στὸ μέρος τοῦ πατέρα καὶ τὸ ἄλλο, στὸ μέρος τῆς μητέρας. Ἔρχεται στὴ Μαριγούλα, τὴν πιάνει ἀπ' τὸ χέρι καὶ φεύγουν κι' οἱ δυὸ σιγὰ - σιγὰ ὅπως ἦρθαν).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

(Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ. Ὁ Μαστρο - Σωτήρης κάθεται στὸ τραπέζι καὶ πίνει τὸν καφέ του. Φαίνεται ἐξαιρετικὰ ἄκεφος. Ἡ κυρὰ Μάρθα βγάζει ἀπ' τὸ ντουλάπι τοὺς κουραμπιέδες ποὺ φέραν τὰ παιδιά. Τοὺς ἔχει βάλει σ' ἕνα πιάτο).

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (κι' αὐτὴ πολὺ στενοχωρημένη): Σκέφτηκες τουλάχιστον καμμιὰ δικαιολογία γιὰ νὰ τοὺς ποῦμε;

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ: Ἔ! κάτι θὰ μοὔρθη στὸ μυαλό... Τὰ παιδιά μας, βέβαια, δὲν εἶναι μικρά. Θὰ τὸ καταλάβουν! Μά... (κόβεται ἀπ' τὶς χαρούμενες φωνὲς τῆς Μαριγούλας καὶ τοῦ Γιωργάκη ποὺ ἔρχονται χοροπηδῶντας).

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (βιαστικά): Σῶπα!... (προσπαθεῖ νὰ πάρη χαρούμενη ἔκφραση).

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (ποὺ μπαίνει στὸ δωμάτιο. Τρέχει κι' ἀγκαλιάζει τὸν πατέρα της): Καλὴ χρονιὰ πατέρα!... (τὸν φιλάει).

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (ποὺ ἔχει ἀγκαλιάσει τὴ μητέρα του): Χρόνια πολλὰ μανούλα!...

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ: Χρόνια πολλὰ χρυσό μου ἀγόρι!... (Τὸν φιλάει κι' ὁ Γιωργάκης τρέχει στὸν πατέρα του, ἐνῶ ἡ Μαριγούλα ξεφεύγει ἀπ' τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Μαστρο - Σωτήρη καὶ τρέχει στὴ μητέρα της).

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (προσπαθώντας μὲ κόπο νὰ δώση εὔθυμο τόνο στὴν κουβέντα του): Γιά, γιὰ ἐλᾶτε δῶ κι' οἱ δυό σας!... (Ὁ Γιωργάκης κι' ἡ Μαριγούλα τρέχουν καὶ γονατίζουν μπροστά του).

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (μὲ συγκίνηση): Σοὔδωσε ὁ Ἅη Βασίλης τὴν κούκλα ποὺ τοῦ ζήτησα;

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ: Καὶ τὸ ντουφεκάκι μου;

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (ἐνῶ ἡ κυρὰ Μάρθα ἀποτραβιέται σὲ μιὰ γωνιά, σκουπίζοντας βιαστικὰ τὰ ὑγρὰ μάτια της): Εἶμαι ἀσυχώρετος παιδιά μου! Αὐτὸ ποὔπαθα...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (τὸν κόβει, κοιτῶντας τον ξαφνιασμένη): Τί πατέρα;

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ: Βρὲ παιδιά μου, μὲ τὴ δουλειά μου, βλέπετε... Μοὔφυγε ἐντελῶς ἀπ' τὸ μυαλό... (βγάζει ἀπ' τὴν τσέπη του ἕναν κλειστὸ φάκελλο καὶ τὸν ἀφήνει στὸ τραπέζι).

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (τὸν ἁρπάζει ζωηρά): Τὸ γράμμα ποὺ γράψαμε στὸν Ἅη Βασίλη γιὰ νὰ μᾶς φέρη τὰ δῶρα μας!...

ΜΑΣΤΡΟ - ΣΩΤΗΡΗΣ (ἀναστενάζει): Ξέχασα νὰ τὸ ρίξω στὸ κουτὶ παιδιά μου... Συχωρέστε με!

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ: Θὰ τὸ ρίξη ὅμως σήμερα καὶ τῶν Φώτων θὰ τἄχετε ὁπωσδήποτε τὰ δῶρα σας!...

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (ἕτοιμος νὰ τὸν πάρουν σαι καϋμένε πατέρα!...

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθῆ καὶ τὴν παίρνουν τὰ κλάμματα): Ἔχει δίκηο τὸ παιδί!... Δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ ξεχάσης...

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (τρέχει κι' ἀγκαλιάζει τὴ μητέρα της): Κλαῖς μανοῦλα; Ἄμ ἂν ἀρχίσουμε ἀπ' τὴν πρώτη μέρα τοῦ χρόνου τὰ δάκρυα...

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (ποὺ βλέπει βουρκωμένα καὶ τὰ μάτια τοῦ πατέρα του): Πατεροῦλη!... (κι' αὐτὸς μὲ κόπο κρατιέται γιὰ νὰ μὴ κλάψη). Κι' ἐμεῖς, ἄ ν τ ρ ε ς, νὰ κλαῖμε, πάει!...

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ (φυλάει μὲ τρυφερότητα τὴ Μαριγούλα): Ἄσε με νὰ κλάψω, χρυσή μου κορούλα!... Θὰ μοῦ κάνει καλό!... (μέσα σὲ κλάμμα). Καλά, ὁ πατέρας σου, ξέχασε νὰ στείλη τὸ γράμμα σας! Ἄμ ἐκεῖνος ὁ εὐλογημένος ὁ Ἅη Βασίλης, δὲν ἔπρεπε μόνος του νὰ μᾶς θυμηθῆ καὶ νὰ περάση κι' ἀπ' τὸ δικό μας σπίτι;

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (ζωηρά): Καὶ ποιὸς σοῦ εἶπε ὅτι δὲν πέρασε; (ὁ Μαστρο - Σωτήρης κι' ἡ κυρὰ Μάρθα τὸν κοιτᾶν ξαφνιασμένοι).

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (τραβάει τὴν κυρὰ Μάρθα ἀπ' τὸ χέρι πηγαίνοντάς την πρὸς τὴν κρεββατοκάμαρα): Ἂν δὲν τὸ πιστεύεις, ἔλα νὰ βεβαιωθῆς!...

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (ποὺ κι' αὐτὸς τραβάει ἀπὸ τὸ χέρι τὸν μάστρο - Σωτήρη): Ξέχασε ἐμᾶς ὁ Ἅη Βασίλης, ἀλλὰ θυμήθηκε ἐσένα καὶ τὴ μανοῦλα!...

(Τὰ δυὸ παιδιά, ἀφήνουν τὴν κυρὰ Μάρθα καὶ τὸν μαστρο - Σωτήρη ποὺ στέκονται στὴν πόρτα καὶ παρακολουθοῦν κατάβάτι, παίρνουν τὰ δυὸ πακετάκια καὶ γυρίζουν).

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (δίνει τὸ πακετάκι ποὺ κρατάει στὴν κυρὰ Μάρθα): Τὸ δῶρο ποὺ σοὔφερε...

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (δίνει τὸ πακετάκι στὸν μαστρο - Σωτήρη): Τὸ δικό σου πατέρα!... (Ὁ Μαστρο - Σωτήρης καὶ ἡ κυρὰ Μάρθα μὲ χέρια ποὺ τρέμουν ἀπὸ συγκίνηση, ἀνοίγουν τὰ πακέτα).

ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ (εὔθυμα): Ὤ! Ὤ! Ὤ!... (παίρνει τὸ πακέτο ἀπ' τὰ χέρια τοῦ μαστρο - Σωτήρη, ποὺ ἀνοίγοντάς το φαίνονται ἕνα ζευγάρι γυναικεῖες παντόφλες): Αὐτὸ τὄφερε γιὰ τὴν μητέρα!... Ἐμεῖς τὰ μπερδέψαμε!... (Τὸ δίνει στὴν κυρὰ Μάρθα, ἐνῶ ὁ Γιωργάκης ἔχει πάρει ἀπ' τὰ χέρια τῆς κυρὰ Μάρθας τὴ γραββάτα ποὺ βρῆκε στὸ πακετάκι της καὶ τὴ δίνει στὸν μάστρο - Σωτήρη).

ΓΙΩΡΓΑΚΗΣ (εὔθυμα): Ἀκοῦς νὰ σοῦ φέρη γραββάτα!... Μὰ κάτι ξέρει!... Γιατὶ τάχα οἱ πατεράδες τῶν φίλων μου νὰ φορᾶνε κάθε Κυριακή, καὶ σὺ νὰ μὴ φορᾶς! (βγάζει ἀπ' τὴ τσέπη του μιὰ καραμουζίτσα). Νὰ καὶ τὸ δῶρο τὸ δικό μου. Οὔτε ἐμένα μὲ ξέχασε!... (ἀρχίζει νὰ σφυράη ἐνῶ τὸ ἴδιο κάνει κι' ἡ Μαριγούλα ποὺ ἔχει βγάλει κι' ἐκείνη ἀπ' τὴν τσέπη της μιὰ σφυριχτρούλα).

(Ὁ μάστρο - Σωτήρης κι' ἡ Κυρὰ - Μάρθα ἀγκαλιάζουν τὰ δυὸ παιδιὰ ξεσπώντας σὲ κλάμματα εὐτυχίας).

ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ: Σταματᾶτε!... Θὰ μᾶς ξεκουφάνετε!...

ΑΥΛΑΙΑ

ΝΙΚ. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ

ΟΙ ΕΥΘΥΜΟΙ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ ΕΞΑΨΑΛΜΟΥ

ΤΑ ΚΑΛΛΑΝΤΑ ΤΩΝ ΠΕΝΝΟΜΑΧΩΝ

Ἀρχιμηνιὰ κι' ἀρχιχρονιά! Ἐμπρός, μὲ κέφι
(βρὲ παιδιὰ
ἐλᾶτε ἐδῶ ν' ἀνοίξουμε τὴν δόλια μας καρδιὰ
κι' ὅσα ἔχουμε νὰ ψάλλουμε μέ... πάθος καὶ
(μανία,
ὡς ὅτου μᾶς φορέσουνε κι' ἐμᾶς ζουρλομαν-
(δύα!..
Καινούργιος χρόνος ἔφτασε! Ὅλοι γιορτά-
(ζουν, ὅλοι!
Ἀπὸ τὴν στάνη, ὡς τὸ χωριὸ κι' ὡς τὴν με-
(γάλη πόλη
χορεύουν ὅλοι εὔθυμα τσάμικο ἢ ταγκό.
Χορεύοντας λοιπὸν κι' ἐγώ, μὲ τὴν δικιά μου
(τὴν «ἄργκὸ»
τὰ κάλαντα θὲ νὰ σᾶς πῶ, ἤγουν νὰ σᾶς τὰ
(ψάλλω
ἔστω κι' ἂν ἀπ' τὶς καρπαζὲς βγάλω κανένα
(κάλο!
Ἀρχιμηνιὰ κι' ἀρχιχρονιὰ καὶ τοῦ «Σπιτιοῦ»
(μας τὰ παιδιὰ
μὲ κέφι θὰ ὑμνήσω καὶ δὲν πειράζει ἂν φαρ-
(δειὰ
καὶ ξάστερα ὅλα τὰ πῶ καὶ λίγο σᾶς λυπήσω!
Δὲν ἔχω ὄρεξη καμμιὰ νὰ... σᾶς κακοκαρδίσω,
μὰ κάτι τέτοιο ἂν συμβῆ κι' ὅταν... ψαλμὸς
(σᾶς τύχη,
νὰ ξέρετε, δὲν φταίω ἐγώ, μὰ οἱ φτωχοί μου
(στίχοι!...
Ἀρχιμηνιὰ κι' ἀρχιχρονιά. Μὲ μιὰ τρουμπέτ-
(τα ἡ Ντολορὲς
τσιρίζει ἀλλόφρονα, τρελλὰ καὶ εἶν'ὅλο χαρὲς
ἐνῶ ὁ Μαῦρος Πάνθηρας ποὺ ἦταν πάντα λαῦ-
(ρος
ἀπὸ τῆς κάλπης τὴν βουτιὰ βγῆκε καὶ πάλι...
(μαῦρος!
Ὁ τροβαδοῦρος τραγουδᾶ τοῦ Λὶστ μιὰ συμ-
(φωνία!
Συγγνώμη, ἂν πῶ πὼς ἔμοιαζε μὲ... γατοσυ-
(ναυλία!
Ἡ Χαϊδεμένη ἀδιάκοπα θέλει γιὰ δῶρο χάδια!
Ὁ Νῖκος ὁ Σαλονικιὸς πῆρε γιὰ λίγο ἄδεια
κι' ἀπ' τὸ Δαφνὶ ξεπόρτισε γιὰ τὴν Θεσσαλο-
(νίκη
μὰ νὰ χορέψη δὲν μπορεῖ γιατὶ ἔχει δεκανίκι!
Ὁ Ρενουὰρ τουριστικὸ ἔκαμε ταξιδάκι
μέχρι τὰ Δωδεκάνησα νὰ φύγη τὸ μεράκι!
Μὰ τὸ καράβι βούλιαξε στῆς... πάρλας μου τὴν
(χάβρα
κι' ἔτσι ὁ δόλιος συνεχῶς ὅλα τὰ βλέπει...
(μαῦρα!
Ὁ Βίντσι ἐζωγράφισε μιὰ φίνα ἀκουαρέλλα
ποὖχει γιὰ θέμα ἕνα ἄλογο π' ἔγινε μουρντα-
(ντέλλα!
Ὁ Ντορεμῆς —ἀλλοίμονο! — ἀρρώστησε
(ἀπὸ τῦφο!
Κλαίει μὲ πίκρα ὁ Ρεμῆς ποὺ πῆρε ἕνα ψῆφο!
Τὸ Σκαλιστῆρι συμμαχεῖ μὲ τὴν Γλωσσοκο-
(πάνα
μ' αὐτὴ ἀπ' τὰ συνέδρια κάνει πάντα... κο-
(πάνα!
Ὁ Ξανθομίκυς τραγουδᾶ τοῦ... Γκαῖτε... τὸ
(πρελλούντιο
γιατὶ ἐγίνη ἠθοποιὸς στοῦ Ντίσνεϋ τὸ Στούν-
(τιο!
Ὁ Μπούλης μᾶ» ξεπέρασε στὴ σκέψη καὶ στὰ
(χρόνια
κι' ὁ Μαρμανιόλας γίνηκε πρόεδρος στὰ γκαρ-
(σόνια!
Ζητᾶ «μαλλάκι τῆς γρηᾶς» μὲ πεῖσμα ἡ Ζη-
(λιάρα,
μ' ἀπ' τὴν μικρὴ ποιήτρια τρώει γερὴ σφα-
(λιάρα!
Ἰδέες ὁ Ροδόπουλος, μὲ ἔμπνευση... σπανή,
νὰ βρῆ ζητᾶ ἀπὸ γάϊδαρο ποὺ τρώει στὸ πα-
(χνί!
Καρσιλαμᾶ χορεύουνε τ' Ἀρκάδι κι' ἡ Ζαΐρα
κι' ἡ Εὐζωνοπούλα ἔμεινε μὲ τὴν Ρεγγίνα...
(χήρα!
Ὁ Πεννομάχος πολεμᾶ μὲ τό... Βουλγαροκτόνο,
ποὺ τὸν νομίζω δίκαια σὰν φιλαρᾶκο μόνο!
Ὁ Λαουτζῖκος λαχταρᾶ λιγάκι... μαντολᾶτο
κι' ὁ Πάνθηρας ἐμίκρανε καὶ μοιάζει πιὰ μὲ
(γάτο!
Ὁ Μαθητὴς ὁ αἰώνιος μὲ τὸν Μιχαηλίδη
δυὸ σοκολάτες θέλουνε μὰ νἆν' ἀπὸ τὴν Ἴδη!
Βαρέθηκα πιὰ νὰ μιλῶ. Μὰ πῆτε τέτοια χάρη
σέ... γλῶσσα ἄλλη εἴδατε στῆς πάρλας τὸ
(παζάρι;
Στὸν κόσμο ὑπάρχει ἄραγε σὰν τὴν δικιά μου
(γλῶσσα,
ποὺ δὲν ἐξαγοράζεται οὔτε μὲ χίλια γρόσσα;
Νὰ σταματήσω εἴπατε; Πῶς; λέτε νὰ χαθῶ;
Καλά! Μὰ πρῶτα φτῦστε με, νὰ μήν... ἀβα-
σκαθῶ!
Μὲ διώχνετε! Μὰ τίποτε δὲν παίρνω ἐπὶ πό-
(νου!
Ἀρχιμηνιὰ κι' ἀρχιχρονιά! Συνέχεια τοῦ...
(χρόνου!...

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

ἀπὸ τὴν ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Τὸ δέντρο τῶν Χριστουγέννων

Εἶχαν θέμα γιὰ συζήτηση στὸ σπίτι τοῦ παπού ἐκεῖνο τὸ βράδυ! Ὁ δάσκαλος εἶχε φέρει ἕνα μεγάλο κλαρὶ ἀπὸ ἔλατο, καὶ τὸ εἶχε στήσῃ στὴ μέση τῆς μεγάλης αἴθουσας τοῦ σχολείου. Κι' ἐσκόπευε λέει νὰ κάμῃ τὴν πρωτοχρονιὰ μιὰ μεγάλη γιορτή, τὴ γιορτὴ τοῦ Δέντρου...

— Τὸ δέντρο τῶν Χριστουγέννων παιδιά μου, ἀνέλαβε νὰ ἐξηγήσῃ ὁ παπούς, δὲν εἶναι ἑλληνικὸ ἔθιμο. Οἱ Ἕλληνες τὸ πῆραν ἀπὸ τὴν Εὐρώπη καὶ σιγὰ-σιγὰ πάνε νὰ τὸ καθιερώσουν καὶ στὴν Ἑλλάδα... Οἱ γιορτὲς τοῦ δέντρου, ἰδίως στὴν Ἀθήνα, ἔχουν σχεδὸν γενικευθῆ. Μὰ τί νὰ σᾶς πῶ; Δὲν ξέρω, παιδιά μου, ἂν θὰ ἔπρεπε νὰ πῶ εὐτυχῶς ἢ δυστυχῶς!

— Μὰ γιατί δυστυχῶς, παπού;...

— Νά, δὲν ξέχομαι μὲ πολλὴ εὐχαρίστηση μερικὲς ξένες συνήθειες ποὺ τὶς μιμούμεθα στὴν Ἑλλάδα... Ἀλλά...

— Ἀλλά; ρώτησαν καὶ τὰ τρία παιδιὰ μαζί.

— Θὰ ἤθελα νὰ βρῶ πιὸ σοβαρὰ ἐπιχειρήματα γιὰ νὰ μιλήσω κατὰ τοῦ ἐθίμου... Καὶ ξέρετε γιατί παιδιά μου;

— Θὰ ἠθέλαμε πολὺ νὰ μᾶς τὸ πῆτε αὐτὸ τὸ γιατί, διέκοψε ὁ Γιῶργος.

— Ἔχουμε, παιδιά μου, τόσα ὡραῖα ἔθιμα, τόσες ὄμορφες παραδόσεις γιὰ τὶς χριστιανικές μας γιορτές, ποὺ δὲν θὰ μοῦ ἄρεσε νὰ βλέπω νὰ ἐφαρμόζουμε ἐδῶ ξένες συνήθειες ὅπως τὸ δέντρο τῶν Χριστουγέννων. Συνήθεια μάλιστα ποὺ τὴν πληρώνουν τὰ καϋμένα τὰ δάση, ποὺ τὰ καταστρέφουν ἀλύπητα τὶς ἡμέρες αὐτές! Καὶ δὲν μ' ἀρέσει αὐτὸ γιατί ἀκριβῶς δὲν θέλω νὰ βλέπω τοὺς Ἕλληνες νὰ «μαϊμουδίζουν»... Τὸ δέντρο αὐτὸ ὡστόσο μοῦ θυμίζει τὶς χίλιες δυὸ δοξασίες ποὺ εἶχαν οἱ Ἕλληνες γύρω γενικὰ ἀπὸ τὰ δάση.

—Μήπως, παπού, εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες κανένα δέντρο... Χριστουγέννων ἢ κάτι παρόμοιο!

— Δὲν εἶχαν, βέβαια, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καμμιὰ ἀπολύτως γιορτὴ ποὺ νὰ μπορῇ νὰ παραβληθῇ μ' αὐτὴ τὴν ξένη συνήθεια! Ἀλλὰ θεωροῦσαν τὸ δέντρο ἱερό. Καὶ οἱ θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου εἶχαν κι' ἀπὸ ἕνα δέντρο ποὺ ἐπροστάτευαν ἢ ποὺ τοὺς ἐσυμβόλιζε. Ἔτσι ἡ Δρῦς ἦταν τὸ ἱερὸ δέντρο τοῦ Δία, ἡ Δάφνη καὶ ὁ Φοίνικας τοῦ Ἀπόλλωνα, ἡ Ἐλιὰ τῆς Ἀθηνᾶς, τὰ μύρτα καὶ ἡ φιλύρα τῆς Ἀφροδίτης.

— Καὶ τί εἶναι παπού ἡ φιλύρα, ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Αὐτὸ ποὺ λέμε Φλαμοῦρι ἢ Τιλιά, εἶπε πρόθυμα ὁ Παπούς.

Ὁ Αἴγειρος, πρόσθεσε ὁ παποὺς ἦταν τοῦ Ἡρακλῆ.

— Καὶ τί εἶναι ὁ Αἴγειρος, ρώτησε περίεργα καὶ πάλι ἡ Τασία.

— Αἴγειρος εἶναι ἡ Λεύκα, ἔσπευσε νὰ πῆ ὁ πολύξερος, ὁ Γιῶργος.

— Αὐτὴ εἶναι. Ἡ λεύκα ἡ μέλαινα, ὅπως τὴν λένε οἱ φυτολόγοι, ἐξήγησε ὁ παπούς. Καὶ γιὰ νὰ συνεχίσω, πρόσθεσε, τὸ κυπαρίσσι ἦταν τὸ ἱερὸ δέντρο τοῦ Πλούτωνα.

— Τοῦ θεοῦ τοῦ Ἅδη, διέκοψε ὁ Κωστάκης.

— Καὶ γι' αὐτὸ καὶ μεῖς σήμερα στὰ κοιμητήρια φυτεύουμε κυπαρίσσια, εἶπε περήφανα σὰν νὰ ἔκαμε καμμιὰ σπουδαία ἀνακάλυψη ὁ Γιῶργος.

— Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς! Οἱ ἀρχαῖοι, παιδιά μου, ἀκόμη φύτευαν ὁλόκληρα δάση ποὺ τὰ ἀφιέρωναν στοὺς θεούς! Πίστευαν ἀκόμη πὼς κάθε δέντρο εἶχε τὴ νύμφη του, καὶ μάλιστα τὶς νύμφες αὐτὲς τὶς ἔλεγαν Δρυάδες καὶ Ἀμαδρυάδες. Κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς νύμφες αὐτὲς προστάτευε καὶ ἀπὸ ἕνα δέντρο. Οἱ νύμφες, ὅπως πίστευαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, γεννιῶνταν μαζὶ μὲ τὸ δέντρο, κατοικοῦσαν μέσα σ' αὐτὸ καὶ ζοῦσαν ὅσο καὶ τὸ δέντρο. Ὅταν κοβόταν ἢ ξερριζωνόταν τὸ δέντρο, πέθαινε καὶ ἡ νύμφη.

Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ οἱ Ἀμαδρυάδες πρόσεχαν πολὺ τὰ δέντρα γιὰ νὰ μὴ καταστραφοῦν.

Κάποτε ὁ Ἐρυσίχθων τιμωρήθηκε πολὺ σκληρὰ ἀπὸ τὶς Ἀμαδρυάδες διότι ἔκοψε τὴ μεγάλη Δρῦ, ποὺ ἦταν στὸ Ἄλσος τῆς Δήμητρας.

— Καὶ τί τιμωρία τοῦ ἔβαλαν παπού;

— Ὁ Ἐρυσίχθων, ἐγγονὸς τοῦ Ἀπόλλωνα, ἦταν ἀπὸ τὴ Θεσσαλία. Καὶ ἦταν τρομερὰ ἄπληστος. Γιὰ νὰ φτιάσῃ λοιπόν, μιὰ μεγαλοπρεπῆ αἴθουσα συμποσίων πῆγε στὸ ἱερὸ δάσος τῆς Δήμητρας στὸ Δώτιο τῆς Θεσσαλίας καὶ ἀφάνισε τὸ Δάσος. Ἀνάμεσα στ' ἄλλα δέντρα ἔκοψε καὶ τὴν ἱερὰ Δρῦ, κατ' ἄλλους μιὰ μεγάλη λεύκα ποὺ ἦταν πάρα πολὺ ψηλή, κι' ἄγγιζε τὸν οὐρανό! Ἡ Δήμητρα τὸν τιμώρησε γι' αὐτή του τὴν ἱεροσυλία. Καὶ ἡ τιμωρία του ἦταν νὰ τρώῃ, νὰ τρώῃ καὶ ποτέ του νὰ μὴ χορταίνῃ.

Ἔτσι μὲ τὴν «ἀκόρεστη αὐτὴ βουλιμία» του ἔφαγε ὅλα τὰ ζῶα ποὺ ὑπῆρχαν στὸ πατρικὸ σπίτι καὶ κάθε ἄλλο φαγώσιμο ποὺ βρισκότουν ἐκεῖ. Καίτοι δὲ παιδὶ βασιλιᾶ, γιὰ νὰ χορτάσῃ πήγαινε στὰς τριόδους — στὰ τρίστρατα δηλαδὴ — καὶ ἔτρωγε τὰ κρέατα ποὺ θυσίαζαν στὴν Ἑκάτη. Μὰ παρ' ὅλα αὐτὰ βασανιζόταν ἀπὸ ἄγρια πεῖνα. Κι' ἔτσι ἀναγκάστηκε πολλὲς φορὲς νὰ πουλήσῃ τὴν ἀγαπημένη του κόρη Μήστραν. Μὲ τὰ λεπτὰ ποὺ ἔπαιρνε ἀγόραζε φαγητά. Μὰ καὶ πάλι ἔμενε πεινασμένος. Ἡ Μήστρα ὅμως εἶχε τὸ χάρισμα, ποὺ τῆς τὸ εἶχε δώσει ὁ προ-

ται σὲ ἀγελάδα, ἄλογο ἢ πουλὶ καὶ νὰ ξαναγυρίζῃ στὸν πατέρα της. Ὁ Ἐρυσίχθων χρόνια καὶ χρόνια ἔζησε βασανισμένος ἀπὸ τὴν πεῖνα του! Καὶ ὅπως λέει ἡ μυθολογία, στὸ τέλος πέθανε ἀφοῦ ἔφαγε... καὶ τὸν ἑαυτό του!

Ἀντίθετα, ἡ νύμφη Χρυσοπέλεια ἢ Χρυσόπεια, ἀντάμειψε τὸν Ἀρκάδα καὶ τοῦ ἔκαμε χίλιες τιμὲς γιατί ἐκεῖνος στέριωσε τὸ δέντρο της ποὺ ἦταν ξερριζωμένο! Τὸν παντρεύτηκε μάλιστα καὶ ἔκαμαν πολλὰ παιδιὰ καὶ ἔζησαν εὐτυχισμένοι.

Κάποτε ὁ Ροῖκος ὁ Κνίδιος, συνάντησε στὴν Ἀσσυρία μιὰ Δρῦ ποὺ εἶχε ἐπίσης μισοξερριζωθῆ. Ἐπῆρε, λοιπόν, πέτρες καὶ χῶμα καὶ τὴν στερέωσε. Καὶ ἡ νύμφη ποὺ προστάτευε τὸ δέντρο προσφέρθηκε νὰ τοῦ δώσῃ ὅ,τι ἤθελε τῆς ζητήσῃ.

— Κι' αὐτὸς τί τῆς ζήτησε;

— Οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, νὰ τὸν παντρευτῆ. Καὶ αὐτὴ μιὰ καὶ εἶχε δώσῃ τὸ λόγο της, δέχτηκε ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ φύγῃ ὁ Ροῖκος καὶ νὰ ξαναγυρίσῃ ὅταν θὰ τοῦ μηνούσε μὲ τὴν Μέλισσα. Ὅταν λοιπόν, ἦλθε «ὁ καιρὸς ὁ ἁρμόδιος» πῆγε ἡ Μέλισσα νὰ τὸν βρῇ. Κι' αὐτὴ βρῆκε τὸν Ροῖκο τὸν Κνίδιο νὰ παίζῃ ζάρια!

— Σὲ περιμένει τοῦ εἶπε ἡ Νύμφη.

Μ' αὐτὸς ἦταν ἀφοσιωμένος στὸ παιγνίδι του καὶ ἐπειδὴ ἡ Μέλισσα ἐπέμενε, τῆς μίλησε μὲ τὰ πιὸ αἰσχρὰ καὶ πικρὰ λόγια.

Γιὰ τὴν διαγωγή του αὐτὴ τιμωρήθηκε ὁ Ροῖκος. Καὶ ἡ τιμωρία του ἦταν νὰ μὴ νυμφευθῆ ποτέ του!... Κι' ἔζησε χωρὶς σύντροφο.

Πολλοὶ λένε πὼς ἦταν 7 οἱ Ἀμαδρυάδες: Ἡ Καρύα, ἡ Βάλανος, ἡ Κρανεία, ἡ Ὀρεία, ἡ Αἴγειρος, ἡ Πτυλέα, ἡ Ἄμπελος καὶ ἡ Συκῆ.

Καὶ ἀπὸ τὶς νύμφες αὐτὲς πῆραν καὶ τὰ ὀνόματά τους τὰ δέντρα: Ἡ καρυδιά, ἡ βαλανιδιά, ἡ λεύκα, ἡ φτελιά, τὸ Ἀμπέλι καὶ ἡ Συκιά. Φαντάζομαι τώρα, κατέληξε ὁ παπούς, πὼς καταλάβατε γιατί σᾶς τὰ εἶπα ὅλα αὐτά.

— Γιὰ νὰ μᾶς δείξετε ποιὰ ἀκριβῶς σημασία ἔδιναν οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι γιὰ τὸ Δέντρο εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Τὸ μάντεψες ὀρθά, παρατήρησε ὁ παπούς! Βλέπετε πὼς ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια οἱ ἄνθρωποι ἔδιναν ἐξαιρετικὴ σημασία στὸ δέντρο καὶ τὴν χρησιμότητά του. Καὶ θεωροῦσαν ἔγκλημα τὸ ἄσκοπο κόψιμο ἑνὸς δέντρου! Καὶ αὐτὸς εἶναι ἀκριβῶς ὁ λόγος ποὺ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ...

— Πῶς δὲν ἐγκρίνετε τὸ δέντρο τῶν Χριστουγέννων! εἶπε ἡ Τασία.

— Ἀκριβῶς. Αὐτὲς οἱ δοξασίες τῶν ἀρχαίων γιὰ τὰ δέντρα μοῦ δίνουν τὸ ἐπιχείρημα γιὰ νὰ ὑποστηρίξω πόσο ἐγκληματικὸ εἶναι νὰ καταστρέφουμε ἄσκοπα τὰ δέντρα!...

— Ναὶ παπού. Ἔχετε δίκιο. Μὰ καὶ τὸ δέντρο τῶν Χριστουγέννων ἔχει κι' αὐτὸ τὸ σκοπό του. Νὰ δώσῃ χαρὰ στὰ παιδιά! Καὶ δὲν εἶναι μεγάλη ἡ θυσία μερικῶν κλαριῶν γιὰ νὰ ἐπιτύχουμε τὸν ὡραῖο αὐτὸ σκοπό. Νὰ δώσουμε χαρὰ στὰ παιδιά! Νὰ τὰ ψυχαγωγήσουμε!

— Σωστὰ μιλᾶς, εἶπε ὁ παπούς! Προσφέρει κανεὶς σπουδαία ὑπηρεσία ὅταν χαρίζῃ χαρὰ στὸ παιδί. Καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ καμμιὰ θυσία δὲν εἶναι μεγάλη!... Μὰ ρωτῶ: Τὸ δέντρο εἶναι ἐκεῖνο ποὺ θὰ δώσῃ τὴ χαρά;

— Γιατί ὄχι; εἶπε πάλι ἡ Τασία! Ἕνα ὄμορφα στολισμένο δέντρο κάνει πιὸ ὄμορφη τὴ γιορτή! Δὲν εἶναι μόνο τὸ μικροπαιγνιδάκι ποὺ θὰ δώσῃ. Εἶναι τὸ φανταχτερὸ χιονισμένο δεντράκι μὲ τὰ κεριά του, τὰ χρωματιστά του χαρτιά, τὰ χιόνια, ποὺ κάνει τόση ἐντύπωση στὸ παιδί!...

— Ἴσως ἔχεις δίκιο, Τασία, παρατήρησε ἀναστενάζοντας ὁ παπούς!

Καὶ σιγομουρμουρίζοντας, πρόσθεσε:

— Δὲν εἶναι καὶ τόσο εὔκολο νὰ συνεννοηθοῦν σὲ μερικὰ θέματα τὰ γηρατειὰ μὲ τὰ νιάτα!

Α. Κ. Μ.

Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ποὺ μὲ τὸ σημερινὸ φύλλο μπαίνει στὸν 4ο χρόνο ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του, εὔχεται στοὺς ἀγαπητούς του ἀναγνῶστες καλὸ καὶ εὐτυχισμένο

1953

Ἡ Ἡρωΐδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.
Η ΜΕΤΑΛΗΨΗ

Ἦταν Μεγάλη Παρασκευὴ τοῦ 1821. Ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα εἶχε πέσει νωρὶς κεῖνο τὸ χρόνο, κι' ὁ καιρὸς ἦταν κρύος καὶ συννεφιασμένος. Ἀπὸ τὸ πρωῒ ἔπεφτε μιὰ ψιλὴ βροχὴ ποὺ κατὰ τὴ νύχτα δυνάμωσε.

Οἱ δρόμοι τῆς Κωσταντινούπολης ἦταν ἔρημοι. Ποῦ καὶ ποῦ μόνο νὰ περάση κανένας σκύλος βρεμμένος ὥς τὸ κόκκαλο, γιατὶ καθὼς εἶναι γνωστό, ἐκεῖνα τὰ χρόνια στὴν Κωσταντινούπολη, γύριζαν ἑκατοντάδες σκύλοι χωρὶς ἀφέντη...

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ἄρχισε νὰ φυσάη ἕνας δυνατὸς ἀέρας ποὺ ἔκανε τὰ δέντρα νὰ βογγᾶνε καὶ νὰ γέρνουν.

Κι' ὡστόσο, μ' ὅλο τὸ πυκνὸ σκοτάδι, τὸν ἀγέρα καὶ τὴν βροχή, μιὰ μικρὴ πορτούλα στὰ Πατριαρχεῖα ἄνοιξε ἀθόρυβα, καὶ στὸ δρόμο γλύστρησε ἕνας μαυροντυμένος ψηλὸς ἄνθρωπος. Ἔξω, τὸν περίμενε ἕνας τυλιγμένος στὸ μαῦρο του μανδύα. Προχώρησαν μαζί, ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Πατριαρχεῖο στὴν ἀριστερὴ ὄχθη τοῦ Βόσπορου, ὥς τὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου μπῆκε μέσα ὁ πιὸ ψηλός, μονάχος. Δὲν κάθησε πολύ. Σὲ λίγο βγῆκε κρατώντας ἕνα δέμα τυλιγμένο σὲ κόκκινο μεταξωτὸ πανί, ποὺ τὸ παράδωσε στὸν νέο.

Τότε ὁ νέος ἔκανε κάτι παράξενο. Ἔσκυψε καὶ φίλησε πρῶτα τὸ χέρι τοῦ ψηλοῦ συντρόφου του, κι' ὕστερα τὸ δέμα ποὺ τοῦ ἔδωσε.

Τὸ πρόσωπό του, ποὺ μόνο ἔβγαινε ἀπὸ τὸ μεγάλο του πανωφόρι, ἦταν βρεμμένο ἀπὸ τὸ νερὸ τῆς βροχῆς, ἀλλὰ κι' ἀπὸ δάκρυα ποὺ κυλοῦσαν ἀδιάκοπα ἀπὸ τὰ μάτια του.

— Κρῦψε παιδί μου αὐτὰ τὰ ἱερὰ σκεύη κάτω ἀπὸ τὸ πανωφόρι σου νὰ μὴ βραχοῦν, κι' ἀκολούθησέ με, ψιθύρισε ὁ ψηλὸς ἄντρας. Ὁ νέος ἔκανε παρευθὺς ὅτι τοῦ εἶπαν.

Κι' ἐξακολούθησαν μαζὶ τὴν πορεία τους στὰ σκοτεινὰ καὶ στενὰ σοκάκια τῆς Πόλης.

Καθὼς βάδιζαν γρήγορα, ἦταν εὔκολο νὰ δῆ κανεὶς πὼς ὁ πιὸ μεγάλος προχωροῦσε μὲ δυσκολία: ἡ ἀναπνοή του ἦταν λαχανιαστή, καὶ τὸ βῆμα του ἔτρεμε. Δὲν φαινόταν ὅμως νὰ δίνη σημασία στὴν ἀδυναμία του, λὲς καὶ τὸν ἔσπρωχνε κάποια ἀνώτερη δύναμη.

Ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα ἔφτασαν στὴν Πύλη τοῦ Σεραγίου.

Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν οἱ φοβερὲς φυλακὲς τοῦ Βοσταντζῆ, ποὺ λέγονταν καὶ Φοῦρνος. Σὰ νἄξερε τί γυρεύει, ὁ πιὸ ψηλός, χτύπησε τὴν πόρτα τῆς φυλακῆς.

Ἀκούστηκε ἕνα τρίξιμο, κι' ἕνα παραθυράκι ἄνοιξε στὴν σιδερόφραχτη πόρτα. Στὸ σκοτάδι, δὲν μποροῦσαν νὰ διακρίνουν ποιὸς τοὺς κοίταζε.

— Ποιὸς εἶναι; ἀκούστηκε μιὰ ἄγρια φωνή.

—Ἔχω χαρτὶ ἀπὸ τὸν Μεγάλο Βεζύρη νὰ μπῶ στὴ φυλακὴ ὅπου εἶναι οἱ Δεσποτάδες! εἶπε τούρκικα ὁ πιὸ ψηλός.

— Νὰ τὸ δοῦμε! ἀκούστηκε ξανὰ ἡ φωνὴ τοῦ γενίτσαρου.

Πῆρε τὸν «φετφά», καὶ πῆγε νὰ τὸν δείξη στὸν ἀξιωματικὸ τῆς ὑπηρεσίας. Ὅπως ὅλοι οἱ στρατιῶτες τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, δὲν ἤξερε γράμματα.

Ὁ ἀξιωματικός, ποὺ κι' ἐκεῖνος δὲν ἤξερε γράμματα, ἀναγνώρισε ὡστόσο τὴ «Βοῦλα», τὴν σφραγίδα τοῦ Μεγάλου Βεζύρη στὸ ἔγγραφο ποὺ τοῦ ἔδειχναν.

— Τί καρτερᾶς; Τρέχα ν' ἀνοίξης γρήγορα ζωντόβολο! φώναξε ἄγρια τοῦ γενίτσαρου.

Ἐκεῖνος τσακίστηκε ν' ἀνοίξη τὴν σιδερόφραχτη πόρτα τραβώντας τὶς βαριὲς ἀμπάρες ποὺ οὔτε κανόνι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὶς ρίξη.

— Κόπιασε μέσα ἐφέντημ! εἶπε. Ἔχεις τὴ Βοῦλα τοῦ Βεζύρη, κόπιασε!

Οἱ δυὸ σύντροφοι, ἀκολούθησαν τὸν γενίτσαρο ὥς τὰ ὑπόγεια τῆς φυλακῆς. Ὁ στρατιώτης ἄνοιξε μιὰ δεύτερη πόρτα, σ' ἕνα ὑγρὸ μπουντρούμι χωρὶς παράθυρα.

Καὶ οἱ δυὸ σύντροφοι στὸ λιγοστὸ φῶς τοῦ μοναδικοῦ λυχναριοῦ ποὺ ἔφεγγε κεῖ μέσα, ἀντίκρυσαν ἕνα θέαμα φριχτό. Ἀπὸ σιδερένιους χαλκάδες μπηγμένους στὸν πέτρινο τοῖχο, ἦταν ἁλυσσοδεμένοι ἀρκετοὶ γέροντες. Ἦταν ὅλοι ρασοφόροι, ἄρρωστοι οἱ περισσότεροι, μὲ φοβερὲς ἀνοιχτὲς πληγὲς καὶ σκελετωμένοι ἀπὸ τὶς κακουχίες. Κι' ὅμως—πράγμα παράξενο — τὰ χλωμὰ λιπόσαρκα πρόσωπά τους ποὺ ἦταν πλαισιωμένα ἀπὸ τὰ λευκὰ μαλλιά τους καὶ τὰ γένια, ἔφεγγαν γαλήνια, λὲς καὶ τὰ φώτιζε ἕνα ὑπερκόσμιο φῶς.... Ἦταν ἡ φλόγα τῆς ἁγιωσύνης ποὺ τὰ φώτιζε, γιατὶ ἐκεῖνοι οἱ ἁλυσσοδεμένοι γέροντες, ἦταν οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ δεσποτάδες τῆς Ὀρθοδοξίας. Ὁ νέος καθὼς τοὺς κοίταζε, τοὺς ἀναγνώρισε.

Ἦταν ἁλυσσοδεμένοι ἀρκετοὶ γέροντες...

—Ὁ Διονύσιος Καλλιάρχης, τῆς Ἐφέσσου ψιθύρισε. Ὁ Ἀθανάσιος τῆς Νικομήδιας. Ὁ Δέρκων Γρηγόριος. Ὁ Ἰωσὴφ τῆς Θεσσαλονίκης. Ὁ Ἰωαννίκιος τοῦ Τουρνόβου. Ὁ Δωρόθεος ὁ Πρώϊος τῆς Ἀδριανούπολης. Ὁ Εὐγένειος τῆς Ἀγχιάλου. Κι' ἄλλοι. Κι' ἄλλοι. Παναγία Παρθένα, κάνε τὸ θαῦμα σου. Ὀρφάνεψε ἡ Ὀρθοδοξία ἂν χαθοῦν αὐτοὶ ὅλοι...

Ὁ ψηλὸς τότε ἄγνωστος, γύρισε στὸν γενίτσαρο ποὺ φύλαγε στὴν πόρτα, καὶ τοῦ εἶπε τούρκικα.

—Ἡ ἐπιθυμία τοῦ Μεγάλου Βεζύρη, εἶναι νὰ μείνω μόνος μὲ τοὺς φυλακισμένους!

Ἔκανε ἕναν τεμενὰ ὁ Τοῦρκος, ἔφυγε, κι' ἔκλεισε πίσω του τὴν πόρτα. Καὶ τότε ὁ πιὸ ψηλὸς πλησίασε τὸ λυχνάρι, κι' ἔβγαλε ἀργὰ τὸν μανδύα ποὺ τὸν σκέπαζε.

Μιὰ φωνὴ τότε ἀκούστηκε ποὺ τὴν ἐπρόφεραν πολλὰ στόματα.

Μιὰ φωνὴ ἐλπίδας καὶ ἄμετρου σεβασμοῦ:

—Ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης!

Ναί. Στὸ σκοτεινὸ μπουντρούμι, στέκονταν ὁ Μέγας Ἱεράρχης, ὁ Πα-

τριάρχης Γρηγόριος ὁ Πέμπτος. Ἐκείνη τὴν ἐποχή, πλησίαζε στὰ ὀγδόντα.

— Καὶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν... ψιθύρισε ὁ Πατριάρχης καὶ τοὺς εὐλόγησε.

Οἱ ἄμοιροι φυλακισμένοι, ἔκαναν μεγάλη προσπάθεια ν' ἀνασηκωθοῦν καὶ νὰ γονατίσουν.

—Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογῆ ἀδελφοί μου, εἶπε ὁ Πατριάρχης.

—Ἅγιε πατέρα μας, εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο αὐτὸ ποὺ ἔκανες, εἶπε τότε ὁ Νικομηδείας.

—Ἦταν ἀνάγκη νὰ ἔλθω. Ἔχω ἕνα γράμμα ποὺ πρέπει νὰ σᾶς τὸ διαβάσω. Κι' ἔβγαλε καὶ τοὺς διάβασε ἕνα γράμμα ποὺ ὁποιος ξένος τὸ ἄκουγε, σίγουρα δὲν θάβγαζε νόημα, γιατὶ ἦταν γραμμένο μὲ τὸν συνθηματικὸ τρόπο τῶν Φιλικῶν. Ἡ κάθε του λέξη, σήμαινε ἄλλη λέξη, ποὺ ἔπρεπε νὰ τὴν ξέρης γιὰ νὰ βγάλης νόημα.

«Ὁ φίλος μου (1) ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὸν ἀτάραχο (2) μὲ εἰδοποιεῖ πὼς αὐτὸς ἔξω φρενῶν γιὰ τὴν ἔκταση τῆς βροχῆς (3), ποὺ ξέρει πὼς σύγνεφά (4) της εἶναι οἱ δυστυχισμένοι (5) ἀποφάσισε νὰ πάψη (6) ὅσους ἀπ' αὐτοὺς βρίσκονται στὸ λιμάνι (7). Σοῦ τὸ δανείζω (8) τοῦτο σ' ἐσένα τὸν παλαιώτερο (9) γιὰ νὰ βιαστῆς νὰ πουλήσης (10) τὸ ταχύτερο στὰ τζιράκια (11) τοῦ Σιδερᾶ (12) τοῦ Νικόλα (13) καὶ τοῦ φιλανθρώπου (14)».

Οἱ ἀρχιερεῖς δὲν εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ τὸ λεξιλόγιο γιὰ νὰ καταλάβουν τί σήμαινε τὸ γράμμα αὐτό. Εἶχαν τόσες φορὲς ἀλληλογραφήσει μὲ τὸν συνθηματικὸ τρόπο τῶν Φιλικῶν, ποὺ ἤξεραν ἀπ' ἔξω κι' ἀνακατωτὰ τί σήμαινε ἡ κάθε λέξη.

— Τὸ ξέραμε Παναγιώτατε πὼς ὁ θάνατός μας ἔχει ἀποφασιστῆ, εἶπε ὁ Θεσσαλονίκης. Σ' αὐτὴν τὴ φυλακὴ δὲν κλείνονται παρὰ οἱ καταδικασμένοι σὲ θάνατο.

— Τὸν περιμένομε χωρὶς βαρυγγόμια, εἶπε ὁ Τουρνόβου. Τὸ δέντρο τῆς Ἐλευθερίας ποτίζεται μὲ αἷμα, καὶ πὼς θὰ μπορούσαμε νὰ συστήσωμε στὸ Ποίμνιό μας νὰ θυσιαστῆ γιὰ τὸ Γένος, ἂν δὲν εἴμαστε ἕτοιμοι κι' ἐμεῖς νὰ κάνωμε τὸ ἴδιο;

—Ὁ Θεὸς νὰ δώση νὰ μὴν πάη τὸ αἷμα μας χαμένο! ψιθύρισε ἕνας ἄλλος. Ὁ Θεὸς ἂς ἀκούση τὶς προσευχές μας, κι' ἂς δεχτῆ τὴν θυσία μας γιὰ νὰ σωθῆ τὸ Γένος μας!

—Ἀμήν! εἶπαν ὅλοι.

Ἔπεσε τότε βαθειὰ σιγή, ποὺ τὴν ἔκοβαν μόνο τ' ἀναφυλλητὰ τοῦ νέου ποὺ ἔκλαιγε χωρὶς νὰ ντρέπεται, γιατὶ τὸ θέαμα τῶν σεβάσμιων ἐκείνων γερόντων ποὺ δέχονταν τόσο ἁπλά, μὲ τόση ἐγκαρτέρηση τὰ σωματικὰ βασανιστήρια καὶ τὸν θάνατο, εἶχε τόσο μεγαλεῖο, ποὺ ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου ράγιζε ἀπὸ τὴν συγκίνηση. Δὲν κλαίει

1. Ὁ συγγενής μου.
2. Ἀτάραχος = Σουλτάνος.
3. Βροχὴ = ἡ Φιλικὴ Ἑταιρεία.
4. Σύγνεφα = μέλη.
5. Δυστυχισμένοι = ἀρχιερεῖς.
6. Νὰ πάψη = νὰ θανατώση.
7. Λιμάνι = ἡ φυλακή.
8. Δανείζω = γράφω.
9. Παλαιότερος = Πατριάρχης.
10. Νὰ πουλήσης = νὰ συνεννοηθῆς.
11. Τοὺς πρέσβεις.
12. Τοῦ σιδερᾶ = τῆς Ἀγγλίας.
13. Τοῦ Νικόλα = τῆς Γαλλίας.
14. Τοῦ φιλάνθρωπου = τοῦ Τσάρου τῆς Ρωσίας.

Κι' ἔβγαλε ἀργὰ - ἀργὰ τὸν μανδύα ποὺ τὸν σκέπαζε.

κανεὶς μόνο ἀπὸ λύπη, ἀλλὰ κι' ἀπὸ θαυμασμό, κι' ἀπὸ δέος.

—Ἅγιοι πατέρες, ἀδερφοί μου, εἶπε τότε μὲ βαθειὰ συγκίνηση ὁ Πατριάρχης. Ἡ ὥρα τῆς θυσίας ἔφτασε, καὶ τὸ πικρὸ ποτήρι πλησιάζει στὰ χείλη μας. Ἐμεῖς, οἱ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου θὰ δώσωμε πρῶτοι τὸ παράδειγμα. Θάρρος ἀγαπημένοι μου ἀδελφοί! Ὁ θάνατός μας θὰ κάνη τοὺς Ἕλληνες ν' ἀγανακτήσουν καὶ νὰ ξεσηκωθοῦν γιὰ νὰ μὴν πάη χαμένη ἡ θυσία μας. Ὁ Σουλτάνος Μαχμούτ, ὁ Μεγάλος Βεζύρης καὶ οἱ ἄλλοι μεγάλοι ἀξιωματοῦχοι τῶν Ὀθωμανῶν, ξέρουν πολλὰ γιὰ τὴν Φιλικὴ Ἑταιρεία, καθὼς καὶ πὼς ἐμεῖς, ὁ κλῆρος τῆς Ὀρθοδοξίας, εὐλογοῦμε τοὺς σκοπούς της. Καὶ τώρα θὰ σᾶς διηγηθῶ μιὰ δραματικὴ σκηνὴ ποὺ ἔγινε ἐδῶ καὶ λίγες μέρες. Τὴν περασμένη Δευτέρα, μὲ κάλεσαν στὸν «ὀντᾶ» τοῦ Μεγάλου Βεζύρη, τοῦ Βενδερλῆ Ἀλῆ, ὅπου βρῆκα τὸν Μεγάλο Διερμηνέα τῆς Πύλης, τὸν Κωσταντῖνο Μουρούζη καὶ τὸν ἀδερφό του Νικόλαο. Εἶχαν καταδικαστῆ κι' οἱ δυὸ σὲ θάνατο ὡς ἐπαναστάτες Γραικοὶ καὶ ὡς Φιλικοί. Τοὺς βρῆκα καὶ τοὺς δυὸ γονατιστούς, ρακένδυτους, ξυπόλυτους, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὸ στῆθος. Ὁ Βεζύρης ἀγριεμμένος ἔκανε βόλτες, λὲς κι' ἦταν κανένα ἄγριο θηρίο φυλακισμένο στὸ κλουβί.

— Τίποτε! μούγκριζε κάθε τόσο μὲ ὀργή. Δὲν θέλουν νὰ μαρτυρήσουν τίποτε! Κι' ὅμως ἂν μοῦ ποῦν ἔστω καὶ τὸ παραμικρὸ γιὰ τὴν Φιλική τους Ἑταιρεία, θὰ τοὺς χαρίσω τὴ ζωή, καὶ τὰ πλούτη τους καὶ τὸν βαθμό τους! Καὶ αὐτοὶ οἱ ἠλίθιοι προτιμοῦν τὸν θάνατο! Τί ἔχουν μέσα τους οἱ Γραικοὶ καὶ δὲν τοὺς πιάνει φόβος;

— Μὴ χάνης τὰ λόγια σου Βεζύρη, ψιθύρισε μαλακὰ ὁ Νικόλαος.

Τότε ὁ Βεζύρης θύμωσε ἀκόμη πιὸ πολύ.

— Πάρε αὐτοὺς τοὺς ἄθλιους νὰ τοὺς ξωμολογήσης πρὶν τοὺς ἀποκεφαλίσω! φώναξε. Δῶσε τους ἐκεῖνο τὸ λέτε αἷμα τοῦ προφήτη σας!

Χωρὶς νὰ πῶ λέξη, ὑπάκουσα. Ἔστειλα τὸν διάκονό μου νὰ φέρη τὴν Ἅγια Μετάληψη ἀπὸ τὴν πιὸ κοντινὴ ἐκκλησία. Κι' ὕστερα πῆρα τοὺς δυὸ πρίγκηπες σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιὰ τοῦ δωματίου, τοὺς ἐξωμολόγησα καὶ τοὺς μετάλαβα, ἐνῶ οἱ ἄπιστοι γελοῦσαν κοροϊδευτικά. Τότε ὁ Κωνσταντῖνος Μουρούζης μοῦ ψιθύρισε.

— Παναγιώτατε, φρόντισε νὰ σωθῆς ἐνόσω εἶναι ἀκόμη καιρός, καθὼς καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος! Ὁ Σουλτάνος γιὰ νὰ τρομάξη τοὺς Ἕλληνες, πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ σᾶς θανατώση. Βιάσου μονάχα Παναγιώτατε, γιατὶ οἱ μέρες σας εἶναι μετρημένες.

— Φτάνουν τὰ κρυφομιλήματα! φώναξε ὁ Βεζύρης.

— Θάρρος τέκνα μου! εἶπα χωρὶς νὰ τοῦ δίνω σημασία.

— Εἶπα φτάνουν τὰ κρυφομιλήματα! ξαναφώναξε ὁ Βεζύρης τραντάζοντάς με ἀπὸ τὸν ὦμο.

Δὲν θύμωσα διόλου.

— Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι, ψιθύρισα. Κι' εὐλογώντας γιὰ τελευταῖα φορὰ τοὺς πρίγκηπες, βγῆκα ἀπὸ τὸν ὀντὰ τοῦ Βεζύρη.

— Καὶ οἱ πρίγκηπες;

— Δὲν εἶναι πιὰ στὴ ζωή...

Οἱ Ἀρχιερεῖς ἔκαναν τὸν σταυρό τους.

— Αἰωνία τους ἡ μνήμη! εἶπε κάποιος.

—Ἂς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα ποὺ τοὺς σκεπάζει.

—Ὁ Θεὸς ἂς τοὺς δεχτῆ στὰ δεξιά του, κοντὰ στοὺς ὅσιους καὶ τοὺς μάρτυρες.

— Πρέπει ὅμως νὰ φύγης Παναγιώτατε, φώναξε τότε ἕνας ἄλλος. Ἡ εἰδοποίηση τοῦ Μουρούζη εἶναι σοβαρή. Καὶ τί θὰ γίνη ἡ Ὀρθοδοξία χωρὶς κεφάλι;

Ὁ Γρηγόριος, γύρισε καὶ κοίταξε αὐτὸν ποὺ μίλησε. Τὸ πρόσωπό του εἶχε μιὰ ἔκφραση ἀνείπωτης ἁγιότητας.

— Νὰ φύγω Διονύσιε, ἐ γ ώ; εἶπε μὲ χαμόγελο. Τὸ πρόσωπό του ὅμως ξανάγινε γρήγορα σοβαρό, καὶ συνέχισε.

—Ἀκοῦστε τώρα τὴν συνέχεια. Σήμερα, ἀφοῦ ἔλαβα τὸ γράμμα ποὺ σᾶς διάβασα, μὲ κάλεσε πάλι ὁ Βεζύρης, κι' ἀφοῦ μὲ κάθισε στὸν σοφά, δίπλα του μὲ μεγάλες τιμές, μοῦ εἶπε:

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Διασκευή: ΡΕΝΑΣ ΜΑΡΝΑ

οἱ ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΙ τοῦ ΚΥΡ-ΜΑΡΙΟΥ

῾Ο γεροπίθηκος, ὁ κὺρ - Μάριος γκρίνιαζε καὶ σιγομουρμούριζε ἐκεῖνο τὸ πρωϊνὸ ἀδιάκοπα. Ἦταν καθισμένος ἀπάνω σ' ἕναν πανύψηλο κοκκοφοίνικα, κι' ἦταν πολὺ στὶς κακές του, καὶ μὲ τὸ δίκιο του. Μέρες τώρα, εἶχε κάτι δυνατοὺς πόνους στὰ χέρια καὶ στὰ πόδια. Τὸν βασάνιζαν ρευματισμοί.

Καὶ δὲν ἦτανε κανένας κοινὸς πίθηκος ὁ κὺρ Μάριος! Ἐὰν ἦταν ἕνας ἁπλὸς πολίτης τῆς πολιτείας τῶν πιθήκων, τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ εἶχε καὶ μεγάλη σημασία! Ἀλλὰ αὐτὸς ἦταν Δήμαρχος καὶ μάλιστα δήμαρχος σὲ μιὰ ὁλόκληρη μαϊμουδόπολη, κι' ἡ ἀρρώστεια τοῦ Δημάρχου ἐνδιέφερε ὅλους τοὺς ὑπηκόους τοῦ κὺρ Μάριου!

Ἔτσι ὅλες ἡ μαϊμοῦδες στὴν πόλη ἀνησυχοῦσαν. Κ' εἶχαν κι' ἕνα φόβο! Ἂν τόλμαγε καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς νὰ τὸν καλημερίση, ἔτριζε ὁ κὺρ Μάριος τὰ δόντια του μὲ τέτοια λύσσα, ποὺ ἡ μαϊμοῦ δὲν ἤξερε ποῦ νὰ κρυφτῆ. Κι' ὅταν πάλι κανένα πιθηκάκι τοὔλεγε: Πῶς πᾶν τὰ κέφια ἐξοχώτατε; τοῦ ἄστραφτε ἀμέσως δυὸ μπάτσους ἢ τὸ κυνηγοῦσε κουτσαίνοντας μὲ τὰ πρησμένα ἀπ' τοὺς ρευματισμοὺς πόδια του.

Οἱ ὑπήκοοι τοῦ κὺρ Μάριου εἶδαν κι' ἀπόειδαν κι' ἀποφάσισαν νὰ δώσουν ἕνα τέλος στὴν ἀρρώστεια τοῦ κὺρ Μάριου καὶ στὶς παραξενιές του. Ἐκάλεσαν λοιπὸν ἕνα μεγάλο μαϊμουδοσυμβούλιο γιὰ νὰ δοῦν τί πρόκειται νὰ γίνη. Συμφώνησαν μάλιστα ὅλοι, πὼς τὸ καλύτερο ποὺ εἶχαν νὰ κάμουν ἦταν νὰ καλέσουν τὸ γρηγορώτερο δύο γεροπελεκάνους ποὺ ἦταν οἱ πιὸ ξακουσμένοι γιατροὶ σ' ὅλη τὴ ζούγκλα. Στείλανε λοιπὸν καὶ τοὺς φωνάξαν.

Οἱ δυὸ πελεκάνοι φτάσανε ἀεροπορικῶς κορδωμένοι καὶ περήφανοι. Φοροῦσαν ψηλὰ μαῦρα καπέλλα καὶ κρατοῦσαν ὁ καθένας τους παραμάσχαλα ἀπὸ ἕνα χοντρὸ βιβλίο. Ἔνοιωθαν καὶ μὲ τὸ παραπάνω τὴν ἐξαιρετικὴ τιμή, ποὺ τοὺς ἔκαμαν νὰ τοὺς καλέσουν γιὰ νὰ γιατρέψουν τοὺς ρευματισμοὺς ἑνὸς τόσο «ὑψηλοῦ προσώπου»!

῾Ο ἕνας, ἀπὸ τοὺς δυὸ γιατρούς, κάπως νεώτερος εἶχε ἀκόμα μιὰ τουφίτσα μαλλιὰ πάνω στὸ κεφάλι του. ῾Ο ἄλλος ἦταν τέλεια φαλακρός. Φοροῦσαν κι' οἱ δυὸ χρυσᾶ γυαλιὰ καὶ κροτάλιζαν μὲ μεγάλη σπουδαιοφάνεια τὶς κοκκαλένιες μύτες τους.

Ἔσκυψαν τὰ κεφάλια τους ὡς τὴ γῆ, κάνοντας ἔτσι μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση μπροστὰ στὸν κὺρ - Μάριο καὶ τὸν παρακάλεσαν νὰ εὐαρεστηθῆ νὰ κατέβη ἀπ' τὸ φοινικόδεντρο. Ἐκεῖνος κατέβηκε γρυλλίζοντας, καὶ μὲ μεγάλο κόπο σήκωσε τὸ πιὸ πονεμένο του ποδάρι γιὰ νὰ τὸ ἐξετάσουν. Κι' ἐνῶ ὁ ἕνας τοὔπιανε τὸ χέρι καὶ τοῦ μετροῦσε τοὺς σφιγμοὺς ὁ ἄλλος τράβηξε πιὸ ψηλὰ τὸ ποδάρι του τὸ ἔφερε κοντὰ στὰ μυωπικά του μάτια καὶ τὸ ζουλοῦσε σ' ὅλες του τὶς μεριές!

— Σὲ τί σ' ἐμποδίζουν οἱ ρευματισμοί σου; ρώτησε ὁ φαλακρὸς πελεκᾶνος κυττάζοντας τὸν κὺρ - Μάριο λοξὰ μέσ' ἀπ' τὰ γυαλιά του.

— Χμ! ἔκανε ὁ πίθηκος, γιὰ νᾶμαι εἰλικρινὴς δὲν μὲ πολυεμποδίζουν νὰ σκαρφαλώνω στὰ δέντρα. Ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ μὲ παραπειράζουν εἶναι στὴ δουλειά μου. Σὰν θέλω νὰ τσαλαπατήσω κανέναν δύστροπο ὑποταχτικό, ἔ! τότε καταλαβαίνω ἀμέσως πὼς δὲν ἔχω πιὰ δύναμη, κι' ἀναγκάζομαι νὰ σταματήσω ἀπ' τὸν πόνο ποὺ μὲ σουβλίζει. Ἦταν μιὰ ἀγαπημένη μου συνήθεια, μὰ πάει καιρὸς τώρα ποὺ τὴν ἄφησα. Κι' ἔτσι τώρα δὲν μοῦ μένει παρὰ νὰ τοὺς δίνω μονάχα χαστούκια. Καταλαβαίνεις ὅμως κὺρ - γιατρὲ πὼς αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνεται. Χάνω ἔτσι τὴν ἀξιοπρέπειά μου!

— Καταλαμβάνω, καταλαμβάνω, ψιθύρισε παίρνοντας ὕφος σπουδαῖο ὁ φαλακρὸς πελεκάνος. Εἶναι ρευματισμοὶ τῶν μυῶν.

— Προσέβαλλαν τὸ μεγάλο δάκτυλο τοῦ ποδός, εἶπε ὁ δεύτερος ξύνοντας σκεφτικὰ τὸ μικρὸ τσουλοῦφι τῶν μαλλιῶν του.

— Δὲν πατάω τοὺς ὑποταχτικοὺς μὲ τὸ μεγάλο δάχτυλο. Τοὺς πατάω μὲ τὴν πατοῦσα! τὸν ἔκοψε θυμωμένα ὁ γεροπίθηκος.

— Ἀκριβὴς ἀπόδειξις τῶν ὅσων λέγω, εἶπε ὁ φαλακρὸς γυρίζοντας στὸ συνάδελφό του χωρὶς νὰ δώση σημασία στὸν ὑψηλὸ ἀσθενῆ.

— Νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν αὐθυποβολήν· ἀπάντησε ἐκεῖνος. Εἶναι ἡ τελευταία λέξις τῆς ἐπιστήμης καὶ στρεφόμενος στὸν ἄρρωστο πίθηκο.

— Ἐμπρὸς κύριε Δήμαρχε, φώναξε, ἀρχίστε νὰ λέτε:

— Δὲν ἔχω πιὰ ρευματισμούς, ἐπανέλαβε ὑποτακτικὰ ὁ κὺρ - Μάριος.

— Εἶμαι καλά, εἶμαι καλύτερα, εἶμαι ἐντελῶς καλὰ ξανᾶπε ὁ γιατρός.

— Εἶμαι καλά, εἶμαι καλύτερα, εἶμαι κα. . .ἀάάάά πῶς μὲ σουβλίζει τώρα τὸ ποδάρι μου, οὔρλιασε ὁ πίθηκος πιάνοντας τὸ πόδι του μὲ τὰ δυό του χέρια.

— Ἐξακολουθεῖστε, ἐπέμεινε ὁ γιατρός, πατάω τοὺς ὑποτακτικούς μου καὶ δὲν πονῶ.

῾Ο Μάριος ἔβαλε ὅλα τὰ δυνατά του γιὰ νὰ ἐπαναλάβη αὐτὸ ποὺ τοῦ εἶπαν.

— Πατάω τοὺς ὑποτ. . . ἄρχισε, καὶ πάτησε συγχρόνως τὸ πόδι του.

Ἀλλὰ ὁ πόνος τοῦ τράνταξε πάλι τὸ κορμί. Ἔρριξε μιὰ ἀγριεμμένη ματιὰ στοὺς γιατροὺς ἕτοιμος νὰ μοιράση στὸν καθένα τους ἀπὸ ἕναν τρανταχτὸ μπάτσο.

— Χμ. Χμ., δὲν γίνεται τίποτε, εἶπε τότε ὁ φαλακρὸς πελεκᾶνος. Ἂς τοῦ συστήσωμεν λουτροθεραπείαν. Λουτρὰ μὲ λάσπη. Τί λέτε κ. συνάδελφε;

...πῆ τὴ γνώμη του ξεφώνισε ἄγρια ὁ κὺρ - Μάριος:

— Λουτρά, τί εἶναι τοῦτα τὰ λουτρά;

— Μπάνια κὺρ - Δήμαρχε.

— Μπάνια; χὰ χὰ χά, ἐγὼ δὲν ἔκανα τέτοιο πρᾶμα ποτὲ στὴ ζωή μου! Ξεφορτωθεῖτε με γρήγορα. Καλύτερα τὄχω νὰ ξαναγυρίσω στὸ δέντρο μου.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἅπλωσε τὸ χέρι του ἕτοιμος νὰ σκαρφαλώση. Ἀλλὰ τότε ἀκούστηκε μιὰ μεγάλη ὀχλοβοή. Ὅλος ὁ πιθηκόκοσμος ποὺ ξεφώνιζε καὶ χειρονομοῦσε, ἅρπαξε τὸν κὺρ - Μάριο ἀπ' τὴν οὐρὰ καὶ τὸν ἰκέτευε νὰ δοκιμάση τὰ λασπόλουτρα μιὰ καὶ τὰ συστήσανε τόσο σοφοὶ γιατροί.

— Εἶναι δυὸ βήματα ἀπὸ δῶ, εἶπε πειστικὰ ὁ πελεκᾶνος μὲ τὸ τσουλοῦφι. Καὶ τί λουτρά! Μ' ὅλες τὶς εὐρωπαϊκὲς ἐγκαταστάσεις! Ἡ μπανιέρισσα εἶναι μιὰ πολὺ καθὼς πρέπει κυρία μὲ μεγάλη πεῖρα. Εἶναι ἀπάνω ἀπὸ 100 χρονῶν.

Τί νὰ κάνη ὁ κὺρ - Μάριος; Θέλοντας καὶ μὴ δέχτηκε! Οἱ δυὸ πελεκάνοι τὸν ἔβαλαν στὴ μέση γιὰ νὰ τὸν ὠδηγήσουν στὴ λουτρόπολη. Περπατοῦσαν μισοχορευτὰ καὶ μιλοῦσαν γιὰ τὴν «εἰδικὴ περίπτωση τῶν ρευματισμῶν» τοῦ κ. Δημάρχου, ἐνῶ ἀπὸ πίσω ἀκολουθοῦσε μορφάζοντας καὶ χειρονομώντας ἕνα ὁλόκληρο τσοῦρμο μαϊμοῦδες, γεμάτες περιέργεια κι' ἀνυπομονησία.

Σὲ λίγο φτάσανε ὅλοι στὸν τόπο ποὺ ἦταν τὰ μπάνια. Ἦταν πραγματικὰ ἕνα ὡραῖο μέρος, γεμᾶτο λάσπη, στὶς ὄχθες τοῦ Νείλου. Ἀπάνω στὰ δέντρα κάθονταν παρδαλὰ παπαγαλάκια ποὺ φλυαροῦσαν ἀκατάπαυστα μεταξύ τους. Κι' ἡ ἄμμος στὴν παραλία ἦταν καλοστρωμένη καὶ γυαλιστερή. Ἕνας ρινόκερος εἶχε ἀναλάβει νὰ τὴν πατικώνη διαρκῶς μὲ τὰ χοντρά του πόδια.

— Μήπως εἶναι αὐτὴ ἡ μπανιέρισσα μὲ τὰ δυὸ κέρατα στὴ μύτη; ρώτησε τρομαγμένος ὁ γεροπίθηκος.

— Ὄχι, ἐξηγήσανε οἱ πελεκᾶνοι, αὐτὸς εἶναι ὁ νομομηχανικὸς τοῦ τόπου. Πατάει γιὰ νὰ κάνη ἴσια τὴν ἄμμο. Εἴπαμε πὼς ἐδῶ ἔχει εὐρωπαϊκὲς ἐγκαταστάσεις.

Πάρα κάτω συνάντησαν ἕναν ἐλέφαντα, ποὺ κουνοῦσε ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὴν προβοσκίδα του.

— Ποιὸς εἶναι ὁ χοντρὸς κύριος; ρώτησε ὁ πίθηκος φοβισμένος.

— Εἶναι αὐτὸς ποὺ θὰ σοῦ κάνη ντοὺς μετὰ τὸ λασπόλουτρο. Θὰ σὲ ραντίση ὁλόκληρο μὲ τὴν προβοσκίδα του. Τὸ κάνει ἔτσι γιὰ γοῦστο καὶ δὲν παίρνει πεντάρα γιὰ τὸν κόπο του.

Ἔξαφνα πετάχτηκαν μέσα ἀπ' τὰ δέντρα τρία μικρὰ μαϊμουδάκια κι' ἄρχισαν νὰ χοροπηδοῦν γύρω στὸν γεροπίθηκο.

— Ξύνομε, ξυρίζομε, ψυλλίζομε, κι' ὅλ' αὐτὰ γιὰ μιὰ μπανάνα, ἔλεγαν τραγουδιστά.

— Στοὺς πελάτες κάνομε καὶ σκόντο, φώναξε ὁ μικρότερος.

— Ἐδῶ γδύνουν τὸν κόσμο! γκρίνιαξε ὁ κὺρ - Μάριος. Ἀκοῦς μιὰ μπανάνα! Καὶ δὲν τοὺς πιάνω μόνος μου τοὺς ψύλλους! Ἄχ νὰ ξαναγύριζα στὸ δέντρο μου.

— Ὡραῖα ξερὰ φύλλα γιὰ τὸ τρίψιμοο! Ἕνας χουρμᾶς τὸ κομμάτι. Φῦλλα γιὰ ἐντριβὲς ἐδωωῶ! φώναζαν παρακάτω δυὸ μικρὰ πουλιά.

— Καρύδες γιὰ ἐνθύμια. Πάρτε ἀπὸ ἕναν τυφλὸ οὐρακουτάγκο, ἔσκουζε κάποιος ἀσκημοπίθηκος.

— Βρὲ γιὰ ὅλη μου τὴ ζωὴ θὰ τὰ θυμᾶμαι τὰ μπάνια, ἔκανε ὁ κὺρ - Μάριος ἀγανακτησμένος.

— Φτάσαμε στὴ πηγή, εἶπε τέλος ὁ πελεκᾶνος μὲ τὸ τσουλοῦφι, βάλτε τὰ πόδια σας μέσα κὺρ - Δήμαρχε. Τὸ αἷμα θὰ κατέβη εὐθὺς πρὸς τὰ κάτω, καί. . .

— Οἱ ψύλλοι θὰ τραβήξουν πρὸς τ' ἀπάνω, τὸν διέκοψε ὁ πίθηκος.

Μέσ' ἀπ' τὴν πηγὴ ἔβγαινε ἕνα τρομερὸ μουγκρητὸ ποὔμοιαζε σὰν ροχάλισμα

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ

ΚΑΛΑΝΤΑ

Ταχειὰ ταχειὰ ν' ἀρχιμενιὰ
(πρώτη ἀρχὴ τοῦ χρόνου
ἀποῦ πρωτοπερπάτηξεν ἀφέν-
(τη μας 'ς τὸ κόσμο:
ἐκεῖ ποῦ πρωτοπάτησε χρυσὸ
(δεντρὸν ἐβγῆκε
χρυσᾶ 'σὰν τὰ κλωνάρια του κ' ὁλάργυρ' ἡ κορφή του,
καὶ κάτω 'ς τὴ ποδίτσα του σὰν γράμματα γραμμένα
δασκάλοι τ' ἀναγνώθουνε διάκοι καλαναρχοῦνε
κι' ἕνα μικρὸ διακόπουλο ἐβγῆκε κι' ἐδιαλάλιε.
Πρῶτος ἀποῦ τ' ἀπάντηξεν ἦτον Ἅϊς Βασίλης,
πέμου νὰ ζήσης Βασιλειὸ τί σπέρνεις τὴν ἡμέρα;
Σπέρνω σιτάρι δώδεκα κριθάρι δέκα τρία
ταὴ καὶ ρόβι δεκοχτὼ κι' ἀπονωρὶς 'ς τὸ σταῦλο.
Πέ μου νὰ ζήσης Βασιλειὸ καλὸ ζευγάρι - ν - ἔχεις;
Καλό 'ναι μὰ τὴ δόξα του καὶ μὰ τὴ
(δύναμή του,
τὸ μαῦρο καὶ τὸ μελισὸ καὶ τὸ στεφα-
(νοκέρι
ἀποῦ τὸ βλόησ' ὁ Χριστὸς μὲ τὸ δεξό
(του χέρι,
μὲ τὸ δεξὸ μὲ τὸ ζερβὸ μὲ τὸ μαλαμα-
(τένιο,
ἀρσήλιο 'ναι τ' ἀλέτρι μου πευκένιος ὁ
(ζυγός μου
λαμπάδα τὸ βουκέντρι μου τ' ἀλυσιδο-
(σκοινό μου,
τ' ἀπανωζεύλια τοῦ ζυγοῦ 'ς τ' ἀσῆμι
(βουτημένα.
Κάτω 'ς τὴ σάρκα τοῦ γιαλοῦ κάτω
('ς τὸ περιγιάλι
κουκάκι ρόβι ν' ἔσπειρα κι' ἐβγῆκεν
(ἀστοχάρι,
κ' ἤλεγα δὲν ἐφύτρωνε κ' εἶπα πῶς δὲν
(φυτρώνει
κι' ἐκεῖνο ν' ἐξεφύτρωσε κι' ἀθεῖ καὶ
(λουλουδώνει.
Κι' ἐκεῖ τ' ἀνεργιαστήκανε λαγούδια
(καὶ περδίκια
κ' εἰς τὰ πολαγουδίσματα ἔβγαλα χί-
(λια μόδια
κ' εἰς τὰ ποπερδικίσματα χίλια καὶ
(δυὸ χιλιάδες
καὶ πέρνω τὸ στρατὴ στρατὴ τὰ δυὸ τὸ μονοπάτι
νὰ πᾶ νὰ βρῶ τὸν πιθαρᾶ πιθάρια νὰ μοῦ κάμη
'ς τὴ στράτα μ' ἀπαντήξανε οἱ ἄνομοι ὀβραῖοι
καὶ τὸ σταυρό μου θέκανε νὰ πῶ 'να τραγουδάκι
Βασίλη καὶ τραγούδηξε Βασίλη πέ τραγούδια
μὰ γράμματα μοῦ μάθαινε καὶ γράμματα κατέχω.
Καὶ σὰν κατὲς τὰ γράμματα πέμας τὴν ἄλφα βῆτα,
κ' εἰς τὸ ραβδὶν τ' ἀκούμπησε τὴν ἄλφα βῆτα λέει
καὶ τὸ ραβδ' ἤτοναι ξερὸ χλωρὰ βλαστάρια βγάνει
καὶ μέσα 'ς τσοὶ χλωροὺς βλαστοὺς ἀητοφωληὰ χτισμένη,
καὶ μέσα 'ς τὴν ἀητοφωληὰ χώρα ξετελεμένη
καὶ μέσ' ἀφέντης κάθεται ὁ μοσκοκανακάρης
καὶ ποιὸς θὰ μπῆ καὶ ποιὸς θὰ βγῆ καὶ ποιὸς θὰ τὸν ξυπνήση

φέρετε μῆλα δώδεκα κυδώνια
(δέκα τρία,
μὰ γῶ θὰ μπῶ κ' ἐγὼ θὰ βγῶ
κ' ἐγὼ θὰ τὸν ξυπνήσω
ξύπνησ' ἀφέντη ξύπνησε πέντε
βολὲς ἀφέντη
πέντε βολὲς γραμματικὲ κ' ἐνηὰ βολὲς ροδάρη
ἡ φούρτσα πάει τὸ νερὸ κ' ἡ φάσα τὸ σαποῦνι
κ' ἡ πέρδιακα τὰ ροῦχα του τὰ μοσκομυρισμένα
ἀποῦ τὰ μοσκομύριζεν ὁ ἥλιος τὴν ἡμέρα,
καὶ τὸ φεγγάρι τὴν αὐγὴ καὶ τ' ἄστρα ἀποσπέρας.

* * *

Εἴπαμε δὰ τ' ἀφέντη μας νὰ ποῦμε τσὴ κερά μας
κερὰ μαρμαροτράχηλη καὶ φεγγαρομαγοῦλα
καὶ κρουσταλίδα τοῦ γιαλοῦ καὶ πάχνη ἀποῦ τὰ χιόνια
κερὰ ἐκκλησὰ θὲ νὰ γενῆς μὲ τσὴ γιον-
(τὲς καμάρες
κάθα καμάρα τὸ κερὶ σὲ κάθα δυὸ δι-
(πλέρι
σὲ κάθα τρεῖς καὶ τέσσερης βρύσι ξε-
(τελεμένη
κ' ἐγὼ διαβάτης θὰ περνῶ διαβάτης
(θὰ περάσω
νὰ πίνω τὸ κρυγιὸ νερὸ καὶ σένα νὰ
(δοξάσω.

* * *

Εἴπαμε δὰ καὶ τσὴ κερᾶς νὰ ποῦμε
(καὶ τση βάγιας
βάστα βαγίτσ' ἄψε κερὶ βαγίτσα τὸ
(διπλέρι
βάλε τὸ φελοκάλυκο κι' ἀνέβα καὶ κα-
(τέβα
καὶ γιάϊδε καὶ ντουσσούντισε ἦντα θὰ
(μᾶς ἐφέρης
γὴ ἀπάκι γὴ λουκάνικο γὴ ἀφράτο πα-
(ξιμάδι
γὴ ἀπὸ τὴ μπουζουνιέρα σου κιανένα
(δεκαράκι,
κι' ἂν ἦναι κι' ἀποῦ τὸ νουτσὶ νὰ πιοῦ-
(με μὰ γεμάτη
κι' ἂν ἦν καὶ περισσότερο βαστοῦμε
(καὶ τ' ἀσκάκι
κι' ἀποῦ τὴ μάβρην ὄρνιθα κιὰν ἕνα ναὐγουλάκι
κι' ἂν ἦν κι' ἀποῦ τὴ γαλανὴ ἂς εἶναι ζευγαράκι
κι' ἀκόμη δὲν τὸν ηὗρικες τὸ μάνταλο ν' ἀνοίξης
νὰ μᾶς ἐδώσης τίποτα κι' ἀπόκιας νὰ σφαλίξης.

* * *

Ἐπὰ ποῦ καλαντήσαμε καλὰ μᾶς ἐπλερῶσα
καλὰ νὰ πᾶν τὰ τέλη των καὶ τ' ἀποδωματά των
κι' ἂν ἔχουνε μωρὸ παιδὶ 'ς τὰ πάρπυρα χωσμένο
κι' ἂν ἔχουν μεγαλύτερο 'ς τὴ κούνια καθισμένο
νὰ σῆ τὸ κανυκάκι σου νὰ πέφτη τὸ λογάδι
νὰ τὸ μαζών' ἡ μάνα του νά 'χη χαρὰ μεγάλη
νὰ τὸ μαζώνουν ἄρχοντες νὰ κάνουν δαχτυλίδια
καὶ τὰ μικρὰ διακόπουλα μικρὰ παρανοιξίδια.

δράκου. Τὰ νερὰ παφλάζανε, ἀφρίζανε καὶ μέσα ἀνάδευε τὴ λάσπη ἕνας πελώριος κροκόδειλος.

— Νὰ καὶ ἡ μπανιέρισσα, φώναξαν χαρούμενα οἱ δυὸ γιατροὶ μόλις τὴν ἀντίκρυσαν. Ἔκαναν νόημα τοῦ κροκόδειλου νὰ πλησιάση, τοῦ ἔδειξαν τὸν ἄρρωστο καὶ τοῦ εἶπαν νὰ ἑτοιμάση ἀμέσως ἕνα εἰδικὸ λασπόλουτρο διὰ τοὺς «ρευματισμοὺς τῶν μυῶν».

— Αὐτὸ τὸ τέρας εἶναι ἡ μπανιέρισσα; φώναξε ἀπὸ φόβο ὁ γεροπίθηκος, θέλω νὰ πάω σπίτι μου! Θέλω νὰ πάω στὸ δέντρο μου!

Ἡ μπανιέρισσα χαμογέλασε μ' ἕνα πλατὺ στόμα ποὺ τεντώθηκε καμμιὰ δεκαριὰ μέτρα κι' ἄρχισε ν' ἀνακατεύη μὲ μεγαλύτερη δύναμη τὴ λάσπη.

— Θέλω νὰ πάω σπίτι, φώναζε ὁ καϋμένος ὁ πίθηκος.

— Ἐμπρός, γρήγορα μέσα, βροντοφώνισε ὁ ρινόκερος, ἐσένα θὰ περιμένω; ἔχομε κι' ἄλλους ἀρρώστους.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἔδωσε μιὰ σκουντιὰ μὲ τὸ κέρατό του στὸν κὺρ - Μάριο, ποὺ βρέθηκε μὲ μιὰ στὸ νερὸ μὲ τὸ κεφάλι κάτω, καὶ παρ' ὀλίγο νὰ πέση στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μπανιέρισσας.

Ὅταν τὸν ἔβγαλαν ὕστερα ἀπὸ λίγο, ἦταν ὁ κακομοίρης ἀγνώριστος ἀπ' τὴ πράσινη λάσπη ποὺ εἶχε κυλιστῆ. Πρὶν προφτάση νὰ πάρη ἀνάσα ἔτρεξε ὁ ἐλέφαντας καὶ τοῦ φύσηξε μὲ τόση ὁρμὴ τὸ νερὸ μὲ τὴν προβοσκίδα του, ποὺ ἔνοιωσε τοὺς ρευματισμούς του νὰ τρέχουν ἀπ' τὰ πόδια στὸ κεφάλι, κι' ἀπ' τὸ κεφάλι στὴν οὐρὰ κι' ἀπὸ κεῖ νὰ φεύγουν.

Δὲν εἶχε καλὰ - καλὰ συνέλθει ὁ κὺρ - Μάριος, καὶ νὰ παρουσιάζεται μιὰ τίγρις καὶ τὸν ρωτάει ἂν θέλη νὰ τὸν τρίψη.

— Δὲν συνιστῶ τὰς ἐντριβάς, εἶπε μὲ στόμφο ὁ φαλακρὸς γιατρός. Μπορεῖ νὰ ἐξαφανιστοῦν οἱ ρευματισμοί, ἀλλὰ μαζὺ κι' ὁ ἀσθενής, πρόσθεσε γελῶντας καὶ γύρισε γιὰ νὰ δῆ τί ἐντύπωση θἄκαναν τὰ λόγια του στὸν κ. Δήμαρχο. Ἀλλὰ ὁ τελευταῖος τὸ εἶχε σκάσει ἀπὸ κεῖ, καὶ μαζύ του ὅλος ὁ μαϊμουδόκοσμος.

Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησαν οἱ δυὸ πελεκᾶνοι γιὰ μιὰ νέα ἰατρικὴ ἐπίσκεψη. Ἤθελαν νὰ δοῦν πῶς πήγαινε ὁ ἄρρωστός τους. Δὲν προχώρησαν ὅμως πολύ. Ἀπάνω σ' ἕνα φοινικόδεντρο ἦταν κρυμμένος ὁ κὺρ - Μάριος καὶ τοὺς πετοῦσε καρύδες!

Ὁ γεροντώτερος πελεκᾶνος δέχτηκε μιὰ πάνω στὴ φαλάκρα του, ποὺ ξεπέταξε ἀμέσως ἐκεῖ ἕναν μεγάλο καρούμπαλο.

— Ἂς γυρίσωμε κύριε συνάδελφε, εἶπε ὁ φαλακρὸς γιατρός. Συντάξατε παρακαλῶ τὸ ἰατρικὸν δελτίον.

Ὁ πελεκᾶνος μὲ τὸ τσουλοῦφι ἔκοψε ἀμέσως ἕνα πλατὺ φῦλλο ἀπ' τὴ φοινικιά, τράβηξε ἕνα μυτερὸ φτερὸ ἀπ' τὴ φτεροῦγα του καὶ μ' αὐτὴ τὴν πέννα ἄρχισε νὰ γράφη: «Κλινικαὶ παρατηρήσεις. Λουτροθεραπεία ἀπεδείχθη ἐπιτυχὴς κατὰ τῶν ρευματισμῶν τῶν μυῶν. Αὐθυποβολὴ ἀπέτ. . . .». Πρὶν προφθάση ὅμως νὰ τελειώση τσάφ! δέχτηκε κατακούτελα μιὰ θεώρατη καρύδα. Τὸ τσουλοῦφι τράνταξε ὁλόκληρο, ἡ πέννα τοὔπεσε ἀπ' τὸ χέρι κι' ἁρπάζοντας τὸν συνάδελφό του τὄβαλαν στὰ πόδια ἐνῶ οἱ καρῦδες ποὺ ἐκσφενδόνιζε ὁ κὺρ - Μάριος μὲ λύσσα ἐξακολουθοῦσαν νὰ πέφτουν γύρω τους σὰν χαλάζι. Ἦταν ἡ πιὸ ἀδιάψευστη ἀπόδειξη ὅτι μὲ τὴ λουτροθεραπεία ὁ κ. Μάριος εἶχε γίνει περδίκι.

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸ Γερμανικὸ ὑπὸ Φ.Μ.)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Τὰ δῶρα τοῦ μικροῦ ἀδερφοῦ

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Αὐτὲς τὶς ἅγιες μέρες χαίρομαι τὴν καλή σας καρδιά. Γέμισε πάλι τὸ σπίτι ἀπ' τὴ δροσιὰ καὶ τὴν καλωσύνη σας. Τὸ σχολεῖο μᾶς κάνει γιὰ λίγο τὴ χάρη νὰ σᾶς ἔχουμε κάπως περισσότερο κοντά μας.

Λοιπόν, παρακολουθῶ τὰ ἐγγόνια μου. Ὅπως κάθε χρόνο, δὲν ἑτοιμάζονται μόνο νὰ πάρουν δῶρα, παρὰ καὶ νὰ κάμουν. Ἀνοίγουν πρῶτα ἀπ' ὅλα τὰ μπαοῦλα μὲ τὰ παιγνίδια ποὺ κάθε χρόνο μαζεύονται ἐκεῖ κι' ἑτοιμάζουν τὸ δεματάκι τους «γιὰ τὸν ἄγνωστο μικρὸ ἀδερφό». Ἔτσι λένε γιὰ τὸ παιδάκι ποὺ ἡ τύχη θὰ φέρη στὰ χέρια του τὰ δωράκια ποὺ βάζουν στὸ δέμα. Ἀκοῦστε τα λίγο πῶς σκέπτονται καθὼς ἑτοιμάζουν τὰ πακετάκια.

— Ὄχι, αὐτό, Ἄννα, δὲν εἶναι καινούγιο. Τί θὰ πῆ ὁ «μικρὸς ἀδερφούλης» ὅταν ἀνοίξη τὸ πακετάκι καὶ δῆ ἕνα παλιωμένο κουτί; Ἔλα νὰ τὸ βάψουμε καὶ νὰ τὸ φρεσκάρουμε...

— Μὰ τότε θὰ γίνη πολὺ ὡραῖο καί...

— Καὶ θὰ λυπηθῆς νὰ τὸ δώσης; Ντροπή. Γιὰ νὰ ἔχη ἀξία αὐτὸ ποὺ χαρίζης, πρέπει νὰ κάνης καὶ κάποια θυσία. Ἂν δίδης τὸ περιττὸ καὶ τὸ χαλασμένο, δὲν εἶναι καθόλου ὡραία ἡ πράξη σου!

— Νὰ ἐγὼ βάζω τὴν καλλίτερή μου κουκλίτσα, εἶπε ἡ Δροσούλα. Γιατὶ βέβαια κάποιο κοριτσάκι θὰ πάρη τὸ δῶρο μου. Μιὰ μικρὴ ἀδερφούλα. Καὶ θέλω νὰ εὐχαριστηθῆ καὶ νὰ τῆς ἀρέση.

— Μπράβο, Δροσούλα, λέει ὁ Τέλης. Τὸ ἴδιο θὰ κάμω κι' ἐγώ. Θὰ χαρίσω τὴ μπάλα μου τὴ μεγάλη καὶ κάτι ἀκόμα πολὺ πιὸ σπουδαῖο.

— Τί εἶναι αὐτό; τὸν ρώτησε ὁ Δημητρός.

— Τὴν ἀγάπη μου.

— Καὶ πῶς θὰ τὴ στείλης αὐτή; Γίνεται δέμα;

— Γίνεται γράμμα, κουτούτσικο. Θὰ γράψω ἕνα ὡραῖο καὶ τρυφερότατο γράμμα, στὸν «ἄγνωστο ἀδερφούλη». Τί λὲς γιαγιά;

— Ναί, παιδιά μου, μονάχα μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν καλή σας καρδιά, παίρνει ἀξία τὸ κάθε σας χάρισμα... Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη γιὰ τὰ αἰσθήματά σας, ἐλάτε νὰ σᾶς φιλήσω.

Μὰ τὸ φιλὶ αὐτὸ ποὺ τὸ συνοδεύουν καὶ χίλιες εὐχές, δὲν εἶναι μόνο γιὰ τὰ ἐγγόνια μου, παρὰ καὶ γιὰ ὅλους ἐσᾶς τοὺς ἀγαπημένους μου μικροὺς ἀναγνῶστες.

Μὲ ἀγάπη
Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

Τό παραμυθάκι τοῦ ΑΪ ΒΑΣΙΛΗ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσε ἕνας ὄμορφος καὶ καλὸς γέρος ποὺ τὸν ἔλεγαν Σπῦρο.

—Μπάρμπα Σπῦρο τὸν φώναζαν ὅλοι σὰν τοῦ μιλοῦσαν καὶ τοῦ φέρνονταν πάντα μὲ πολὺ σεβασμό!...

Ὅλο τὸν καιρό, δούλευε στὰ χτήματα του, κι' ὁ Θεὸς λὲς κι' εὐλογοῦσε τοὺς κόπους του. Ὅ,τι πότιζε μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου του φύτρωνε γρήγορα καὶ τὰ φυτὰ τοῦ ἀπέδιδαν χίλιες φορὲς αὐτὸ ποὺ ἔσπερνε...

Μὰ κάθε παραμονὴ Πρωτοχρονιᾶς ὁ Μπάρμπα Σπῦρος ἔφευγε ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ γύριζε τὴν ἄλλη μέρα ἀπὸ τὴν πρώτη τοῦ χρόνου.

Σὰν τὸν ἔβλεπαν νὰ φεύγη τὸν ρωτοῦσαν:

— Γιὰ ποῦ μπάρμπα Σπῦρο;

—Ἔχω, ἔλεγε, κάτι δικούς μου στὴν πολιτεία καὶ χρονιάρα μέρα αὔριο πάω νὰ τοὺς δῶ...

Μὰ τί σύμπτωση ἀλήθεια, λίγες ὧρες ἀφοῦ ἔφευγε ὁ μπάρμπα Σπῦρος, ἕνας ἄλλος γέρος ἐρχόταν στὸ χωριό! Τὸν ἔλεγαν, λέει. Βασίλη, μὰ οἱ χωρικοί, ποὺ τὸν εἶχαν πιὰ μάθη τὸν φώναζαν κὺρ Βασίλη...

Ἐρχόταν στὸ χωριὸ κάθε βράδυ τῆς Πρωτοχρονιᾶς φορτωμένος τὸ σακκοῦλι του, ἕνα σακκοῦλι μὲ χίλια δυὸ πράμματα γεμισμένο! Καὶ τί δὲν εἶχε τὸ σακκοῦλι τοῦ κὺρ Βασίλη: Θησαυροὺς ὁλόκληρους... Μόλις μάθαιναν τὰ παιδιὰ πὼς ἔφτανε ὁ κὺρ Βασίλης ἔτρεχαν γρήγορα γρήγορα στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ τὸν καλωσορίσουν.

Κι' αὐτὸς κάτι καὶ εἶχε στὴ σακκούλα του νὰ τὰ φιλέψη. Πότε ἕνα παιγνιδάκι, πότε ἕνα ὄμορφο βιβλίο, πότε σακκουλάκι μὲ γλυκά. Γιὰ κάθε παιδὶ καὶ κάτι εἶχε νὰ δώση, λὲς καὶ μάντευε τί θὰ εὐχαριστοῦσε τὸν κάθε μικρούλη.

Καὶ σὰν νύχτωνε γιὰ καλὰ καθένας προθυμοποιόταν νὰ τὸν φιλοξενήση στὸ σπίτι του.

Μ' αὐτός, δὲν δεχόταν. Βιαζόταν λέει νὰ φτάση τὸ πρωΐ σὲ κάποιο ἄλλο χωριό, καὶ θὰ περπατοῦσε ὅλη νύχτα. Εἶχε, μάλιστα, γιὰ νὰ βλέπη, ἕνα ὄμορφο λαδοφάναρο!...

Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως οἱ χωρικοὶ ἔτριβαν ἔκπληκτοι τὰ μάτια τους! Καθένας καὶ κάτι εὕρισκε στὴν πόρτα του. Ἄλλος ἕνα φάκελλο μὲ λεφτά, ἄλλος κάποιο δέμα μὲ ὑφάσματα, ἄλλος ἕνα ζευγάρι παπούτσια...

Κι' ὅλοι καταλάβαιναν ποιὸς τ' ἄφησε στὴν πόρτα τους!

Ὁ κὺρ Βασίλης. Αὐτὸς ὁ καλὸς καὶ ἄγνωστος γέρος, ποὺ ρχόταν χρόνια τώρα στὸ χωριό τους γιὰ νὰ τοὺς φέρνη, παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς τὰ ὄμορφα καὶ χρήσιμα δῶρα του!...

— Σωστὸς Ἄϊ Βασίλης ἔλεγαν οἱ χωρικοί. Σωστὸς Ἄϊ Βασίλης! Καὶ ὅπως ἦταν μὲ τὰ κάτασπρα γένεια του καὶ τὰ μακρυὰ ἄσπρα μαλλιά του, ἔμοιαζε πραγματικὰ μὲ τὸν Ἄϊ Βασίλη...

⁂

Ἐκείνη ὅμως τὴ φορὰ ἡ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς ἔφτασε ἄσχημη, πολὺ ἄσχημη στὸ χωριό! Χαλασμὸς κόσμου. Ἕνας ἀέρας τρομερός!...

Ὁ μπάρμπα Σπῦρος ξεκίνησε γιὰ τὸ τακτικό του ταξίδι...

— Ποῦ πᾶς μπάρμπα Σπῦρο; τὸν ρώτησαν ἀνήσυχοι οἱ χωρικοί. Μεγάλη κακοκαιρία! Δὲν βλέπεις;

Ἔβλεπε ὁ μπάρμπα Σπῦρος, μὰ ἔλα ποὺ θὰ τὸν περίμεναν οἱ δικοί του κάτω στὴ πολιτεία! Καὶ παρὰ τὶς συμβουλὲς τῶν φίλων του ξεκίνησε...

... Κοντὰ νὰ σουρουπώση φάνηκε στὸ χωριὸ ὁ κὺρ Βασίλης, ὅπως κάθε χρόνο!... Ἔφτασε στὴ πλατεία, μὰ φαινόταν καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ ἀποκαμωμένος ἀπὸ τὸν κόπο καὶ τὴν κακοκαιρία!...

Κάθησε σ' ἕνα κάθισμα μέσα στὸ καφενεῖο... Μὰ καθὼς καθόταν, καὶ πῆγε μὲ τὸ χέρι του νὰ σκουπίση ἀπὸ τὰ γένεια του καὶ τὰ μαλλιά του τὰ χιόνια, ἔμειναν στὰ χέρια του οἱ τρίχες τοῦ προσώπου καὶ τοῦ κεφαλιοῦ του...

Καὶ οἱ χωρικοὶ στὸ πρόσωπο ποὺ ἀποκαλύφθηκε μπροστά τους γνώρισαν τὸν δικό τους τόν... μπάρμπα Σπῦρο...

—Ἐσὺ ἦσουν τόσα χρόνια μπάρμπα Σπῦρο ὁ κὺρ Βασίλης; ρώτησαν οἱ χωριάτες... Καὶ νὰ μὴν τὸ καταλάβουμε.

Ἐσὺ λοιπόν, εἶσαι ὁ εὐεργέτης

(Συνέχεια στὴ σελ. 26)

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

'Ο Θάνος μπροστὰ στὸν καινούργιο χρόνο.

'Εκεῖνο τὸ βράδυ, γύρω ἀπὸ τὸν παπποὺ ἦταν καθισμένα ὅλα τὰ παιδιὰ — ὄχι μονάχα ὁ Θάνος. Γιατὶ τώρα καὶ τὰ μικρότερα ἀδέρφια του εἶχαν μεγαλώσει, καὶ μποροῦσαν νὰ πάρουν μέρος στὴ συζήτηση.

Καὶ ἦταν πολὺ εὐχάριστη ἡ σύζήτηση γύρω ἀπὸ τὸ τζάκι, ὅπως ἦταν πάντα εὐχάριστη ὅταν ἦταν μαζί τους κι' ὁ παπούς.

Τὸ θέμα, ἦταν πῶς φαντάζονταν τὸ καθένα τὸν χρόνο. Τὶς μέρες δηλαδὴ ποὺ κυλᾶνε μία, μία, τοὺς μῆνες ποὺ διαβαίνουν καὶ σχηματίζουν τὴν χρονιά.

'Ο παποὺς τοὺς εἶχε διηγηθῆ ἕνα ὡραῖο παραμύθι, ὅπου οἱ δώδεκα μῆνες ἦταν δώδεκα παλληκάρια μὲ τὴν ξεχωριστὴ ὀμορφιά του τὸ καθένα.

Κι' ὕστερα, τὸ κάθε παιδὶ ἄρχισε νὰ λέη πῶς ἀλλοιῶς θὰ μποροῦσε νὰ περιγράψη κανεὶς τὴν χρονιά.

—'Εγώ, εἶπε ὁ Νάνος, ἕνας συμμαθητὴς τοῦ Θάνου ποὺ ἦρθε νὰ τοὺς κάνη ἐπίσκεψη, φαντάζομαι τὸ χρόνο σὰν ἕνα ποτάμι ποὺ κυλάει. Πάει πάντα μπροστά, καὶ ποτὲ πίσω, σὰν ὅλα τὰ ποτάμια. Φορές, περνάει ἀπὸ ὄμορφα μέρη, ὁλοπράσινα, ὅπου στὶς ὄχθες του γέρνουν ἰτιὲς καὶ λυγαριές, κι' αὐτὲς εἶναι οἱ εὐτυχισμένες ἐποχὲς τῆς ζωῆς μας. Ἄλλοτε πάλι, κυλάει ἀνάμεσα σὲ ζοφερὲς χαράδρες ὅπου στὰ νερά του δὲν καθρεφτίζονται παρὰ γυμνοί, μουντόχρωμοι βράχοι. Κι' εἶναι οἱ σκοτεινὲς ἐποχὲς τῆς ζωῆς μας, ποὺ μᾶς τυχαίνουν στενοχώριες ἢ ἀνησυχίες... Κι' ὅλο κυλάει τὸ ποτάμι, καὶ κανείς μας δὲν ξέρει τί θὰ συναντήση στὴν κατοπινὴ στροφή.

—'Ωραία εἰκόνα, εἶπε ὁ παπούς, ἀλλὰ ὄχι ἐντελῶς σωστή. 'Ο ἄνθρωπος δὲν ἔχει δύναμη ν' ἀλλάξη τὶς ὄχθες τῶν μεγάλων ποταμιῶν, ἐνῶ κατὰ τὴ γνώμη μου, εἶναι κι' ὁ ἴδιος ὑπεύθυνος γιὰ τὴ ζωή του. Σὰν ἕνα μικρόρεμα εἶναι μᾶλλον οἱ μέρες τῆς ζωῆς μας, ποὺ μποροῦμε νὰ καλλιεργήσωμε τὶς ὄχθες του, νὰ σπείρωμε καὶ νὰ φυτέψωμε. Κι' ἀκόμα νὰ μεταχειριστοῦμε τὸ τρεχούμενο νερό, γιὰ νὰ κάνωμε πιὸ γόνιμο τὸ χῶμα ἀπ' ὅπου περνάει. 'Υψώνουμε φράγματα, καὶ σκάβωμε χαντάκια, κι' ἔτσι ἀντὶ γιὰ πλημμῦρες καὶ καταστροφές, ἡ δύναμη τοῦ νεροῦ, φέρνει στὸν τόπο εὐλογία. Τὸ ἴδιο δὲν κάνωμε καὶ στὴ ζωή μας, ὅταν μὲ φρόνιση χρησιμοποιοῦμε τὸ ρέμα τῶν ἡμερῶν ποὺ κυλᾶνε; Γιατὶ ὅτι μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ κάνη μὲ τὸ ποταμάκι, μπορεῖ νὰ τὸ κάνη καὶ μὲ τὴν ἴδιά του τὴ ζωή...

—'Εγώ, εἶπε ἡ Λενιώ, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Θάνου, φαντάζομαι τὶς μέρες τοῦ χρόνου σὰ χάντρες. Μοῦ φαίνεται πὼς κάθομαι καὶ τὶς περνάω σὲ κλωστή. Εἶναι χάντρες ὄμορφες, κόκκινες, γαλάζιες, κάτασπρες, ὅπως εἶναι καὶ μέρες ὄμορφες. Κι' ἄλλες πάλι χάντρες, εἶναι μαῦρες, ἢ βαθυπράσινες, κι' εἶναι οἱ θλιβερὲς μέρες. Ὅλες μαζὶ εἶναι 365 ὅπως κι' οἱ μέρες τοῦ χρόνου. Κι'ὅταν εἶναι εὐτυχισμένος ὁ χρόνος, εἶναι ὄμορφο τὸ γορντάνι μὲ τὶς χάντρες...

— Πάντα στὰ στολίδια ὁ νοῦς σου κατεργαρούλα! ἔκανε χαμογελῶντας ὁ παπούς... Ἂς εἶναι! Εὔχομαι ὁ καινούργιος χρόνος νὰ εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ κόκκινες καὶ γαλάζιες καὶ ἄσπρες χάντρες ποὺ σοῦ ἀρέσουν. Ἂν καὶ οἱ μαῦρες, κι' οἱ βαθυπράσινες, χρειάζονται κι' αὐτές, καὶ κάνουν πιὸ τέλειο τὸ γιορντάνι σου...

—'Εγώ, εἶπε ὁ μικρὸς 'Αντρέας ἀφοῦ συλλογίστηκε πολύ, θαρρῶ πὼς ἡ κάθε μέρα τοῦ καινούργιου χρόνου, εἶναι μιὰ παρτίδα βῶλοι!

Ὅλοι γέλασαν δυνατά, κι' ὁ 'Αντρέας ἔγινε κατακόκκινος.

—'Αφοῦ μὲ κοροϊδεύετε, ἐγὼ δὲν ξαναμιλάω! ἔκανε στενοχωρημένος.

—Ὄχι 'Αντρέα μου, νὰ πῇς καὶ σὺ τὴ γνώμη σου ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι! ἔκανε ὁ παποὺς τραβώντας κοντά του τὸν μικρό. 'Ο παποὺς θὰ σ' ἀκούση μὲ προσοχή, καὶ θὰ καταλάβη!

— Λέω μιὰ παρτίδα βῶλοι, γιατὶ παπποὺ πότε κερδίζω καὶ πότε χάνω! εἶπε τότε θαρρετὰ ὁ μικρός. Οἱ μέρες ποὺ κερδίζω, εἶναι οἱ καλὲς μέρες. Κι' οἱ μέρες ποὺ χάνω εἶναι οἱ κακές...

—Ὅσο πιὸ μάστορας ὅμως γίνεσαι στὸ ρίξιμο, τόσο πιὸ εὔκολα κερδίζεις! εἶπε ὁ παπούς.

— Καὶ βέβαια!

—'Η ζωή μας ὅμως δὲν εἶναι παιχνίδι! Καὶ πρέπει νὰ γίνωμε μαστόροι καὶ ἄσσοι σ' ἕνα σωρὸ πράγματα πιὸ σπουδαῖα καὶ πιὸ δύσκολα ἀπὸ τοὺς βώλους. Στὴν γραμματική, στὴν γεωγραφία, στὴν ἀριθμητική. Τί λὲς 'Αντρέα;

— Δὲν μ' ἀρέσει ἡ γραμματική! ἔκανε ὁ μικρός, κι' οἱ ἄλλοι πάλι ἔβαλαν τὰ γέλια.

—Ἄσε τους νὰ γελοῦν! εἶπε ὁ παποὺς τοῦ 'Αντρέα. Ἔχω μάλιστα νὰ σοῦ πῶ ἕνα μυστικό. Οὔτε τοῦ Θάνου ποὺ γελάει τώρα τοῦ ἄρεσε πολὺ ἡ γραμματική. Προτιμοῦσε τοὺς βώλους. Κι' ὡστόσο κατάφερνε νὰ παίρνη ἄριστα. Τί λές! Δὲν εἶναι πιὸ σπουδαῖο παρὰ νὰ κέρδιζε στοὺς βώλους;

— Κι' ἐγὼ θὰ παίρνω ἄριστα! ἔκανε πεισματωμένα ὁ μικρός.

— Αὐτὴ εἶναι μιὰ πολὺ ὡραία ἀπόφαση, ποὺ τὴν θεωρῶ σὰν ὑπόσχεση! εἶπε ὁ παπούς. Τέτοιες ἀποφάσεις νὰ παίρνης, καὶ στὸ τέλος τοῦ χρόνου θὰ εἶσαι πάντα κερδισμένος!

—'Εγώ, εἶπε στοχαστικὰ ὁ Θάνος, δὲν βρίσκω πιὰ τίποτε νὰ πῶ. Οἱ ἄλλοι τὰ εἶπαν πολὺ ὡραῖα, μὲ τὶς παρομοιώσεις τους. Γι' αὐτὸ ἐγὼ παππού, θὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο. Πῶς τὸν φαντάζομαι δηλαδή... Μοῦ φαίνεται πὼς τὰ μεσάνυχτα, ὅταν θὰ σβύση τὸ φῶς καὶ θὰ κόψωμε τὴν Βασιλόπηττα, στὴν πόρτα θὰ χτυπήση ἕνα μικρὸ παιδί. Θὰ εἶναι ὁ καινούργιος χρόνος ὁ δικός μου... Θὰ μοῦ μοιάζη σὰν ἀδερφός, ἀλλὰ μονάχα ἐγὼ θὰ μπορῶ νὰ τὸν βλέπω... Καθὼς οἱ μέρες περνᾶνε, ὁ χρόνος αὐτὸς θὰ μεγαλώνη. Ναί. Κατὰ τὸν 'Ιούνιο θὰ εἶναι παλληκάρι, καὶ κατὰ τὸν Νοέμβρη ἄντρας. Θὰ μ' ἀκολουθῇ παντοῦ, σὰ νᾶναι ἡ σκιά μου. Καὶ θὰ μὲ κοιτάζη ἀδιάκοπα, παρακαλεστικά, στὰ μάτια.

— Μὰ γιατί; Τί θὰ περιμένη ἀπὸ σένα; εἶπε ἡ 'Αννούλα.

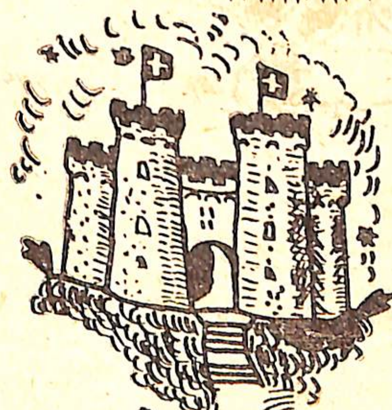
— Τὴν ὀμορφιά του. Τὸ ὡραῖο του ντύσιμο. Ἂν χρησιμοποιήσω καλά, γόνιμα, ἔξυπνα, τὴν κάθε μέρα ποὺ περνάει, ὁ χρόνος μου θὰ μεγαλώνη ὡραῖος καὶ γερός, καὶ ὀμορφοντυμένος. Ἂν ἀφήνω τὶς μέρες νὰ διαβαίνουν ἄσκοπα, χωρὶς δημιουργικὴ ἐργασία, ὁ χρόνος μου θὰ γίνη καχεκτικὸς καὶ κακομοίρης, κι' ὅλο θὰ μοῦ παραπονιέται γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τοῦ ἔκανα. Κι' ἂν τὸ μεγαλύτερο διάστημα τῶν τριακοσίων ἑξηνταπέντε ἡμερῶν τὸ μεταχειριστῶ ἄσχημα καὶ τὸ σπαταλήσω χωρὶς ὄφελος, στὸ τέλος τοῦ Δεκέμβρη ὁ χρόνος μου θὰ γίνη καπνός, θὰ σβύση, χωρὶς νὰ μ' ἀποχαιρετήση κάν, γιατὶ δὲν θὰ μὲ συγχωρήση γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τοὔκανα.

— Νὰ τελειώσω ἐγὼ αὐτὸ τὸ παραμύθι... εἶπε τότε ὁ παπούς, καὶ νὰ πῶ τί θὰ γίνη ἂν χρησιμοποιήσης καλὰ καὶ γόνιμα κι' ὡραῖα τὴν κάθε ὥρα, καὶ τὴν κάθε μέρα τῆς ζωῆς σου. 'Ο χρόνος σου ἐκεῖνος δὲν θὰ χαθῆ, μόνον θὰ σὲ συντροφεύει μαζὶ μὲ τὸν ἄλλον τὸν καινούργιο, γιατὶ δὲν ὑπάρχουν Θάνο μου φίλοι πιὸ πιστοὶ ἀπὸ τοὺς γόνιμους ὡραίους χρόνους μας ποὺ πέρασαν... Τότε δὲν χάνεται καὶ τίποτε δὲν γίνεται εἰς μάτην. Κι' ὅταν ὁ ἄνθρωπος μεγαλώση λίγο, κι' ἀρχίσουν οἱ μόχθοι του νὰ δίνουν καρποὺς καὶ βλέπει τὸ ἔργο τῆς ζωῆς του νὰ στεριώνεται καὶ τὶς προσπάθειές του νὰ μὴ μένουν χωρὶς ἀποτέλεσμα, τότε καταλαβαίνει ὅτι κρυφά, μυστικά, τὸν βοηθοῦν καὶ τὸν συντροφεύουν οἱ χρόνοι ποὺ πέρασαν, οἱ χρόνοι τοῦ γόνιμου μόχθου, φίλοι πιστοί, δοκιμασμένοι, σίγουροι, ποὺ στερεώνουν τὸν ἄνθρωπο καὶ τοῦ δίνουν δύναμη καὶ ἀξία. Γι' αὐτὸ ὅταν βλέπης ἕναν ἄνθρωπο καὶ τὸν θαυμάζεις γιατὶ πολὺ προσπάθησε καὶ πολλὰ κατάφερε στὴ ζωή του, νὰ ξέρης πὼς δὲν εἶναι μοναχός: ἀόρατοι τὸν περιτριγυρίζουν καὶ τὸν παραστέκουν — δοῦλοι του καὶ φίλοι — οἱ χρόνοι ποὺ ἐργάζονταν χωρὶς ἀνάπαψη, μὲ πίστη κι' ἐπιμονή... Ἔχω τὴν ἐντύπωση, ὅτι ἂν κοιτάξετε προσεκτικὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ εἶναι μεγαλύτεροί σας στὰ χρόνια, εὔκολα θὰ διακρίνετε αὐτοὺς ποὺ χρησιμοποίησαν καλὰ τὸν πολύτιμο σύντροφο ποὺ εἶναι ὁ χρόνος, γιὰ νὰ φαίνονται τώρα τόσο σίγουροι καὶ τόσο δυνατοί...

— Γι' αὐτὸ σεβόμαστε τοὺς μεγαλύτερους... ἔκανε ὁ Θάνος. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος... Ἔχουν πίσω τους πολλοὺς χρόνους σὲ πεῖρα, σὲ προσπάθειες καὶ σὲ ἐπιτυχία...

—'Ακριβῶς, εἶπε ὁ παπούς. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ εὔχομαι σὲ ὅλους σας νὰ χρησιμοποιήσετε καλὰ τοῦτον τὸν καινούργιο χρόνο ποὺ ἔρχεται, τὸν 1953, γιὰ ν' ἀποκτήσετε ἕνα καινούργιο, δυνατὸ στήριγμα γιὰ τὸ μέλλον.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Ο ΠΥΡΓΟΣ
(Σκίτσο: Στ. Π. Τζώτζη)

ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ
(Σκίτσο: Κόκκινου Φιδιοῦ)

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Φεύγω γιὰ τὶς Ἰνδίες, καὶ βρίσκομαι στὴν Χιλή. Μαθαίνω ἱσπανικὰ καὶ μιλάω πορτογαλικά. Ἄν πᾶμε ἔτσι, καμμιὰ μέρα, ἀντὶ νὰ πετάξω τὸ τσιγάρο μου ἀπὸ τὸ παράθυρο, θὰ πέσω ὁ ἴδιος.

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Παγανέλι, τὰ γέλια ἔγιναν πιὸ δυνατά.

Ἄλλωστε ἔδινε ὁ ἴδιος τὸ παράδειγμα.

— Γελᾶτε φίλοι μου, γελᾶτε! ἔλεγε. Μήπως ἐγὼ δὲν γελάω;

Καὶ πράγματι: τὸ γέλιο τοῦ ἀγαθοῦ γεωγράφου, ἀκουόνταν πιὸ δυνατὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων.

— Γελᾶστε φίλοι μου! φώναξε. Γελᾶστε μὲ τὴν καρδιά σας! Ποῦ νὰ σᾶς τύχη ἄλλη φορὰ τέτοιο κελεπούρι!

— Ὡστόσο εἴμαστε χωρὶς διερμηνέα! εἶπε ὁ ταγματάρχης. Κι' αὐτὸ εἶναι δυσάρεστο.

— Ὄχι κι' ἐντελῶς! εἶπε ὁ Παγανέλι. Τὰ πορτογαλικὰ μὲ τὰ ἱσπανικὰ μοιάζουν. Καὶ τώρα ποὺ ξέρω τί συμβαίνει, θὰ μπορέσω νὰ συνεννοηθῶ μὲ τὸν κύριο!

Καὶ ὁ Παγανέλι τὸ ἀπέδειξε ἐμπράκτως.

Πράγματι κατόρθωσε νὰ συνεννοηθῆ μὲ τὸν «κύριο», καὶ νὰ μάθη ἀπ' αὐτὸν πολὺ ἐνδιαφέροντα πράγματα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ὅτι τὸν ἔλεγαν Ταλκάβ, δηλαδὴ «Κεραυνό».

Αὐτὸ τὸ ὄνομα θὰ τοῦ τὄχαν δώσει γιὰ τὴν μεγάλη του σκοπευτικὴ τέχνη.

Ἀλλὰ τὸ πιὸ σπουδαῖο καὶ τὸ πιὸ εὐχάριστο γιὰ τοὺς φίλους μας, ἦταν πὼς ὁ Παταγώνας ἦταν ὁδηγός. Κι' ἔτσι θὰ μποροῦσαν τώρα νὰ κινηθοῦν μὲ ἄνεση στὸ λαβύρινθο ἐκείνων τῶν βουνῶν. Ὡστόσο ὁ Παταγώνας πλησίασε τὸν Ροβέρτο ποὺ ὅταν τὸν εἶδε τοῦ ἅπλωσε τὰ χέρια. Ἀπὸ τὴν πλαϊνὴ πηγὴ ὁ Παταγώνας τράβηξε καὶ ξερίζωσε μερικὲς φοῦχτες ἀγριοκάρδαμο, καὶ μ' αὐτὲς ἔτριψε τὶς πληγὲς τοῦ Ροβέρτου, ποὺ ἀμέσως αἰσθάνθηκε πολὺ καλύτερα.

Πῆραν τὴν ἀπόφαση νὰ περάσουν αὐτὴ τὴ μέρα καὶ ὅλη τὴ νύχτα ὅπου βρίσκονταν, γιὰ νὰ μὴ κουράσουν τὸν Ροβέρτο.

Ἔπρεπε νὰ λύσουν δυὸ σπουδαῖα ζητήματα: τὰ μεταφορικὰ μέσα καὶ τὴν τροφή. Γιατὶ δὲν εἶχαν πιὰ οὔτε μουλάρια οὔτε προμήθειες.

Εὐτυχῶς ὁ Ταλκάβ ἦταν ἐκεῖ, καὶ ὁ Ταλκάβ σὰν ντόπιος, θὰ ἤξερε νὰ τοὺς συμβουλέψη.

Γιὰ τὴν ὥρα, τοὺς ὑποσχέθηκε νὰ τοὺς ὁδηγήση σ' ἕνα συνοικισμὸ Ἰνδιάνων, ποὺ βρισκόταν λίγα μίλια...

Ἐννοεῖται πὼς ὅλη ἡ συνεννόηση ἔγινε τὸ περισσότερο μὲ χειρονομίες καὶ μερικὲς ἱσπανικὲς λέξεις ποὺ ὁ Παγανέλι κατάφερε νὰ καταλάβη.

Ἔτσι ἀποφάσισαν ὁ λόρδος Γκλένερβαν καὶ ὁ σοφὸς του φίλος ν' ἀνεβοῦν τὸν Ρίο μὲ τὸν Παταγώνα.

Ἦταν ὑποχρεωμένοι ν' ἀνοίξουν τὸ βῆμα τους γιὰ νὰ προφταίνουν τὸν γίγαντα ὁδηγό τους.

Σὲ λίγο ἔφτασαν σὲ μιὰ περιοχὴ χαριτωμένη, μὲ θαυμάσια βλάστηση καὶ ἕνα σωρὸ ἐξωτικὰ πουλιὰ ποὺ κελαϊδοῦσαν.

Ὁ Ἰάκωβος Παγανέλι δὲν χόρταινε νὰ θαυμάζη τὰ ὄμορφα πουλιά, καὶ νὰ βγάζη φωνὲς ἐνθουσιασμοῦ κάθε φορὰ ποὺ ἀνεκάλυπτε ἕνα καινούργιο εἶδος, πρὸς μεγάλη ἔκπληξη τοῦ Παταγώνα, ποὺ τὸ ἔβρισκε φυσικὸ νὰ πετᾶν τὰ πουλιὰ στὸν οὐρανό... Δὲν πρόφτασαν νὰ κουραστοῦν ποὺ ἔφτασαν κιόλας στὴν κατασκήνωση τῶν Ἰνδιάνων.

Ἐκεῖ ζοῦσαν σὲ πλεχτὲς καλύβες καμμιὰ τριανταριὰ νομάδες ποὺ ἔβοσκαν τεράστια κοπάδια ἀγελάδες, πρόβατα, βόδια καὶ ἄλογα. Πήγαιναν τὰ κοπάδια τους ἀπὸ τὸ ἕνα ἀπέραντο λειβάδι στὸ ἄλλο, κι' ἔτσι τὰ ζωντανά τους εἶχαν πάντα ἄφθονη καὶ δροσερὴ τροφή, καὶ γι' αὐτὸ ἦταν γερὰ καὶ καλοθρεμμένα.

Αὐτοὶ οἱ Ἰνδιάνοι, δὲν ἦταν ὄμορφη φυλή. Ἦταν μικροκαμωμένοι, μαυριδεροί, μὲ ὕπουλο βλέμμα καὶ καχύποπτοι.

Εἶδαν κάτι σημάδια...

Ὁ λόρδος Γκλένερβαν ὅμως, δὲν ἤθελε νὰ τοὺς ἀγοράση αὐτούς. Τὰ γίδια τους εἶχε ἀνάγκη.

Ὁ ὁδηγός τους ἔκανε τὰ παζάρια. Οἱ Ἰνδιάνοι δέχτηκαν νὰ πληρωθοῦν μὲ χρυσάφι — ποὺ εὐτυχῶς ὁ λόρδος εἶχε ἄφθονο ἀπάνω του κι' ὄχι μὲ κρασὶ ἢ ροῦμι ὅπως θὰ προτιμοῦσαν. Ἀγόρασαν ἐφτὰ μικρὰ ἀργεντινὰ ἄλογα σελλωμένα, ἄφθονο παστὸ κρέας, λίπος, ρύζι, καὶ μερικὰ ἀσκιὰ γιὰ τὸ νερό. Ὅταν ὁ λόρδος θέλησε ν' ἀγοράση ἕνα ὄγδοο ἄλογο γιὰ τὸν ὁδηγό τους, ἐκεῖνος τοὺς ἔδωσε νὰ καταλάβουν πὼς ἦταν περιττό.

Ἀφοῦ τελείωσαν τὴν ἀγοραπωλησία, καβάλησαν τ' ἄλογα, καὶ σὲ μισὴ ὥρα ἦταν στὸ μέρος ποὺ εἶχαν ἀφήσει τοὺς ἄλλους.

Ἐκεῖνοι τοὺς ἔκαναν μεγάλη ὑποδοχή. Ἄναψαν ἀμέσως φωτιά, ἔβρασαν ρύζι, κι' ἔφαγαν μαζὶ μὲ τὸ κρέας ποὺ ἦταν νοστιμώτατο. Ὁ Ροβέρτος ἔφαγε μὲ πολὺ ὄρεξη, κι' ἐδήλωσε στοὺς φίλους του ὅτι αἰσθανόταν περίφημα.

Πέρασαν τὸ τέλος τῆς ἡμέρας ξαπλωμένοι στὸ μαλακὸ χορτάρι, γιὰ νὰ πάρουν δυνάμεις. Κουβέντιασαν γιὰ ὅλα. Γιὰ τὶς ἀγαπητὲς κυρίες ποὺ εἶχαν μείνει στὸ καράβι, γιὰ τὸ «Ντάνγκαν» γιὰ τὸν καπετάνιο του, γιὰ τὸν Χάρυ Γκράντ ποὺ ἴσως νὰ ἦταν κοντὰ καὶ νὰ τὸν ἔβρισκαν σὲ λίγο.

Ὅσο γιὰ τὸν Παγανέλι, δὲν ξέκοβε βῆμα ἀπὸ τὸν ὁδηγό τους. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν χαρὰ ποὺ τοῦ ἔδινε ποὺ ἦταν πραγματικὸς Παταγώνας — καὶ ψηλὸς ἴσαμε κεῖ πάνω! — ἐλπίζε νὰ γίνη καὶ ξεφτέρι στὰ ἱσπανικά. Τρέλλαινε κυριολεκτικὰ τὸν δύστυχο ἰθαγενή μ' ἕνα σωρὸ φράσεις παρακαλώντας τον νὰ τὸν διορθώνη ἂν ἔκανε λάθος. Ὁ Παγανέλι ὅπως ἦταν φυσικὸ τὰ «σκότωνε» τὰ ἱσπανικά, ὁ ὁδηγὸς ὅμως εἶχε μεγάλη ὑπομονὴ καὶ τὸν διώρθωνε.

Ὕστερα, ἂν μάθαινε νὰ λέη καμμιὰ φράση σωστά, τὴν φώναζε δυνατὰ κάμποσες φορές, ὡς που οἱ σύντροφοί του τὸν παρακαλοῦσαν νὰ πάψη.

— Εἶναι γιὰ τὴν προφορά! τοὺς ἔλεγε. Μόνον φωνάζοντας μαθαίνεις τὴν προφορά. Ποιὸς ὅμως θὰ μοῦ τὄλεγε ὅταν ξεκίνησα γιὰ τὶς Ἰνδίες πὼς θὰ κατέληγα στὴν Ἀργεντινὴ γιὰ νὰ μάθω Ἱσπανικὰ ἀπὸ ἕναν Παταγώνα!

Ο ΡΙΟ-ΚΟΛΟΡΑΔΟ

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωῒ πρωΐ, ὁ ὁδηγός τους ἔδωσε πρῶτος τὸ σύνθημα νὰ ξεκινήσουν. Τώρα οἱ ταξιδιῶτες, δὲν εἶχαν παρὰ νὰ κατεβοῦν ἕναν μαλακὸ κατήφορο, ὡς νὰ φτάσουν στὴν θάλασσα.

Ὅταν ὁ Παταγώνας ἀρνήθηκε τὸ ἄλογο ποὺ ἤθελε ν' ἀγοράση γιὰ λογαριασμό του ὁ Γκλένερβαν, ὁ λόρδος νόμισε πὼς προτιμοῦσε νὰ τοὺς ἀκολουθῆ πεζός, — καὶ μὲ τὰ τεράστια πόδια του δὲν θἄταν δὰ καὶ τόσο δύσκολο. Ὁ Παταγώνας ὅμως δὲν εἶχε τέτοιον σκοπό. Τὴν ὥρα ποὺ ξεκινοῦσαν, ὁ Ταλκάβ σφύριξε μὲ ἰδιαίτερο τρόπο. Κι' ἀμέσως ἕνα θαυμάσιο ἀργεντινὸ ἄλογο ξεπετάχτηκε καλπάζοντας ἀπὸ τὴν λόγχμη, κι' ἦρθε κάνοντας χαρὲς στὸν κύριό του.

Ἦταν ἀληθινὰ ἕνα ἔξοχο ἄτι, κι' ὁ ταγματάρχης ποὺ ἤξερε ἀπὸ ἄλογα, σφύριξε ἀπὸ θαυμασμό.

Ἦταν καφετί, μὲ θαυμάσια μακριὰ πόδια κι' ἕνα λευκὸ ἀστέρι στὸ μέτωπο. Ἦταν ὀμορφοσελλωμένο μὲ βαρύτιμη σέλλα κεντητὴ ποὺ μοναχὰ αὐτή, θ' ἄξιζε μιὰ μικρὴ περιουσία.

(Συνεχίζεται)

Παράξενη κλώσσα

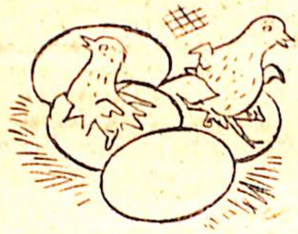

ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΑΣ... ΠΡΟΛΟΓΟΣ!

Ὁ ἀδελφός μου ὁ Γιαννάκης,
ἀγαπᾶ πολὺ τ' αὐγὰ
καὶ τὰ τρώει ὀμελέττα
καὶ βραστὰ ἢ χτυπητά!
Μόλις ἔλθει ἀπ' τὸ σχολειὸ
στὸ κοτέτσι θὲ νὰ τρέξει
καὶ πρωΐ: πρωῒ — πρὶν φέξει —
θὰ ρουφήξει... ἕν, αὐγό!

Μὰ τὶς τελευταῖες μέρες,
ἔμεν' ἀδειανὴ ἡ φωληὰ
κι' ἂν καὶ τάϊζε τὶς κότες
...κακαρίζαν μοναχά!
Κι' ὅλο τὶς παρακαλοῦσε!
θὰ ρουφήξει... ἕνα αὐγό!
δέστε πῶς σᾶς ἀγαπάω!
Κόττα... νάμουνα κι' ἐγώ!

Κι ἡ Σταχτούλα ἡ πονηρὴ
ποὔθελε κλωσσοπουλάκια,
τ' ἀποκρίθη σοβαρή:
— Δὲ θὰ ξαναφᾶς αὐγάκια
κι' ἂς μᾶς ρίχνεις καλαμπόκι!
Δὲν μᾶς πολυσιγκινοῦν,

οἱ κιτρινωποὶ οἱ κόκκοι
μὰ... τὰ κίτρινα πουλάκια!

Ὁ Γιαννάκης συγκινήθη
ἀπ' τὸν... μητρικό της πόνο,
καὶ κατὰ τὸ μεσημέρι
μ' ἕνα... λυπημένο τόνο,
ἔκανε τρανὲς δηλώσεις:

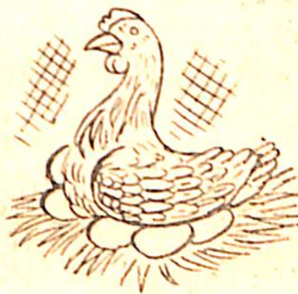
— Ὅπως οἱ καλὲς μαμάδες
ἔχουνε... ἐμᾶς παιδιά,
κι' οἱ καημένες οἱ πουλάδες
πρέπει νάχουνε πουλιά!
(καὶ διὰ φωνῆς βοώσης
συνεχίζει πονηρά...)

— Κι' ἔτσι ὕστερ' ἀπὸ λίγο,
δὲν θὰ ὑποστεῖ ξανὰ
ἡ φτωχὴ αὐγοφωλιά,
τὶς... ὀλέθριες μειώσεις!..

Ὁ ΑΛΕΚΤΩΡ

Ο ΠΑΠΑΓΑΛΟΣ ΚΛΩΣΣΑ

Συμφωνήσαμε εὐθύς,
μὲ τοῦ Γιάννη μας τὴ σκέψη.
Μὰ τοῦ εἶπε ἡ μητέρα,
πῶς θὰ πρέπει νὰ.. νηστέψη,
ἀπὸ φρέσκα αὐγουλάκια
μέχρι νὰ κλωσσήσ' ἡ κότα
καὶ νὰ βγοῦνε τὰ πουλάκια!

Ἔπεσ' ὅλη ἡ χαρά του
καὶ ρωτάει κατηφής:
— Μέχρι πότε πάνω-κάτου
θὲ νὰ μείνω... ἀσκητής;
Καὶ γιατὶ οἱ ὀρνιθοῦλες
δὲν θὰ μᾶς γεννᾶνε πιά;
Ἀπορία σοβαρὴ
ποὺ ζητοῦσε κάποια λύση.
Καὶ ἀνέλαβ' ἡ μαμὰ
γρήγορα.. νὰ τὸν μυήσει!

— Ὡς νὰ βγοῦν οἱ νεοσσοὶ
δὲν θὰ δῆς... αὐγὸ ἐσὺ
γιατὶ κότες ποὺ κλωσσᾶνε
παύουνε πιὰ νὰ γεννᾶνε,
ὡς νὰ σπάση κάθε τσόφλι
καὶ ὁ κάθε νεαρὸς
μᾶς λερώσει... τὸ κατώφλι!

Δηλαδὴ μικρό μου ἀγόρι
μιὰ καὶ κάτ' ἀπ' τὰ φτερά τους

ἔχουνε τόσα αὐγά,
λένε τὰ φτωχὰ μυαλά τους:
«Τί τὰ θέλω τἄλλα πιά»;

— Σὰ νὰ ποῦμε ἀπεργοῦνε
τὰ ἠλίθια ὀρνίθια!
Δὲν τὸ πίστευε στ' ἀλήθεια!

Μὰ καὶ πάλι δὲν μπορῶ
νὰ βαστήξω τέτοιο πράμα
Ναί! Θὰ... τὰ κλωσσήσω γὼ
κι' ἴσως γίνει κάποιο θάμα!

Ἀπερρίφθη παμψηφεὶ
τούτ' ἡ φαεινὴ ἰδέα.
Γιατὶ εἶπε ἡ Φιφή:
— Δὲν θὰ εἶναι καὶ σπουδαία,
— ἤθελε νὰ τὸν πειράζει —
μία κλώσσα σὰν κι' αὐτὴ
ποὺ... γραμματικὴ διαβάζει!...

Κι' ἔτσι βάλαμε γιὰ κλώσσα
τὴν Σταχτούλα τὴν κοκκώνα.
— Τὰ προσόντα της τὰ τόσα
θὰ τὴν κάνανε λεχώνα!...

Κι' ὅλα πήγαιναν ὡραῖα
ὥσπου κάποιο πρωϊνὸ
σκώθηκε τρανὴ βουὴ
καὶ φριχτὴ μία φωνή,
μέσ' ἀπὸ τὸ πλυσταριὸ
ποὺ ὑπῆρχε τὸ κοτέτσι,
λὲς καὶ σφάζανε ἀνθρώπους
καὶ τοὺς κάναν κοκορέτσι!

Τρέξαμε ἀλαφιασμένοι!
φτεροκόπημα τρελλὸ
στὸ κοτο...νοικοκυριό!
Μέσα ἀπὸ τόσους κρότους
ἕνα... ἔγχρωμο πουλὶ
...στεντορεία τῇ φωνῇ,
μᾶς καλοῦσε σὲ βοήθεια
καὶ... λυσσάγαν τὰ ὀρνίθια!...

Τότε ὁ κλεινὸς Γιαννάκης
ἄρχισε νὰ ἐξηγεῖ:
— Γιὰ νὰ μὴ ἀπασχολεῖται
ἡ Σταχτούλα καὶ... ἀργεῖ
εἶχα βάλει ἀπὸ βραδὺς
— βρὲ... τί νοῦς ποὖναι μεγάλος —
νά... κλωσσήσ' ὁ παπαγάλος!...

Ὁ ΑΛΕΚΤΩΡ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΙΚΩΝΑ»

ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παρακάτω δίνουμε τὸ πρόγραμμα δράσεως τῶν παραρτημάτων ποὺ καταρτίσανε γιὰ τὸ διάστημα 15.1.53 — 15.2.53. Οἱ διευθυνταὶ τῶν ὑφισταμένων καὶ ἱδρυθησομένων παραρτημάτων στὸ διάστημα αὐτὸ παρακαλοῦνται θερμῶς νὰ προσπαθήσουν νὰ ἐκτελέσουν τὸ πρόγραμμα αὐτό.

1. Εὕρεσις λεσχῶν — διακόσμηση τῶν.
2. Ἑορταστικὲς Χριστουγεννιάτικες καὶ Πρωτοχρονιάτικες συγκεντρώσεις μελῶν — ὁμιλίες, ἀνταλλαγὴ εὐχῶν ποιήματα κλπ.
3. Ἐνίσχυση ἀπόρων οἰκογενειῶν.
γεννα.
4. Προσπάθεια ἱδρύσεως βιβλιοθήκης.
5. Ἐπισκέψεις σὲ ἀξιοθέατα.
6. Λογοτεχνικὴ συγκέντρωση (συζήτηση γιὰ τὸ ἔργο ἑνὸς λογοτέχνου ἢ ἑνὸς ζητήματος λογοτεχνικοῦ στὴν ὁποία ὁ κάθε παρευρισκόμενος θὰ πῆ ὅτι γνωρίζει).
7. Ἐπίσκεψη σὲ νοσοκομεῖα.

Παρακαλοῦμεν τοὺς διευθυντὰς νὰ μᾶς γνωρίζουν κάθε ἐκδήλωση τοῦ παρατήματός των καὶ νὰ μᾶς πληροφοροῦν κατὰ δεκαπενθήμερον γιὰ τὴν κίνησή τους γενικά.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Τὸ λογοτεχνικὸ τμῆμα τοῦ συλλόγου προκυρύσσει σήμερα διαγωνισμὸ πεζοῦ καὶ ποιήματος μὲ θέμα: ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ.

Συμμετοχὲς θὰ γίνωνται δεκτὲς μέχρι τὶς 15 Φεβρουαρίου 1953. Παράταση δὲν θὰ δοθῆ καμμιά, γιατὶ ἀμέσως κατόπιν θὰ προκηρυχθῆ ὁ νέος λογοτεχνικὸς διαγωνισμός.

Οἱ συμμετοχὲς πρέπει νὰ εἶναι κλειστὲς σὲ ξεχωριστὸ φάκελλο καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ ὁτιδήποτε ἄλο. Σὰν ἐπιγραφὴ στὸ φάκελο νὰ γράφεται «ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΛΙΚΩΝΟΣ». Κάθε συμμετοχὴ θὰ ὑπογράφεται μὲ ψευδώνυμο ὑποχρεωτικὰ καὶ μέσα σὲ ἄλλον φάκελλο θὰ βρίσκεται τὸ ὀνοματεπώνυμο, ἡ διεύθυνση, ἡ ἡλικία, τὸ σχολεῖο καὶ ἡ τάξη τοῦ ἀποστολέα.

Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ὡρίστηκε ἡ κάτωθι: Ἄλκης Ροδόπουλος, Μανοῦσος Ἀνδρέας, Νικητόπουλος Παντελῆς Πετρῆς Ἀναστάσιος. Βραβεῖα: Ἀπὸ ἕνα λογοτεχνικὸ βιβλίο στοὺς δυὸ πρώτους.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τοῦ παρατήματος Νέας Ἰωνίας νίκησε μαθητὲς τοῦ ΙΑ΄ Γυμνασίου Ἀθηνῶν μὲ 5 - 4 τέρματα.

ΟΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ

Οἱ συγκεντρώσεις στὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9 γίνονται κάθε Δευτέρα 5 μὲ 8 μ. μ. καὶ ὄχι κάθε Παρασκευὴ ὅπως ἐσφαλμένως δημοσιεύθηκε στὸ περασμένο τεῦχος.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

Ἐνεκρίθη ἀπὸ τὴν ὁλομέλεια τοῦ συλλόγου στὴν Ἀθήνα τὸ καταστατικὸ τοῦ συλλόγου ἀποτελούμενον ἀπὸ 35 ἄρθρα. Τὸ καταστατικὸ ἐκτυπούμεναν συντόμως θὰ ἀποστέλλεται σὲ ὁποιονδήποτε τὸ ζητήσει.

ΠΑΡΑΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

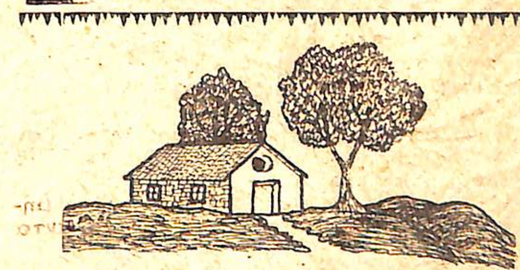
Στὰ Λεύκαρα τῆς Κύπρου ἱδρύθηκε ἀπὸ τὸν Σπῦρο Τιγγιρίδη παράρτημα ΕΛΙΚΩΝΟΣ ἐνῶ παρόμοια ἑτοιμάζονται στὴν Πάσο καὶ σὲ ἄλλες πόλεις τῆς Κύπρου.

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

Ἐξετυπώθησαν αἰτήσεις ἐγγραφῆς ἀποστελλομένας εἰς οἱονδήποτε ζητήσεις ἀπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ συλλόγου.

ΠΑΡΑΤΗΜΑ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ

Τὸ παράρτημα Σιατίστης ἐκτὸς τῆς ἄλλης δημιουργικῆς του δράσεως ἔδωσε διὰ τοῦ Νίκου Γερολάνδου δυὸ διαλέξεις μὲ θέματα ἡ «Ἀγάπη» καὶ «Οἱ σκοποὶ τῆς Χ.Μ.Ο.». Ἐπίσης τὸ ἴδιο παράρτημα ἐδημιούργησε βιβλιοθήκη.

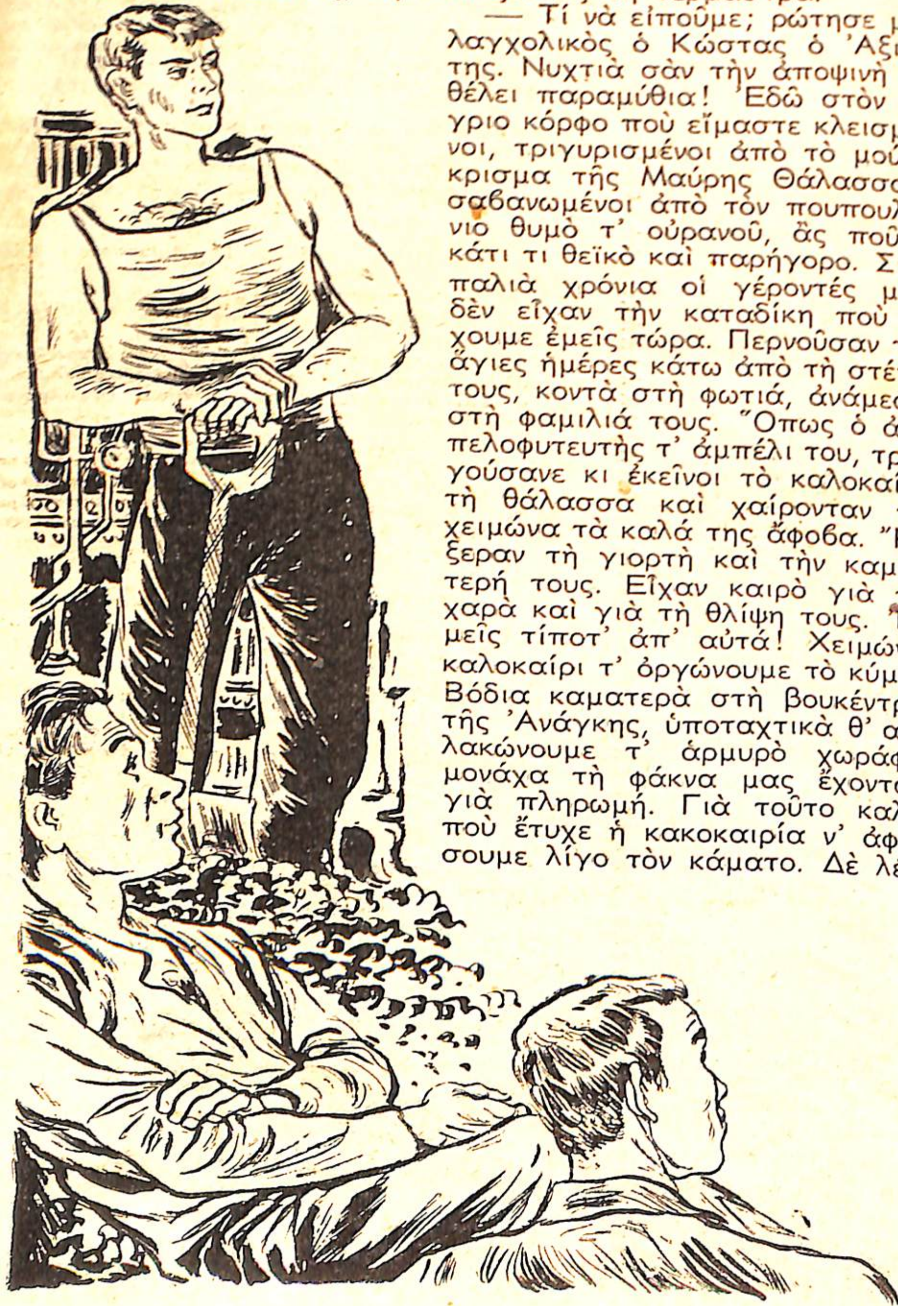
ΕΞΟΧΙΚΟ ΣΠΙΤΑΚΙ
(Σκίτσο τοῦ Θρακιώτη)

ΤΟ ΟΡΑΜΑ

— Δὲ λέτε, ρὲ παιδιά, τίποτα νὰ ζεσταθοῦμε;

Καὶ μὲ τὸ λόγο φάνηκε μαῦρο κορμὶ στὴν ἀνοιχτὴ θυρίδα, κύλησε ἀπὸ τὴ σκάλα κάτω ὁ Κώστας ὁ θερμαστής, βαρυτυλιγμένος στὴν πατατούκα του. Ἔκανε κρύο δυνατό. Βοριὰς ἐξύριζε τὰ πέλαγα, πάγωνε τ' ἀκρογιάλια, κρουστάλλιαζε τὰ στοιβαγμένα χιόνια στὰ βουνά. Καὶ τὸ πλήρωμα, ναῦτες καὶ θερμαστές, συναγμένοι ὁλόγυρα στὴ θερμάστρα, φρόντιζαν νὰ ζεσταθοῦν μὲ τὴ φασκομηλιὰ καὶ τὸ ψωμοτύρι. Ὁ λύχνος, καρφωμένος στὴ μέση ἑνὸς στύλου, φώτιζε καὶ κάπνιζε μαζὶ τὰ περίγυρα σωθέματα. Διπλὰ τριπλὰ τὰ κρεββάτια κολλημένα στὰ πλευρά, μὲ τὰ μαῦρα στρωσίδια, θύμιζαν νεκροθῆκες στ' ἀνήλιαστα βάθη τῆς γῆς ταφιασμένες. Κοντὰ ἡ καμαρούλα τοῦ ναυκλήρου, ἀνοιχτόπορτη, ἔδειχνε ἄλλο κρεββάτι στρωμένο, δυὸ τρεῖς φωτογραφίες παλιές... Καὶ ὁλοῦθε κρεμασμένα τὰ ροῦχα, στὸ λάδι καὶ στὸ κάρβουνο βουτημένα οἱ μουσαμάδες ξεσκισμένοι καὶ μυριομπαλωμένοι τὰ χοντρὰ ποδήματα καὶ τὰ κασκέτα καὶ οἱ χρωματιστοὶ σκοῦφοι ἔδειχναν τὸ χώρισμα καλογερικὸ κελί. Ἀλλὰ τὸ φλίφλισμα τοῦ νεροῦ, ποὺ ἀκουόταν στὰ πλευρά, ἡ μυρωδιὰ τοῦ κατραμιοῦ καὶ τὰ ψημένα πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων ἔδειχναν πὼς ἡ ζωὴ ἐδῶ ἀγωνίζεται τὸν τελευταῖο ἀγώνα της. Γιὰ τοῦτο καὶ κανένας δὲν πρόσεξε τώρα στὸ ἀστεῖο κατρακύλημα τοῦ θερμαστῆ.

— Δὲ λέτε, ρὲ παιδιά, καὶ τίποτα νὰ ζεσταθοῦμε; ξαναδευτέρωσε ἐκεῖνος, ἀγκαλιάζοντας τὴ θερμάστρα.

— Τί νὰ εἰποῦμε; ρώτησε μελαγχολικὸς ὁ Κώστας ὁ Ἀξιώτης. Νυχτιὰ σὰν τὴν ἀποψινὴ δὲ θέλει παραμύθια! Ἐδῶ στὸν ἄγριο κόρφο ποὺ εἴμαστε κλεισμένοι, τριγυρισμένοι ἀπὸ τὸ μούγκρισμα τῆς Μαύρης Θάλασσας, σαβανωμένοι ἀπὸ τὸν πουπουλένιο θυμὸ τ' οὐρανοῦ, ἂς ποῦμε κάτι τι θεϊκὸ καὶ παρήγορο. Στὰ παλιὰ χρόνια οἱ γέροντές μας δὲν εἶχαν τὴν καταδίκη ποὺ ἔχουμε ἐμεῖς τώρα. Περνοῦσαν τὶς ἅγιες ἡμέρες κάτω ἀπὸ τὴ στέγη τους, κοντὰ στὴ φωτιά, ἀνάμεσα στὴ φαμιλιά τους. Ὅπως ὁ ἀμπελοφυτευτὴς τ' ἀμπέλι του, τρυγούσανε κι ἐκεῖνοι τὸ καλοκαίρι τὴ θάλασσα καὶ χαίρονταν τὸ χειμώνα τὰ καλά της ἄφοβα. Ἤξεραν τὴ γιορτὴ καὶ τὴν καματερή τους. Εἶχαν καιρὸ γιὰ τὴ χαρὰ καὶ γιὰ τὴ θλίψη τους. Ἐμεῖς τίποτ' ἀπ' αὐτά! Χειμώνα καλοκαίρι τ' ὀργώνουμε τὸ κύμα. Βόδια καματερὰ στὴ βουκέντρα τῆς Ἀνάγκης, ὑποταχτικὰ θ' αὐλακώνουμε τ' ἁρμυρὸ χωράφι, μονάχα τὴ φάκνα μας ἔχοντας γιὰ πληρωμή. Γιὰ τοῦτο καλὰ ποὺ ἔτυχε ἡ κακοκαιρία ν' ἀφήσουμε λίγο τὸν κάματο. Δὲ λέω πὼς θὰ μείνουμε τώρα ἥσυχοι. Ὁ ἀφέντης θέλει δουλειὰ ἀπὸ τὸ δουλευτή, γιατὶ φοβᾶται μὴν ὀκνέψη μὲ τὴν ἀκαμωσιά. Φαντάσου ὅμως, ἂν ἤταν καλοσύνη, τί δρόμο θὰ παίρναμε τώρα. Ἔτσι τουλάχιστο ἔχω ἐλεύθερο τὸ νοῦ νὰ συλλογιστῶ τὸ σπίτι μου...

Ἄχ, τὸ σπίτι μου! Ἄρχισα τὸ παράπονο καὶ κοντεύω νὰ δακρύσω σὰν ἄπραγο παιδί. Μὰ δὲ φταίω 'γώ· φταίει αὐτὴ ἡ νύχτα. Φταίει τὸ ἀποψινὸ ἀποσπέρισμα, τ' ἀστέρι τὸ λαμπρὸ ποὺ ἔτρεμε βασιλεύοντας πίσω ἀπὸ τὰ χιονισμένα βουνὰ καὶ τάραξε τὸ εἶναι μου. Ὅπως τοὺς Μάγους, ὁδήγησε κι ἐμένα πίσω ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ τὰ πέλαγα στὴ Νάξο, στὸ Γρίτι μου τὸ πρασινοντυμένο τὸ ταπεινὸ μὰ ὁλόχαρο σπιτάκι μου. Καὶ ὄχι ὡς ἐδῶ· πάρα μπρός, πάρα μπρὸς ἀκόμη. Μ' ἔφερε στὰ παιδιάτικα χρόνια μου, πρὶν ἀφήσω τὴ στεριὰ καὶ πρὶν ταξιδέψω τὴ θάλασσα.

Καθόμαστε ὅλοι στὸ παραγώνι, διπλοπόδι στὰ μάλινα στρωσίδια, ντυμένοι μὲ τὰ ζεστὰ φορεματάκια μας, ποὺ τὰ ἔραψε τῆς μάνας ἡ φροντίδα καὶ τῆς ἀδερφῆς μας τῆς Ὀμορφούλας τὰ πιδέξια χέρια. Ὁ πατέρας μου, θεριακωμένος καὶ νιοφάνταχτος γέροντας, καθόντανε στὶς προσκεφαλάδες ψηλὰ καὶ ρουφοῦσε ἀπολαυστικὰ τὸ τσιμπούκι του.

Ὅταν μᾶς ἔβλεπε ἔτσι συναγμένους, τοῦ ἄρεσε νὰ διηγιέται παραμύθια καὶ ἱστορίες τῆς ζωῆς του. Τῆς θάλασσας οἱ κίνδυνοι, τῆς στεριᾶς οἱ χαρές, ὁ τρόμος τῶν κουρσάρων, τὰ ναυτικὰ κατορθώματα τῆς Ἐπανάστασης διάβαιναν ζωντανὰ καὶ ὁλοφώτιστα μπροστά μας. Μὰ ἐκείνη τὴ νύχτα δὲ θέλησε νὰ μιλήση οὔτε γιὰ παραμύθια οὔτε γιὰ ταξίδια του. Μόλις βάλαμε τὸ λύχνο στὸ λυχνοστάτη καὶ φάγαμε τὴ λειψόπιτα, μᾶς ἄρχισε θρησκευτικὲς κουβέντες. Ἦταν θρῆσκος ὁ ἁγιοχώματος καὶ τὰ ἱερὰ βιβλία δὲν τ' ἄφηνε ἀπὸ κοντά του. Ἀλήθεια, στὰ ταξίδια του εἶχε πρόχειρα τὰ τροπάρια καὶ τὶς βλαστήμιες. Μὰ τώρα ποὺ ἔπαψε τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, φρόντιζε γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς του.

— Δὲ μοῦ λές, εἶπε στὸν ἀδερφό μου τὸ μικρότερο, τί ὅραμα εἶδε ἡ Παναγία τὴ νύχτα ποὺ γέννησε τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό;

Κόκκαλο ἐκεῖνος. Ρωτάει ἐμένα, τὸ ἴδιο.

— Ἄ, δὲν τὸ ξέρετε! πρόσθεσε μὲ ἤρεμη φωνή· μὰ δὲ φταῖτ' ἐσεῖς· φταίω 'γὼ ποὺ δὲ σᾶς τὸ ἔμαθα ἀκόμη. Ἔγινε πέρα στὴν Ἀνατολή, στὸν τόπο τὸν παράδοξο. Ποιὸ χρόνο δὲ σᾶς λέω. Φτάνει νὰ μετρήσετε τὸ φετεινὸ καὶ τὸ βρίσκετε ἀμέσως. Ἐκείνη τὴ νύχτα μιὰ γυναίκα, συντροφιασμένη ἀπὸ τὸν τέκτονα τὸν ἄντρα της, στάθηκε μισοστρατὶς σὲ μιὰ σπηλιὰ καὶ γέννησε ἕνα παιδί. Φτωχὰ ἦταν τὰ ροῦχα της, ἡ ὄψη της πικραμένη· μὰ εἶχε κάτι τί τόσο λαμπρὸ στὴ ματιά, ποὺ ἔλεγες θ' ἀναστήση καὶ τὴν πέτρα. Κάτω ἀπὸ τὸ γαλάζιο φόρεμα καὶ τὸ κόκκινο στηθοπάνι, τὸ κορμὶ φάνταζε λυγερό, ἄξιο γιὰ νὰ θρονιάση μιὰ πάναγνη ψυχή. Καὶ κάτω ἀπὸ τὸν ἄσπρο της κεφαλοδέτη τὰ μυγδαλωτὰ μάτια, τὰ φρύδια τὰ σμειχτά, τὸ λεφαντένιο μέτωπο, λαμπρότερο κι ἀπὸ τὰ χρυσὰ στολίδια του, φανέρωναν τὴν αἰσθαντικὴ πηγὴ ποὺ θὰ σαρκώση τὴν Ἀγάπη καὶ τὴν Καλοσύνη.

Γέννησε τὸ παιδί, τὸ βύζαξε, τὸ τύλιξε στὸ σάλι της καὶ τ' ἀπίθωσε στὴ φάτνη πάνω στ' ἄχυρα, νὰ κοιμηθῆ. Σὲ λίγο ὁ ἀνασασμὸς ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στηθάκι του ἥσυχος, σὰν ἀνασασμὸς βαλσαμόδεντρου. Γύρω τὸ σκοτάδι ἁπλωνόταν πίσσα. Κάτω στὸ χῶμα πλαγιασμένα τὰ ζωντανά, βόδια καὶ πρόβατα καὶ ἄλογα μαζί, ἔνιωθαν κάποια φρίκη νὰ χαμοπετᾶ πάνω τους, σύγκρυο νὰ τὰ περιγλείφη, κι ἔμειναν ἄγρυπνα. Μὰ οὔτε βέλασμα οὔτε χλιμίντρισμα οὔτε βούγεμα

ἠχολογοῦσε. Ἡ φάκνα ἔτριζε κάποτε· ἀλλὰ κι ἐκείνη ἔμενε ξερομασημένη στὸ στόμα τους. Ἀπάνω ἡ σπηλιὰ μὲ τὸν οὐρανό της νεροστάλαχτο, μὲ τὰ πλευρά της αὐλακωμένα ἀπὸ τὶς νεροσυρμές, πράσινα ἀπὸ τὰ πολυτρίχια, κουφαλιασμένα ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ ὄρνιου, τρύπια ἀπὸ τοῦ σπαλαγγιοῦ τὸ κεντρί, κλεισμένα μὲ τὸν πλοκὸ τῆς ἀράχνης, ξεθεμελιωμένα ἀπὸ τὸν ποντικό, ψήλωνε βουβὴ κι ἀτάραχη. Καὶ κάτω ἀπὸ τὴ χαμηλὴ ἔμπατη, τὸ φῶς ἀστροστόλιστης νύχτας χυνόταν στὶς πλαγιὲς καὶ στὰ λακκώματα. Οἱ κουρμάδες ἐκεῖ ψήλωναν λαμπάδες, μὲ τὰ καμαρωτὰ κλωνιὰ καρποφορτωμένα. Ἐκεῖ τ' ἀμπέλια ἔδειχναν κλαδιὰ ἕτοιμα ν' ἀνοίξουν μάτια χλωροπράσινα στὸ πρῶτο φύσημα τῆς ἄνοιξης. Ἐκεῖ ἀσπραργυρανθισμένες οἱ ἐλιὲς λαγάριζαν ἀπὸ τώρα τὸ χυμὸ ποὺ θὰ καῇ θυσία στὸ νεογέννητο. Ἐκεῖ καὶ τὰ σπίτια τῆς Βηθλεὲμ μικρά, τετράγωνα, μὲ τὸ δῶμα πάνω καὶ τὴν πόρτα στὸ πλάϊ, ἔλαμπαν στὸν ἀσβέστη, λὲς καὶ στολίστηκαν νὰ καλωσορίσουν Ἐκεῖνον ποὺ θὰ τοὺς χαρίσῃ τὴ δόξα. Βαθιὰ ὁ Ἰορδάνης στέναζε μέσα στὴν χαλικοστρωμένη κοίτη του καὶ πρόσμενε μὲ τρόμο τὸ θεϊκὸ κορμὶ ποὺ θ' ἅγιαζε τὰ νερά του. Δεξιὰ στὴ χοῦνη, σὰν κατάρατο πνεῦμα, βρουχιόταν ἡ Νεκρὴ Θάλασσα, λὲς κι εἶχε ἀκόμα μέσα της τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα. Ἀριστερά, ἀπάνω ἀπὸ τοὺς ζυγούς, ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔφτανε τὸ ἀνθρώπινο μάτι, ἦταν ὅμως ἀσήκωτος ὁ λογισμὸς τοῦ Θεοῦ, στὴ χαρὰ καὶ στὴν ἀκολασία παραδομένα οὔρλιαζαν τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸ ἆσμα τῶν Προφητῶν κι ἡ λατρεία λαοῦ μεγάλου.

Ὁ Ἰωσήφ, μόλις εἶδε κοιμισμένο τὸ παιδί, κατέβηκε στὸ χωριὸ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴ μητέρα. Καὶ Ἐκείνη, ὁλομόναχη, ἀδυνατισμένη, μὲ τὴ μητρικὴ λαχτάρα στὰ στήθη σταύρωσε τὰ χέρια, ἀκούμπησε τὸ κορμὶ σ' ἕνα στύλο κι ἔκλεισε τὰ ματόφυλλα· μὰ στάθηκε ἀδύνατο νὰ κοιμηθῇ. Ἡ τύχη τοῦ θεόσταλτου ἦρθε νὰ τῆς τυραννήσῃ τὴ ψυχή. Τί θ' ἀπογένῃ στοῦ κόσμου τὴν ἀντάρα ὁ τρυφερὸς τῆς Κρίνος, Ἐκεῖνος ποὺ τῆς δόθηκε μὲ τὸ χέρι ἀσπροντυμένου Χερουβείμ; Ποιὰ θὰ εἶναι ἡ ζωὴ καὶ ποιὸ τὸ τέλος του; Θὰ περάσῃ δρόμο πορφυρόστρωτο ἢ θὰ βάψῃ μὲ τὸ αἷμα του τ' ἀγκάθια καὶ τὶς στουρναρόπετρες; Ὁ κόσμος παραλυμένος δὲν προσέχει πιὰ στὰ λόγια τῶν Προφητῶν. Ὁ Ἰσραὴλ στενάζει κάτω ἀπὸ τὸ ψέμα τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ρωμαίων τὸ ζυγό. Δὲν κιθαρίζει ὁ Δαβὶδ οὔτε ἡ Δεβόρα δικάζει τὸ λαὸ κάτω ἀπὸ τοὺς κουρμάδες. Τοῦ Ἀαρὼν τὰ τέκνα ληστεύουν· ἀπιστίας σύγνεφο κάθεται στὴν Ἱερὴ Κιβωτὸ καὶ στοῦ Μεγάλου Ναοῦ τὰ ἄδυτα. Πίνει τὸ αἷμα τῶν Μακκαβαίων ἡ γῆ, χωρὶς ν' ἀποδώσῃ ἐλευθερία καὶ δικαιοσύνη. Ὁ Γαυλωνίτης Ἰούδας χάθηκε χωρὶς ν' ἀνορθώσῃ τὸ Νόμο. Ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, χωρισμένη σὲ βασίλεια καὶ τοπαρχίες, φθείρεται ἀπὸ τὸν ἐμφύλιο σπαραγμό, σὰν νὰ τὴν βαραίνῃ ἀκόμα ἡ ἀπείθεια τῶν προγόνων στὴν ἔρημο τοῦ Σίν. Κόλαση ἔγινε ὁ ποτὲ Παράδεισος! Ἐγωϊστὴς καὶ ἐκδικητικὸς καὶ ἄδοξος ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ Κυρίου! Πῶς θὰ ζήσῃ σὲ τέτοιον κόσμο τὸ παιδί της;

Ἄξαφνα λύχνος ἡλιοστάλαχτος κρεμάστηκε μπρὸς στῆς μάνας τὴν ψυχή, ἕτοιμος νὰ δείξῃ τὸ μέλλον τοῦ νιογέννητου, ὅπως ἡ νεφέλη ἔδειξε ἄλλοτε τὸν ἄγνωστο δρόμο στὴ φυλή της. Καὶ τὸν εἶδε τριαντάχρονο λεβεντονιὸ νὰ μαγνητίζῃ τὶς ψυχὲς τοῦ λαοῦ. Ψηλός, λυγερός, μὲ σεβαστὴ μελαγχολία στὸ ροδοζύμωτο πρόσωπο, μὲ τὰ καστανὰ μαλλιὰ κυματιστὰ στοὺς ὤμους, μὲ τὸ στόμα γλυκοστάλαχτο καὶ τὰ γαλανὰ μάτια, μιλοῦσε στὸ λαὸ καὶ τὸν ἔπειθε. Ἐκήρυττε στὶς συναγωγὲς καὶ χίλιοι τὸν ἄκουαν· ἀνέβαινε στὸ βουνὸ καὶ μύριοι τὸν ἀκολουθοῦσαν. Διαβαίνει ἀνάλαφρα τὴ λίμνη τῆς Γενησαρὲτ καὶ ρίχνονται λαμνοκοπῶντας οἱ κόσμοι στὰ βήματά του. Οἱ Προφῆτες ποὺ τὸν προσπερνοῦσαν, τώρα πισωδρομοῦν ὑποταχτικοί του. Ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσῆ ἀναζῆ στὰ λόγια του καὶ συμπληρώνεται. Ἡ ἔρμη γῆ ἀναδροσίζεται· τ' ἀπελπισμένα στήθη ξαναθαρρεύουν· τὰ πλανημένα πρόβατα γυρίζουν πάλι στὴ μάντρα τους. Ἡ ἀγάπη τρέχει ἀδαπάνητη ἀπὸ τὰ πλατιὰ στέρνα του καὶ δροσίζει τὸ καμίνι τῆς κακομοιριᾶς. Οἱ ἄπιστοι πιστεύουν καὶ σηκώνονται οἱ ταπεινοί· τυφλοὺς φωτίζει, χωλοὺς ὁδηγεῖ. Τὰ Ἱεροσόλυμα στρώνουν τοὺς δρόμους μὲ βάγια νὰ τὸν δεχτοῦν. Σύγκαιρα ὅμως καρφώνουν τὸ σταυρό. Ὁ φθονερὸς μαθητὴς τὸν παραδίνει μὲ φίλημα. Ὁ δειλὸς φίλος τὸν ἀρνιέται πρὶν λαλήσῃ ὁ πετεινός. Μὰ Ἐκεῖνος, ἀνώτερος ἀπὸ τὰ τέκνα τῶν ἀνθρώπων, συγχωρεῖ τὴν ἄρνηση καὶ τὴν προδοσία, διαβαίνει πρᾶος μέσα ἀπὸ κοροϊδίες καὶ τὰ φτυσίματα, πίνει τὸ ξίδι καὶ τὴ χολή, φορεῖ τὸ ἀγκαθερὸ στεφάνι, τὴν περιφρονητικὴ χλαμύδα, κρατεῖ τὸ καλαμένιο σκῆπτρο καὶ ἀνεβαίνει στὸ μαρτύριο.

— Γυναίκα, νὰ ὁ γιός σου λέει τὴν τελευταία στιγμή.

Καὶ ἀποχαιρετᾶ, μ' ἕνα βλέμμα μελαγχολικό, τὴ μάνα ποὺ τὸν γέννησε, τοὺς φίλους ποὺ τὸν πίστεψαν, τὸ λαὸ ποὺ τὸν τυράννησε, τὴ Γῆ ποὺ εἶδε τὶς πίκρες του καὶ τὸν Οὐρανὸ ποὺ θὰ δεχόταν τὸ Σῶμα του.

Ἡ μάνα ἦταν ἐκεῖ, τὰ ἔβλεπε ὅλα. Ἤθελε νὰ φωνάξῃ, νὰ τρέξῃ γιὰ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν κακούργων, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ βγάλῃ φωνή. Τὸ σῶμα δὲν ἀκολουθοῦσε τοὺς πόθους τῆς ψυχῆς· μὰ ὅταν εἶδε ἕνα στρατιώτη ἀγριοπρόσωπο, ἕτοιμο νὰ λογχίσῃ τὰ πλευρά του:

— Μή! . . . ἐφώναξε μὲ ὅλη της τὴ δύναμη.

Καὶ μὲ τὸ μή! ξύπνησε. Δὲν εἶδε ὁλόγυρά της τίποτα ἀπὸ τὸ φριχτὸ ὅραμα. Τὸ βρέφος κοιμότανε ἀκόμη πλάγι της, μέσα στὴ φάτνη, ἀπάνω στὸ ἄχυρο. Μὰ δὲ βασίλευε ἡ σιγὴ καὶ τὸ σκοτάδι, ὅπως πρίν. Ἀγγελικὴ ἁρμονία κατέβαινε ἀπὸ ψηλὰ καὶ λαμπρομέτωπο ἀστέρι ἔχυνε θάλασσα τὸ φῶς του στὴ σπηλιά. Καὶ μπρὸς στὰ πόδια της οἱ μάγοι γονατιστοὶ μὲ τὰ δῶρα τους, τὴ σμύρνα καὶ τὸ μόσχο καὶ τὸ λιβάνι, ὀνόμαζαν τὸ γιό της βασιλέα καὶ Θεό.

Ἐκείνην τὴν ὥρα φάνηκε στὴν ἔμπατη χλωμὸς ὁ Ἰωσήφ.

— Νὰ φύγουμε· λέει τρέμοντας στὴ Μαρία. Ὁ Ἡρώδης θέλει τὸ παιδὶ κι οἱ ἄνθρωποι του ψάχνουν στὴ χώρα. Γρήγορα νὰ φύγουμε.

Ἐκείνη ἅρπαξε ἀμέσως τὸ βρέφος, τὸ ἔσφιξε στοὺς κόρφους της καὶ πῆραν δρόμο γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ἡ νύχτα τοὺς ἔκρυψε· μὰ τὰ αἵματα τῶν ἄλλων παιδιῶν κι ὁ θρῆνος τῶν μανάδων ἀνέβαιναν ἀπὸ τὰ σπίτια τῆς Γαλιλαίας, πρωτόβουλη θυσία στὸν ἀναμορφωτὴ τοῦ κόσμου.

— Πόσα αἵματα θὰ χυθοῦν ἀκόμη! ψιθύρισε προφήτης ἡ γυναίκα. Πόσα αἵματα! . . .

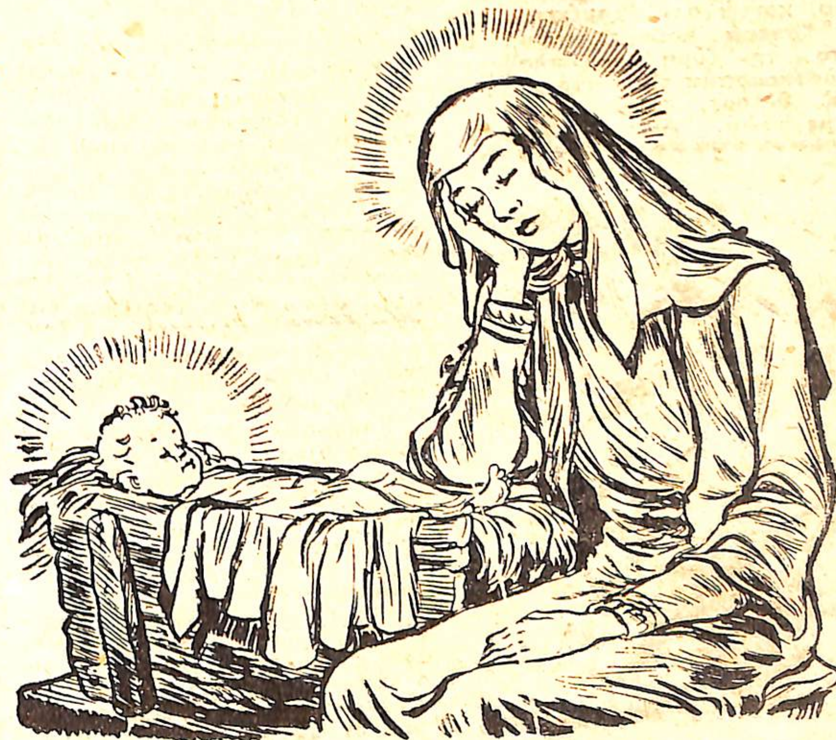
Τελείωσε ὁ Ἀξιώτης τὸ διήγημά του κι οἱ σύντροφοι ἔμειναν ἀκόμη ἀκίνητοι, σὰν ὀνειροπλανεμένοι. Μερικοὶ σταυροκοπήθηκαν, ἄλλοι στέναξαν βαθιά, σὰ νὰ ξύπνησε κάτι παρήγορο μέσα τους. Μὰ ὁ Κώστας ὁ θερμαστής, ἴδιος στ' ἀστεῖα καὶ στὰ σοβαρά, ρώτησε πονηρὰ τὸν σύντροφό του:

— Δὲ μοῦ λές, βλάμη· εἶδε ἡ Παναγία στ' ὄνειρό της καὶ τὸν πατριώτη σου τὸ Βαραββᾶ;

Ἐκεῖνος χολοταράχτηκε· φοβερὴ βλαστήμια ἀνέβηκε στὰ χείλη του, μὰ τὴν κατάπιε. Δὲν ἦταν καιρὸς τώρα νὰ κολαστῇ κανείς! Χαμογέλασε, ἔκαμε τὸ σταυρό του καὶ ξαπλώθηκε στὸ ἔρημο κρεββάτι του.

— Καὶ τοῦ χρόνου, παιδιά, στὰ σπίτια μας ! εὐχήθηκε . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Πλησιάζουν οἱ γιορτές... Ἤ μᾶλλον ἔφτασαν. Οἱ παραμονὲς γιὰ τὴν νοικοκυρὰ εἶναι μέρες κούρασης. Εὐχάριστης κούρασης ὅμως. Ὅλα στὸ σπίτι πρέπει νὰ καθαριστοῦν, νὰ σαπουνιστοῦν, νὰ τριφτοῦν ὡς ν' ἀστράψουν. Κι' ὅταν εἶναι πιὰ ὅλα πενταπάστρικα, τί χαρὰ καὶ ἱκανοποίηση νιώθει πιὰ ἡ νοικοκυρά! Τὸ πουλὶ ὅταν συγυρίζει τὴ φωλιά του, σίγουρα δὲν θὰ νιώθῃ τόση χαρὰ ὅση οἱ γυναῖκες τοῦ σπιτιοῦ ὅταν ἔχουν πιὰ ἕτοιμο τὸ σπίτι γιὰ νὰ γιορτάσῃ κι' αὐτὸ τὴν γέννηση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Ἅη Βασίλη.

Σήμερα ὡστόσο ἀπὸ τούτη δῶ τὴ σελίδα δὲ θὰ σᾶς δώσω τὶς συνηθισμένες συμβουλὲς γιὰ τὴν λάτρα τοῦ σπιτιοῦ, γιὰ ράψιμο καὶ κέντημα. Μόνο συνταγὲς μαγειρικῆς θὰ σᾶς δώσω γιὰ νὰ ψήσετε κανένα νόστιμο γλυκὸ γιὰ τὶς καλὲς μέρες.

ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΔΕΣ

50 δράμια ζάχαρη.
Μισὴ ὀκὰ βούτυρο κοινό.
1 ὀκὰ ἀλεύρι.
2 κρόκους αὐγῶν.
1 κουταλιὰ τῆς σούπας μαστίχα ποτό.

Βάζομε τὸ βούτυρο στὴ λεκάνη καὶ τὸ δουλεύομε καλὰ μὲ τὸ χέρι ὡς νὰ γίνῃ κάτασπρο. (Ἂν τὸ λειώσωμε πρὶν τὸ δουλέψωμε, τότε λευκαίνεται πιὸ εὔκολα καὶ πιὸ γρήγορα). Ὕστερα ρίχνομε τοὺς κροκοὺς τῶν αὐγῶν, ἐξακολουθοῦμε νὰ δουλεύωμε, καὶ ρίχνομε μαζὶ τὴ μαστίχα. Κατόπιν προσθέτομε τὴ ζάχαρη, καὶ λίγο λίγο καὶ τὸ ἀλεύρι.

Ζυμώνομε καλά, μὲ δύναμη, ὡς ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας. Ρίχνομε καὶ λίγη σόδα λυωμένη σὲ λίγο γάλα.

Ὅλη αὐτὴ ἡ δουλειά, πρέπει νὰ γίνεται σὲ μέρος ζεστό, κοντὰ στὴ θερμάστρα. Ὕστερα κόβομε κομμάτια ἀπὸ τὴν ζύμη καὶ πλάθομε τοὺς κουραμπιέδες στὸ σχῆμα ποὺ θέλομε, ἀφοῦ τοὺς τρίψομε καλά. Ἂν μᾶς ἀρέσει, μπήγομε κι' ἀπὸ ἕνα γαρύφαλλο στὴ μέση. Τοὺς βάζομε σὲ μεγάλο ταψί, ἢ λαμαρίνα ἀβουτύρωτα. Τοὺς βάζομε νὰ ψηθοῦν σὲ μέτριο φοῦρνο ἐπὶ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας σχεδόν.

Ἀφοῦ δὲ ψηθοῦν καλὰ — χωρὶς νὰ καοῦν, τοὺς τυλίγομε σὲ ζάχαρη ψιλοκοπανισμένη καὶ τοὺς βάζομε στὴν πιατέλα καὶ τοὺς πασπαλίζομε πάλι μὲ τὴν ἴδια ψιλὴ ζάχαρη.

(Σκίτσο Ἀδὰμ Μισυρλίδη)

ΜΕΛΟΜΑΚΑΡΟΥΝΑ ΜΕ ΣΙΜΙΓΔΑΛΙ

Δόσεις.
1 ½ ὀκὰ σιμιγδάλι.
150 δράμια λάδι.
50 δράμια ζάχαρη.
100 δράμια μέλι.
Μισὸ ποτήρι τοῦ κρασιοῦ κονιάκ.

1 πορτοκάλι (φλοῦδα).
Τὸ ζουμὶ τοῦ ἴδιου πορτοκαλιοῦ.
Μισὸ ποτήρι τοῦ νεροῦ ἀλισίβα.
Μισὸ κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ σόδα.
Μισὴ κουταλιὰ τῆς σούπας κοπανισμένη κανέλλα.
Λίγα γαρύφαλλα τριμμένα.

Καῖμε τὸ λάδι στὸ τηγάνι καὶ τὸ ρίχνομε στὸ σιμιγδάλι ποὺ τὸ ἔχομε στὴν λεκάνη τῶν γλυκῶν. Τὰ τρίβομε καλὰ ὡς ν' ἀνακατευθοῦν καὶ τότε προσθέτομε τὴν ζάχαρη καὶ τὸ μέλι, (πρίν, τὸ βάζομε τὸ μέλι νὰ λυώσῃ στὴ φωτιά, μὲ λίγο νερό). Ἐξακολουθοῦμε νὰ δουλεύωμε καλὰ τὴν ζύμη, ρίχνομε τ' ἀρωματικά, (κανέλλα καὶ γαρύφαλλα), τὸ κονιάκ, τὸ ζουμὶ τοῦ πορτοκαλιοῦ καὶ τέλος τὴν ἀλισίβα ὅπου ἔχομε λυώσει τὴν σόδα.

Ζυμώνομε καλὰ ὅλη τὴν μάζα ὡς μισὴ ὥρα καὶ τὴν πλάθομε σὲ διάφορα σχήματα, ποὺ τὰ βάζομε στὸ ταψὶ καὶ τὰ ψήνομε σὲ μέτριο φοῦρνο στὴν ἀρχή, καὶ κατόπιν σὲ δυνατώτερο, ὡς νὰ πάρουν ξανθὸ χρῶμα.

Ἀφοῦ δὲ τὰ βγάλομε ἀπὸ τὸν φοῦρνο, καὶ καθὼς εἶναι ἀκόμη ζεστά, τὰ ρίχνομε στὸ σιρόπι ποὺ βράζει στὴ φωτιά, τ' ἀνακατεύομε, τὰ βγάζομε ἀπὸ τὴν φωτιά, καὶ τ' ἀφήνομε στὸ σιρόπι ὡς 10 λεπτά. Ἔπειτα τὰ βγάζομε μὲ τρυπητὴ κουτάλα, καὶ τὰ βάζομε στὴν πιατέλα ὅπου τὰ πασπαλίζομε μὲ κανέλλα καὶ ζάχαρη ψιλή. Ἂν θέλομε, ρίχνομε καὶ καρύδια ψιλοκομμένα μὲ σουσάμι.

Τὸ σιρόπι, τὸ φτιάνομε βράζοντας στὴ φωτιὰ μισὴ ὀκὰ μέλι σὲ ἑκατὸ δράμια νερό. Εἶναι νόστιμο καὶ πολὺ οἰκονομικὸ γλυκό, ποὺ τὰ παιδιὰ τὸ ἀγαποῦν πολύ.

ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΤΑ

Δόσεις:
1 ὀκὰ ἀλεύρι.
6 αὐγά.
½ ὀκὰ γάλα.
75 δράμ. βούτυρο.
Λίγη μαγιὰ τῆς μπύρας.
75 δράμ. ζάχαρη.
Φλοῦδα λεμονιοῦ.

Βάζομε τὴν μαγιὰ τῆς μπύρας σὲ μιὰ λεκανίτσα, ρίχνομε μιὰ - δυὸ πρέζες ἀλάτι καὶ 30 - 40 δράμια γάλα χλιαρό. (Προσοχὴ στὸ χλιαρό: οὔτε ζεστὸ οὔτε κρύο κάνει!) Τὴν λειώνομε μὲ τὰ δάχτυλα καὶ προσθέτομε τόσο ἀλεύρι ὅσο χρειάζεται ὥστε νὰ γίνῃ μιὰ ζύμη μαλακὴ σὰν κουρκοῦτι. Ὕστερα τὴν ἀφήνομε νὰ μείνῃ σὲ μέρος πάλι χλιαρὸ ὡς ν' ἀνέβῃ.

Ἀφοῦ ἀνεβῇ, νὰ τί κάνομε: μέσα στὴ μεγάλη λεκάνη, βάζομε τὸ ἀλεύρι, ἀνοίγομε ἕναν λάκκο στὴ μέση καὶ σπάζομε ἐκεῖ τ' αὐγά, λυώνομε τὸ βούτυρο καὶ τὸ ρίχνομε κι' αὐτό, ὕστερα ρίχνομε καὶ τὸ ὑπόλοιπο γάλα ἐπίσης χλιαρὸ καθὼς καὶ τὴν ζάχαρη. Στὰ τελευταῖα ρίχνομε καὶ τὴν μαγιά, τὰ δουλεύομε καλὰ μὲ τὸ χέρι, πρῶτα μέσα στὸ λάκκο ν' ἀνακατευθοῦν καλά, κι' ὕστερα παίρνοντας λίγο λίγο καὶ τὸ ἀλεύρι, προσέχοντας νὰ μὴ σβολιάσῃ.

Ἂν ἡ ζύμη εἶναι πολὺ σφιχτὴ τότε ρίχνομε ἀκόμη λίγο γάλα ἢ κανένα αὐγό. Δουλεύομε καλὰ τὴν ζύμη ὡς ἕνα τέταρτο. Ἔχομε ἕτοιμη τότε μεγάλη φόρμα ἢ ταψὶ καλὰ ἀλειμμένο μὲ βούτυρο κι ἀλευρωμένο, ρίχνομε μέσα τὴ ζύμη. Ἀλείφομε ἀπάνω μὲ λίγο βούτυρο λυωμένο καὶ τὴν ἀφήνομε σὲ μέρος πάλι χλιαρὸ ὡς ν' ἀνέβῃ. (Ὅσο πιὸ ζεστὸ τὸ μέρος, τόσο πιὸ γρήγορα θ' ἀνέβῃ). Τότε σπάζομε ἕνα αὐγὸ τῆς ἡμέρας, τὸ δουλεύομε μὲ ψιλὴ ζάχαρη (μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας) καὶ ἀλείβομε τὴν βασιλόπηττα. Πασπαλίζομε μὲ ζάχαρη, καὶ λίγα χοντροκομμένα ἀμύγδαλα καὶ τὴν ψήνομε σὲ φοῦρνο μέτριο στὴν ἀρχή, κι' ὕστερα πιὸ δυνατό, γιὰ νὰ ροδοκοκκινήσῃ.

ΜΕΛΟΜΑΚΑΡΟΥΝΑ ΜΕ ΑΛΕΥΡΙ

300 δράμια ἀλεύρι
75 » λάδι καλὸ
50 » ζάχαρη ψιλὴ
1½ κουταλιὰ τῆς σούπας μέλι.
50 δράμια γάλα.
Ζουμὶ ἑνὸς πορτοκαλιοῦ.
Μισὸ ποτήρι τοῦ κρασιοῦ ἀλισίβα.
Μισὸ κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ σόδα.
Μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας γαρύφαλλα καὶ κανέλλα κοπανισμένα.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΙΡΟΠΙ

150 δράμια μέλι
75 » νερὸ (ἕνα ποτήρι τοῦ νεροῦ).

Καῖμε τὸ λάδι καὶ τὸ ρίχνομε σὲ μιὰ λεκάνη, κι' ἀφοῦ κρυώσῃ, τὸ δουλεύομε μὲ τὸ σύρμα ὡς ν' ἀσπρίσῃ. Ρίχνομε τὴν ἀλισίβα δουλεύοντας πάντα, προσθέτομε τὸ κονιὰκ καὶ τὴν σόδα, κι' ἀφοῦ ἀνακατευθοῦν καλά, ρίχνομε τὸ ζουμὶ τοῦ πορτοκαλιοῦ τὰ μπαχαρικὰ καὶ τέλος τὸ γάλα. Σιγὰ σιγὰ ἀνακατεύομε καὶ τὸ ἀλεύρι κι' ἀφοῦ γίνει μιὰ μάζα, τὴν τρίβομε ἐπὶ 15 - 20 λεπτὰ τῆς ὥρας. Ὕστερα τὰ βάζομε στὸ ταψὶ καὶ τὰ ψήνομε σὲ μέτριο φοῦρνο 20 - 25 λεπτὰ τῆς ὥρας.

Ἔχομε ἑτοιμάσει τὸ σιρόπι, κι' ὅταν δὲν καίει πιά, τὰ βουτᾶμε μέσα, καὶ τὰ βγάζομε ἀμέσως.

Τὰ πασπαλίζομε μὲ κανέλα ψιλοκοπανισμένη καὶ καρύδια κομματιασμένα.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

ΓΙΑΝΝΙΩΤΟΠΟΥΛΑ
(Σκίτσο Ἄννας Καφάση)

1 Στὴν ξακουσμένη καὶ μυθικὴ Περσέπολη τὴν τρίτη μεγάλη πόλη τῶν Περσῶν, μαζὶ μὲ τὰ Σοῦσα καὶ τὴ Βαβυλῶνα, οἱ Μακεδόνες γιορτάζουν τὰ ἐπινίκεια. Τὸ πανίσχυρο κράτος τῶν Ἀχαιμενιδῶν, τοῦ Μεγάλου Κύρου, τοῦ Ξέρξη, τοῦ Ἀρταξέρξη καὶ τοῦ Δαρείου, ἔχει καταλυθῆ ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρο. Τὸ σπαθὶ τοῦ μεγάλου κατακτητῆ ἔχει πιὰ τελειώσει τὸ ρόλο του. Ὁ Ἀλέξανδρος τόσπρωξε γιὰ τὴν ὥρα μέσα στὴ θήκη καὶ πῆρε στὸ χέρι τὴ δάδα τοῦ ἐκπολιτιστῆ. Τὸ φυγάδα Δαρεῖο δὲν τὸν φοβᾶται. Ἄς μαζεύη καινούργιους στρατοὺς στὰ Ἐκβάταια τῆς Μηδίας. Εἶναι ἕνα δέντρο βαρειὰ λαβωμένο ποὺ ὥρα τὴν ὥρα θὰ σωριαστῆ.

2 Οἱ στρατηγοὶ τοῦ Ἀλέξανδρου ζοῦνε, ὅλες τοῦτες τὶς μέρες, τὸ πιὸ ἀπίθανο ὄνειρο. Πρῶτα ἀπ' ὅλα, εἶδαν τὸ βασιλιᾶ τους, σὲ μιὰ ἐπίσημη τελετή, ν' ἀνεβαίνη στὸν ξακουστὸ καὶ περίλαμπρο θρόνο τοῦ Δαρείου. Τί θέαμα ἦταν ἀλήθεια ἐκεῖνο! Ὁ Δημάρατος ὁ Κορίνθιος, ἕνας φίλος τοῦ βασιλικοῦ Μακεδονικοῦ οἴκου, βλέποντας τὸν Ἀλέξανδρο, κάτω ἀπ' τὸν ὁλόχρυσο οὐρανίσκο τοῦ θρόνου, γονάτισε, κι' ὅπως συνηθίζουν οἱ γέροντες, ἄρχισε νὰ χύνη ποτάμι τὰ δάκρυα:

— Τί μεγάλη χαρὰ στερηθήκανε, εἶπε, οἱ Ἕλληνες ποὺ πέθαναν, προτοῦ δοῦν τὸν Ἀλέξανδρο καθισμένο στὸν ἔνδοξο θρόνο τῆς Περσίας.

3 Ἡ πόλη αὐτή, ὅπου ζοῦσαν οἱ βασιλιάδες στὰ μυθικά τους παλάτια, ἡ ἱερὴ γῆ, ὅπου ἔθαβαν τοὺς νεκροὺς ἡγεμόνες, ἦταν τώρα δική τους. Ὁλάνοιχτα κι' ἔρημα ἦταν τὰ σπίτια τῶν εὐγενῶν ποὺ ζητοῦσαν τὴ σωτηρία τους στὴ φυγή. Ἔρημα ἀπὸ ἀνθρώπους, ὅμως κατάμεστα ἀπὸ πλούτη: Ἁλουργίδες βαρύτιμες, χρυσοκέντητα πέπλα, φορέματα καὶ κοσμήματα τιμαλφῆ, θησαυροὺς ποὺ δὲν εἶχαν τοὺς ὅμοιούς των σ' ἄλλη πόλη.

Ὁ Ἀλέξανδρος, ἀνεβαίνοντας στὴν Ἀκρόπολη, δὲν πρόφταινε νὰ θαυμάζη: Σειρὰ οἱ βασιλικοὶ τάφοι, ὁ ἕνας πιὸ μεγαλόπρεπος ἀπ' τὸν ἄλλο καί, σὲ ὑπόγειες κρύπτες, τὰ δῶρα τῶν ζωντανῶν στοὺς νεκρούς.

4 Καὶ τὸ βράδυ ἔστηναν τὰ πλούσια τραπέζια κι' ἄρχιζαν οἱ εὐωχίες τῆς νίκης. Ὁ Ἀλέξανδρος, ποὺ τὸν εἶχαν ἀπὸ μικρὸ συνηθίσει νὰ εἶναι ἐγκρατής, δὲν ἔπαιρνε μέρος σ' ὅλα τὰ συμπόσια.

Σ' ἕνα τέτοιο συμπόσιο, μέσα στὸ παλάτι, εἶχεν καθίσει μιὰ ἀπ' τὶς πρῶτες μέρες τῆς νίκης. Ὁ Πτολεμαῖος, ποὺ ἔγινε ἀργότερα βασιλιὰς τῆς Αἰγύπτου, εἶχε μαζί του μιὰ Ἀθηναία ἀρχόντισσα, τὴ Θαΐδα.

— Εἶμαι εὐτυχισμένη, εἶπε ἡ νέα γυναίκα, σηκώνοντας τὸ ποτήρι της. Μὰ σὰν Ἀθηναία, δὲν τὸ ξεχνῶ πῶς οἱ Πέρσες πυρπόλησαν κάποτε τὴν πατρίδα μου. Νὰ μποροῦσα νὰ πάρω ἐκδίκηση;

5 — Νὰ βάλω φωτιὰ στὸ παλάτι τοῦ Ξέρξη ποὺ ἔκαψε τὴν Ἀθήνα. Σ' αὐτὸ τὸ παλάτι θἄταν κι' αὐτὸς θρονιασμένος τότε... Ἐμπρὸς λοιπόν. Πάρτε ὅλοι λαμπάδες ξωπίσω μου.

Τὰ λόγια της ἄναψαν ἀμέσως τὴ δίψα γιὰ τὴν ἐκδίκηση. Ἦταν μεθυσμένοι σχεδὸν οἱ συνδαιτημόνες κι' ὁ νοῦς τους δὲ λειτουργοῦσε:

Μὲ μιᾶς, ἅρπαξαν δάδες καὶ ἀκολούθησαν τὴ Θαΐδα. Σὲ λίγα λεπτά, τὸ παλάτι εἶχε ζωστῆ ἀπ' τὶς φλόγες. Ὁ βασιλιᾶς εἶχε βγῆ μὲ τὸν Ἡφαιστίωνα νὰ χαροῦνε τὴν ἡσυχία τῆς νύκτας.

6 Γυρίζοντας εἶδαν τὶς φωτιές. Ὁ Ἀλέξανδρος κέντρισε τ' ἄλογό του. Τὰ στήθια του ἔβραζαν ἀπ' τὴ δίκαιη ἀγανάκτηση.

— Τοὺς ἀνόητους! εἶπε. Καῖνε ἀνάκτορα ποὖναι πιὰ δικά τους. Ζητοῦν νὰ μοῦ κηλιδώσουν γιὰ πάντα τὴ φήμη.

Γεμᾶτοι κατάπληξη, τὸν εἶδαν νὰ χύνεται μέσ' στὶς φλόγες:

— Σβύσετε γρήγορα τὶς λαμπάδες καὶ τὶς ἑστίες τῆς πυρκαγιᾶς. Ποὖχετε ἀνάψει... Ἀλλοίμονο ἂν δὲ σώσετε τὸ παλάτι. Ποτὲ δὲ θὰ συγχωρήσω τὴν πράξη σας.

(Συνεχίζεται)

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Γέρασε πιὰ τὸ 1952. Στὸ ἡμερολόγιο ἔμεινε τὸ τελευταῖο φύλλο ...31 Δεκεμβρίου 1952... Τὸ βράδυ στὶς 12 ἡ ὥρα, μπαίνει ἕνα νέο ἔτος, ποὺ σιγὰ - σιγὰ γράφεται κι' αὐτὸ στὶς ὁλόχρυσες σελίδες τὶς ἱστορίας. Ὁ παλιὸς χρόνος, βγαίνει στὰ παράθυρα τῶν ἀνακτόρων του, καὶ περιμένει νὰ ἰδῆ τὸν νέο. Τὸ παλιὸ ὡρολόγι τοῦ τοίχου ἀργά, λυπητερὰ σημαίνει μεσάνυχτα. Ντίν... ντάν... ντίν... ντάν... Στὴν μεγάλη αὐλόπορτα τῶν ἀνακτόρων ἐμφανίζεται ὁ νέος χρόνος μὲ γέλια καὶ χαρές. Προχωρεῖ. Πατώντας ὅμως τὸ πόδι του στὴ σκάλα, σταματᾶ ἀπότομα καὶ θυμώνει. Εἶδε τὸν παλιὸ χρόνο νὰ κάθεται λυπημένος στὶς σκάλες τῶν ἀνακτόρων. Τέλος προχωρεῖ. Πλησιάζει τὸν γέρο - χρόνο. Μὰ ἐκεῖνος δὲν λέει νὰ φύγη. Ἐξαναγκάζεται τότε τὸ παλληκάρι νὰ σπρώξη τὸ γέρο ὁ ὁποῖος κατρακυλᾶ τὶς σκάλες κι' ἐξαφανίζεται! Οἱ εὐχὲς τώρα πηγαίνουν κι' ἔρχονται ἡ μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης γιὰ τὸν νέο χρόνο. «Εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος!».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΨΑΛΗΣ

ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Ἀδερφέμου,

Ἦρθε τὸ 1953. Μὲ πόσες ἐλπίδες τὸ ἀντικρύζομε! Πόσο γρήγορα θέλαμε νὰ περάσουν οἱ τελευταῖες ἡμέρες τοῦ παλιοῦ χρόνου.

Μά, ἀδερφέ μου, πῶς τὸν περάσαμε αὐτὸν τὸν χρόνο ποὺ μόλις χθὲς ἔσβυσε; Ἴσως πῆς: Αὐτὸ ἂς τὸ σβύση ἡ λήθη, ἀνήκει στὴ λήθη τοῦ παρελθόντος. Ἔστω, συμφωνῶ. Ἀλλά, πῶς θὰ σκεφτοῦμε γιὰ τὸ νέο, τὸ 1953; Θὰ τὸν ἀφήσουμε νὰ περάση στὴν ἁμαρτία, στὴν ἀθλιότητα, ὅπως ὁ παλιός. Τὸ ξέρω, θὰ ἀπαντήσης καὶ θὰ τὸ πιστέψης ἀκράδαντα: ΟΧΙ. Ναί, ἀδελφέ μου. Πρέπει, πρέπει ν' ἀφήσουμε τὴν ἁμαρτωλὴ ζωή, καὶ νὰ ζήσωμε «ἐν Χριστῷ», ν' ἀκολουθήσωμε τ' ἀχνάρια Του. Γιὰ νὰ ζήσωμε εὐτυχισμένοι τὴ φθαρτή τὴ πρόσκαιρη αὐτὴ ζωή. Γιὰ ν' ἀντικρύσωμε τὸ χρόνο αὐτὸ μ' ἐλπίδες ἀνίκητες. Γιὰ νὰ κληρονομήσωμε ἀγαθὰ ἄϋλα, ἄφθαρτα.

Χρόνια πολλά, λοιπόν, ἀδερφέ μου.

Μὲ τὴν ἀγάπη Ἐκείνου
ὁ ἀδερφός σου

ΠΥΡΙΝΗ ΡΟΜΦΑΙΑ
(Μακεδονικῆς Ἑστίας)

ΦΕΥΓΕΙ... ΚΑΤΑΡΕΣ

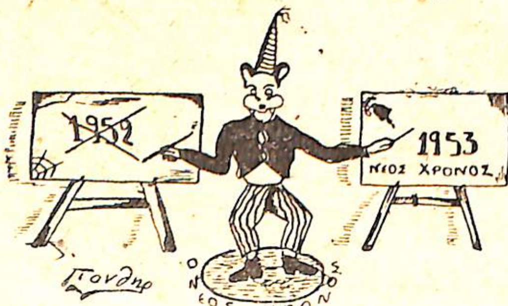
Στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου
ἕνας γέροντας λυώνει
σέρνει πίσω κατάρες
μιᾶς χρονιᾶς ποὺ τελειώνει.

Τῆς ζωῆς του τὸ διάβα
δὲν ἐλάμπρυν' ἡ ἁγνότης
ποὔταν, ὠϊμέ, μιὰ πλάνη
τῆς τρελλῆς του τῆς νιότης.

Οἱ εὐχὲς ποὺ εἰπωθῆκαν
γιὰ τὸ νέο τὸ χρόνο
γίναν τώρα κατάρες
ποὺ τοῦ τρυγᾶνε τὸν πόνο.

Μὰ τὰ μάτια του κλειοῦνε,
κι' ἕνα δάκρυ σταλάζει
τὸ στερνό του, τοῦ πόνου,
Μὰ ἡ χρονιὰ πιὰ ἀλλάζει.

ΝΙΚΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
(Ἀταλάντη)

Ο ΝΕΟΣ ΧΡΟΝΟΣ
(Σκίτσο: Πάνθηρα)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΑΒΙΛΗ

Ξημερώνει. Ἡ νύχτα, κυνηγημένη ἀπὸ τὸ χρυσὸ φῶς τῆς ἡμέρας, μαζεύει τὰ μαῦρα της πέπλα καὶ φεύγει, ἐνῶ πίσω της προβάλλουν πολιτεῖες καὶ χωριά.

Ἡ χιονισμένη πλάση μοιάζει παραμυθένια, καὶ τὸ ρῖγος ποὺ διαπερνᾶ τὴ γῆ, πρὶν ἀκόμη ξυπνήσει ἀπὸ τὸ βαθύ της ὕπνο, εἶναι αἰσθητό. Καὶ νά, μπροστά, ὑψώνει τὴν παράξενη κυρτωμένη ράχη του ὁ Δρίσκος. Καὶ πάνω στὰ χιόνια διακρίνονται ν' ἀνεβαίνουν, ἀψηφώντας τὴ φωτιὰ τῆς μάχης τ' ἄξια παλληκάρια τοῦ φιλέλληνα Γαριβάλδη, ποὺ μὲ τὶς πορφυρὲς στολές τους μοιάζουν φαντάσματα κάποιου ζωντανεμένου θρύλου. Ἡ μάχη βρίσκεται στὴν πιὸ κρίσιμη στιγμή. Τὰ κανόνια τῆς Καστρίτσας μουγκρίζουν, τὰ ὅπλα βροντοῦν καὶ ὁ χιόνινος ἐχθρὸς κοντεύει νὰ τοὺς φράξη τὸν δρόμο. Ὅμως τίποτε. Ὅλοι μαζὶ ὁρμοῦν, μαζὶ μὲ τὸν ἀρχηγό τους καὶ τὸ λοχαγὸ ποιητή, τὸν Λορέντζο Μαβίλη. Στὴν καρδιὰ ὅλων ἠχεῖ μιὰ ἀλλόκοτη φωνή. Κάποια λύρα παίζει

6 ΕΥΘΥΜΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΣΚΙΤΣΑ

1. Μπουζουκοκέφαλος, 2. Σαλονικιός, 3 Μπούλης, 4. Πονεμένη Τσιγγάνα, 5. Ζηλιάρα καὶ 6. Δάφνη τοῦ Εὐρώτα.

(Σκίτσα Ἐξάψαλμου)

τὸ σκοπὸ ἑνὸς παράξενου μαγικοῦ τραγουδιοῦ. Καὶ ἀνεβαίνει ὁ ποιητής. Ποθεῖ νὰ φτάση στὴν κορυφή, καὶ ν' ἀγναντέψη ἀπὸ κεῖ τὰ θρυλικὰ Γιάννενα, ὅπου τώρα ἥσυχα κοιμοῦνται. Ἀλλὰ μιὰ σφαῖρα τὸν χτυπᾶ στὰ μάγουλα. Τὸ αἷμα τρέχει ἄφθονο καὶ βάφει τὸ χιόνι γράφοντας ἔτσι μιὰ θεία προσταγή.

Καὶ ὅμως ὁρμᾶ. Κάποια λύρα παίζει στ' αὐτιὰ τοῦ ποιητῆ γλυκά, ἡ λύρα τοῦ πολέμου. Καὶ ὅλο ἀνεβαίνει. Κοντεύει νὰ φθάση στὴν κορυφή. Δεύτερη σφαῖρα ὅμως, τὸν χτυπᾶ στὸ λαιμό. Καὶ βλέπει τὴν δόξα. Νάτην! Μιὰ πανώρια γυναῖκα μὲ θεϊκὸ ἀραχνοΰφαντο, γαλανόλευκο πέπλο. Τὸν παίρνει στὰ φτερά της, τὸν ἀνεβάζει στὰ φωτεινὰ παλάτια.

Κι' ὅταν ἀνοίγει τὰ μάτια του, βρίσκεται στὸ μικρὸ παρεκκλῆσι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, στὴν κορυφὴ τοῦ Δρίσκου. Ἕνα καντηλάκι σπιθοβολᾶ μπρὸς στὸ τέμπλο. Καὶ τώρα ποὺ μπαρουτοκαπνισμένος ὁ ποιητὴς ἔχει συνέλθει κάπως ἀπὸ τὸ μεθῦσι τῆς δόξας, στ' αὐτιά του φτάνουν χαρούμενες φωνές. Στὴ μύτη του, μυρωδιὰ λιβανιοῦ ἀνακατωμένη μὲ τοῦ πολέμου τὴν ἀνάσα. Ἐπάνω του εἶναι σκυμένοι πολλοί. Καὶ τὸν κοιτάζουν τὸν κοιτάζουν σὰ νὰ βλέπουν ἕνα γλυκὸ ὅραμα. Γιὰ μιὰ στιγμή, φτάνει στ' αὐτιά του ἡ φωνὴ τοῦ ὑπαρχηγοῦ τοῦ Γαριβάλδη—τοῦ Ρώμα— καὶ τοῦ λέγει:

—Χαῖρε Μαβίλη, χαῖρε ἐνικήσαμε, καὶ συγχρόνως τοῦ σφίγγει τὸ χέρι. Κλείει τὰ μάτια του ὁ ποιητὴς μ' ἕνα χαμόγελο ζηλευτό, ἐνῶ δάκρυα κυλοῦν.

«Δάκρυα πλάνα, δῶρα ζηλεμένα
τῆς ζήσης ποὺ ἀργοσβιέται καὶ τελειώνει».

Καὶ ἐνῶ ἡ χρυσὴ ὥρα τῶν ἀναμνήσεων κυλᾶ καὶ ἡ ψυχὴ προμαντεύει γαλήνη, ὁ ποιητὴς βλέπει ἀνοίγοντας τὰ κουρασμένα βλέφαρά του, ἐκεῖνο ποὺ ποθεῖ. Ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Δρίσκου, βλέπει τὰ Γιάννενα. Κάτω ἡ λίμνη σὰν τεράστιος καθρέφτης

ΤΟ ΑΡΜΕΓΜΑ
(Σκίτσο: Ἰωάννου Λέλου)

χαμογελᾶ στὴ λάμψη τοῦ φθινοπωριάτικου ἡλιου, καθὼς ρίχνει τὸ φῶς του στὰ γύρω χιονισμένα βουνά.

∴

Καὶ τώρα ἐκεῖ στὴν ἄκρη τῆς Γιαννιώτικης λίμνης, ἐκεῖ ὅπου τὸ κῦμα γλυκοφιλιέται μὲ τὴν ἀμμουδιὰ καὶ λέγει τὰ μυστικὰ τοῦ βυθοῦ στὴν πόλη, τὸ ὁλόασπρο ἄγαλμα του στημένο κοιτάζει ὁλόϊσα στὸ Δρίσκο. Ἐκεῖ ὅπου ἔχυσε τὸ αἷμα του γιὰ τὴν ἐλευθερία τοῦ θρυλικοῦ αὐτοῦ κομματιοῦ· ἐκεῖ ὅπου ἡ ψυχή του πέταξε, μέσ' ἀπὸ τῆς μάχης τοὺς καπνούς, στὰ φωτεινὰ τῆς ἀθανασίας παλάτια.

Καὶ ὅταν σὲ κάθε καρδιὰ καθὼς καὶ στὴν πλάση βασιλεύει σούρουπο, ρόδινο μεθυσμένο μὲ τῶν λουλουδιῶν τὴν ἀνάσα, ἀκούει στὴν γύρω πλάση ν' ἁπλώνεται, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ νανούρισμα τῆς λίμνης, ἕνας παιάνας ποὺ κάπου ἀναφέρει καὶ τὸ ὄνομά του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ι. ΧΑΤΖΗΣ
(Παιδόπολη Βόλου)

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Ἕναν χαιρετισμὸ στὴ δύση του. Τὸν τελευταῖο χαιρετισμό. Λίγες ὧρες ἀκόμη καὶ θὰ σφραγισθῆ καὶ τὸ βιβλίο τοῦ 1952. Ἕνα βιβλίο ποὺ ἔχει γραμμένα στὶς σελίδες του τὰ ἔργα μας, τοὺς πόθους μας, τὴ ζωή μας. Λίγες γραμμὲς καθαρές, τὰ περισσότερα μουτζοῦρες. Καὶ τὸ βιβλίο σφραγίζεται γιὰ πάντα Ἕνα βλέμμα πίσω, ἕνα βλέμμα σὲ κεῖνα ποὺ δὲν μποροῦμε πιὰ ν' ἀλλάξωμε, ἕνα βλέμμα σὲ κεῖνα ποὺ θὰ μένουν γιὰ πάντα γραμμένα, χωρὶς νὰ μπορῆ κανεὶς νὰ τὰ σβύση.

... Φεύγει ὁ παληὸς ὁ χρόνος. Φεύγει, ἀλλὰ ἀφήνει στὴν ψυχή μας κάτι ἀπὸ τὸ πέρασμά του. Ἀφήνει ἀναμνήσεις. Ἀναμνήσεις, ποὺ εἶναι ἀναπόσπαστα δεμένες μὲ τὴν ὕπαρξή μας.... Ἕνας χρόνος ἀκόμη στὴν ἄβυσσο τοῦ παρελθόντος, ἕνα βῆμα ἀκόμη πρὸς τὴν Αἰωνιότητα... Φεύγει ὁ παληὸς χρόνος γιὰ ν' ἀφήση τὴ θέση του σ' ἕναν ἄλλο, γιὰ νὰ φύγη καὶ ἐκεῖνος — ἀφοῦ βασιλέψη ἐπὶ ἕνα ἔτος — καὶ νὰ τὸν διαδεχθῆ ἄλλος. Κι' αὐτὸ συνεχίζεται ἐπ' ἄπειρον χωρὶς διακοπή.

Ἔρχονται καὶ παρέρχονται οἱ γενεὲς τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ χρόνοι διαδὲχονται ὁ ἕνας τὸν ἄλλον χωρὶς τελειωμό. Κι' ἐμεῖς χαιρετοῦμε τὴν ἀνατολὴ κάθε νέου χρόνου μὲ ἐλπίδες, πόθους, χρυσὰ ὄνειρα γιὰ νὰ σβύσουν μὲ τὴ δύση του καὶ πάλι νὰ ξαναανατείλουν μὲ τὴν καινούργια χρονιά.

ΜΑΡΙΑ ΣΤΕΦΟΥ

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Φιλοτελικὰ Μουσεῖα

Στὸ τελευταῖο τεῦχος μας δώσαμε πληροφορίες γιὰ τὰ Φιλοτελικὰ Μουσεῖα. Σήμερα θὰ μιλήσουμε γιὰ τὰ κυριώτερα φιλοτελικὰ μουσεῖα τοῦ κόσμου. Ἐπειδὴ γιὰ μᾶς τοὺς συλλέκτες γραμματοσήμων ἐνδιαφέρει ὁ πλοῦτος τῶν μουσείων σὲ γραμματόσημα θὰ δοῦμε ποιὰ εἶναι τὸ πιὸ πλούσια. Πρῶτον τὸ Ἀγγλικὸ Μουσεῖο τὸ ὁποῖον μεταξὺ πολλῶν ἄλλων δωρεῶν, γιατὶ ὅπως εἴπαμε αὐτὰ τὰ μουσεῖα πλουτίζονται κυρίως διὰ δωρεῶν, εἶχε τὴν τύχη νὰ κληρονομήση τὴ συλλογὴ ἑνὸς μεγάλου Ἄγγλου συλλέκτη τοῦ Ταίηπλιν (Tapling). Δεύτερο ἔρχεται τὸ Γερμανικὸ φιλοτελικὸ μουσεῖο τοῦ Βερολίνου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀγοράσει πολλὲς ἀπὸ τὶς σπανιότητες ποὺ περιέχει. Αὐτὸ τὸ μουσεῖο θὰ ἦταν μοναδικὸ στὸν κόσμο ἂν παρελάμβανε τὴ συλλογὴ τοῦ μεγαλύτερου συλλέκτη ποὺ εἶδε ὁ κόσμος, τοῦ Φερράρι, ποὺ ἄφισε στὸ μουσεῖο αὐτὸ ὅλη τὴ συλλογή του ἀλλὰ δὲν περιῆλθεν στὴν κατοχὴ τοῦ μουσείου, γιατὶ βρέθηκε κατὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιο πόλεμο 1914 - 1918 στὴ Γαλλία καὶ κατεσχέθη ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ Κυβέρνηση ὡς ἐχθρικὴ περιουσία καὶ πουλήθηκε σὲ πλειστηριασμό. Γιὰ τὸ Φερράρι θὰ σᾶς γράψουμε ἄλλη φορά.

Ἄλλα μουσεῖα ἄξια ἐνδιαφέροντος εἶναι τὸ Γαλλικὸ μουσεῖο, τὸ Ἑλβετικὸ καὶ τὸ Σουηδικό. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ ἔχει μὲ τὴ σειρά του τελευταίως μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα συλλογὴ ἑνὸς Ἀμερικανοῦ συνταγματάρχη Σουηδοῦ τὴν καταγωγή. Βεβαίως καὶ ἄλλα κράτη ἔχουν φιλοτελικὰ μουσεῖα ἄλλα σοβαρώτερα καὶ ἄλλα λιγότερο σοβαρά.

Καὶ ἡ Ἑλλὰς ἔχει τὸ Φιλοτελικὸ Μουσεῖο της, δυστυχῶς ὅμως ἀκόμη μέσα στὰ κιβώτια. Τὸ πλούσιο ὑλικὸ αὐτὸ γραμματοσήμων τὸ ὁποῖον διεφυλάχθη, εἶναι μέσα στὰ κιβώτια ἀπὸ τὸ 1935 καὶ εἶναι σφραγισμένα. Ὁ Θεὸς νὰ τὰ φυλάξη μὴ τυχὸν καμμιὰ μέρα βρεθοῦν εἴτε ποντικοφαγωμένα ἢ κατεστραμμένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ μικρὰ ἔντομα ποὺ κυνηγοῦν τὰ βιβλία καὶ τὰ γραμματόσημα.

Τὸ δικό μας ὑλικὸ μπορεῖ νὰ μὴν ἀξίζει δισεκατομμύρια ἔχει ὅμως τὴν μοναδικὴ σπουδαία ἀξία ὅτι ἀπαρτίζεται ἀπὸ ὁλόκληρα φύλλα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἐξεδόθησαν μεταξὺ τοῦ 1861 - 1888. Αὐτὰ τὰ γραμματόσημα ἔχουν τὸ σπάνιο χάρισμα νὰ περιέχουν εὐρεῖα καὶ βαθειὰ μελέτη γιὰ τοὺς σοβαροὺς συλλέκτες οἱ ὁποῖοι μελετοῦν τὰ γραμματόσημα. Βεβαίως μὲ αὐτὰ δὲν θὰ ἀσχοληθῆτε γιατὶ δὲν εἶναι τῶν δυνάμεών σας μικροὶ καὶ ἀγαπητοί μου ἀναγνῶστες. Μόνον ὅταν μεγαλώσετε καὶ ἀγαπήσετε μὲ πάθος τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα θὰ μπορεῖτε τότε νὰ τὰ μελετήσετε καὶ σεῖς μὲ τὴ σειρά σας.

Ἡ σειρὰ ποὺ θὰ σᾶς περιγράψουμε σήμερα λέγεται «ἐπισημασμένη» μεταπολεμική. Τὸ κράτος βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ ἀναπροσαρμώση δηλ. ν' αὐξήση τὰ ταχυδρομικὰ τέλη κατόπιν τῆς πτώσεως τῆς δραχμῆς, ἀπεφάσισε νὰ ἐπισημάνη διάφορα γραμματόσημα ἐκτὸς κυκλοφορίας, παλαιοτέρων ἐκδόσεων, τὰ ὁποῖα βρίσκονταν στὶς ἀποθῆκες της. Ἡ ἐπισήμανσι ἔγινε εἰς 2 φοράς, τὴν πρώτην φορὰν τὸ 1942, ἐπεσημάνθησαν τὰ ἀκόλουθα γραμματόσημα καὶ ἐτέθη ἐπ' αὐτῶν νέα ἀξία ἐντὸς ἑνὸς πλαισίου ὡς τὸ ἀκόλουθο κλισσέ:

Μεταπολεμικὴ ἐπισήμανση.

10 δρ. ἐπὶ 10 δρ. ἀνέμων, κόκκινο. 20 δρ. ἐπὶ 50 δρ. ἀνέμων, κυανοῦν, 20 δρχ. ἐπὶ 1.000 δρχ. πληθωρικοῦ, καστανέρυθρον, 50 δρχ. ἐπὶ 25.000 δρχ. πληθωρικοῦ, πράσινον, 100 δρχ. ἐπὶ 2.000.000 πληθωρικοῦ, πρασινοκύανον, 130 δρχ. ἐπὶ 20 λεπτῶν, ἱστορικοῦ, γκρὶ καὶ πράσινον, 250 δρχ. ἐπὶ 20 λεπτῶν, ἱστορικοῦ, γκρὶ καὶ πράσινον, 300 δρχ. ἐπὶ 80 λεπτῶν, ἱστορικοῦ, λιλὰ καὶ καστανοῦ, 450 δρχ. ἐπὶ 75 δρχ. πληθωρικοῦ, ροδόχρουν, 500 δρχ. ἐπὶ 5.000.000 δρχ. πληθωρικοῦ, καστανοροδόχρουν, 1.000 δρχ. ἐπὶ 500.000 δρχ. πληθωρικοῦ, κυανοῦν, 2.000 δρχ. ἐπὶ 5.000 πληθωρικοῦ, καστανοροδόχρουν, 5.000 δρχ. ἐπὶ 15.000 πληθωρικοῦ λιλά.

Ἐξαντληθέντων μερικῶν ἐξ αὐτῶν μετὰ ἓν ἔτος ἐκυκλοφόρησαν αἱ ἀκόλουθοι ἀξίαι:

10 δρχ. ἐπὶ 2.000 δρχ. πληθωρικοῦ κυανοῦν 20 δρχ. ἐπὶ 500 δρχ. πληθωρικοῦ, ἐλαιόχρουν, 50 δρχ. ἐπὶ 50 δρχ. πληθωρικοῦ, κυανοῦν, 100 δρχ. ἐπὶ 10 δρχ. πληθωρικοῦ, κυανοῦν.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

ΤΑΥΡΟΚΑΘΑΨΙΑ

ΑΥΛΙΚΗ ΚΥΡΙΑ (Τύρινθος)

ΖΕΥΣ τῆς Δωδώνης

ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΩΝ

ΔΙΑΓΟΡΑΣ Ὀλυμπιονίκης

ΑΦΡΟΔΙΤΗ τῆς Μήλου

Ναυμαχία Σαλαμῖνος

Πομπή Παναθηναίων

Μέγας Ἀλέξανδρος

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ἐπὶ τῷ Ἀρείου Πάγου.

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Θεσ/νίκης)

ΛΕΩΝ ΙΣΑΥΡΟΣ Καταστροφὴ τῶν Ἀράβων

Η ΔΟΞΑ τοῦ Γκύζη

Τὰ γραμματόσημα ποὺ ἡ περιγραφή τους δημοσιεύτηκε στὸ περασμένο τεῦχος.

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Εἰς τὴν τελευταίαν ὀλυμπιάδα τοῦ Ἑλσίνκυ, τὴν πιὸ ζηλευτὴ θέση κατέλαβαν οἱ νέγροι, Ἀμερικανοὶ καὶ μή. Οἱ νέγροι ἐνθουσίασαν καὶ ἠλέκτρισαν σὲ ἀφάνταστο βαθμὸ τὶς χιλιάδες τῶν φιλάθλων ποὺ παρηκολούθησαν τοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες.

Τὸ θαυμάσιο στὺλ μὲ τὸ ὁποῖο ἀγωνίζονταν ἡ ἀκατάβλητη ζωτικότητά τους, ποὺ εἶναι καὶ τὸ κύριο γνώρισμα τῆς φυλῆς τους, συγκέντρωσαν τὰ πιὸ εὐμενῆ σχόλια τοῦ παγκόσμιου τύπου.

Παρὰ τὴν πίεση τοῦ σέντερφορ ὁ γκολκήπερ ἀποκρούει μὲ γροθιά.

Καὶ εἶναι πραγματικὰ ἀξιοθαυμάσιο πῶς αὐτοὶ οἱ λίγοι πρωταθλητεὶ κατώρθωσαν νὰ ἐπιβληθοῦν σὲ τόσους πολλοὺς Εὐρωπαίους καὶ Ἀμερικανοὺς λευκοὺς ἀθλητὲς στὰ διάφορα ἀγωνίσματα.

Σχεδὸν σ' ὅλες τὶς μικρὲς ἀποστάσεις ἐθριάμβευσαν καθὼς καὶ στὰ ἅλματα ἔδειξαν τὴν ἀνωτερότητά τους.

Οἱ νέγροι ὅμως ἀπέτυχαν στὰ ἄλλα ἀγωνίσματα τῶν δρόμων ἀντοχῆς.

Τὴν ἐξήγηση μᾶς τὴν δίνει ἡ ἐπιστήμη. Γιατὶ εἶναι ἰατρικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι οἱ ἶνες τοῦ σώματος τῶν νέγρων διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τῶν λευκῶν γιατὶ εἶναι λεπτότερες. Ἔτσι ἡ ἀντοχή τους εἶναι περιωρισμένη. Ὅπως ὅμως καὶ νὰ ἔχουν τὰ πράγματα, δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι οἱ νέγροι εἶναι μιὰ φυλὴ σφριγηλή, μὲ ἕνα ἱστορικὸ ἀθλητικὸ παρελθὸν γεμάτο θριάμβους. Καὶ παρὸν συγχρόνως. Καὶ αὐτὸ εἶναι εὔκολο νὰ ἀποδειχθῇ ἐὰν ἐξετάσῃ κανεὶς τὶς παγκόσμιες καὶ ὀλυμπιακὲς ἐπιδόσεις ποὺ κατέχουν σταθερά.

Στὰ 100 μ. ἡ κυριαρχία τους εἶναι πλήρης. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν λευκὸν Νταίηβς κανεὶς ἄλλος ὁμόφυλός του δὲν ἐσημείωσε χρόνον καλύτερον τῶν 10΄΄.2. Ἀντιθέτως οἱ νέγροι ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν τοὺς Ὄουενς, Λαμπήτς, Ἴγουελ, καὶ Μὰκ Ντόναλντ Μπάικλυ μὲ τὸν χρόνο αὐτό. Τὸ ὀλυμπιακὸ ρεκὸρ τῆς ἀποστάσεως κατέχουν καὶ πάλιν μαῦροι, οἱ Τόλαν, Ὄουενς, Ντίλαρντ μὲ 10΄. 3΄΄.

Τὸ ρεκὸρ τοῦ κόσμου στὰ 200 μ. ὁ λευκὸς Πάττον τὸ 1949 τὸ ἀπέσπασε ἀπὸ τὸν Ὄουενς μὲ 20΄΄.2 ἐνῷ ὁ τελευταῖος μὲ τὸν ὁμόχρωμό του Στάνφιλντ κατέχει τὸ ὀλυμπιακὸ μὲ 20΄΄.7.

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ οἱ νέγροι εἶναι ἀπόρθητοι εἶναι στὰ 400μ. Ὁ Ρόντεν κατέχει τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ μὲ 45΄΄.8 (1950) καὶ τὸ ὀλυμπιακὸ μὲ 45΄΄.9 (1952). Στὰ 800 μ. ὁ Οὐάϊτφιλντ κατέχει τὸ ὀλυμπιακὸ ρεκὸρ μὲ 1΄.49΄΄.2 (1948).

Στὸ μῆκος ὁ περίφημος Ὄουενς ὁ μεγαλύτερος ἀθλητὴς ὅλων τῶν ἐποχῶν εἶναι κάτοχος καὶ τῶν δύο ἐπιδόσεων. Τῆς παγκοσμίου μὲ 8 μ. 13 καὶ τῆς ὀλυμπιακῆς μὲ 8 μ. 06.

Τὰ ἴδια ἰσχύουν καὶ γιὰ τὸ ἅλμα τριπλοῦν ὅπου ὁ Βραζιλιανὸς Ντὰ Σίλβα μὲ ρεκὸρ 16 μ. 22 κατέχει καὶ τὶς δυὸ ἐπιδόσεις (ὀλυμπιακὴ καὶ παγκόσμιο).

Στὴν σκυταλοδρομία 4Χ100 μ. τὸ ρεκὸρ εἶναι 39΄΄.8, καὶ τὸ ἐδημιούργησαν οἱ Ὄουενς, Μέτκαφ, Ντρέϊπερ, Γουΐκωφ, στὸ Βερολίνο τὸ 1936.

Οἱ δύο τελευταῖοι εἶναι λευκοί, ὅμως ἡ δημιουργία τοῦ ρεκὸρ ὀφείλεται στοὺς δύο πρώτους νέγρους.

Στὰ 4Χ400 μ. οἱ παγκόσμιοι μαῦροι ἄσσοι Γουΐντ, Λαίγκ, Κίνλεϋ, Ρόντεν, ἔχουν τὸν περίφημο χρόνο τῶν 3΄. 03΄΄.9 ποὺ τὸν ἐπέτυχαν στὸ Ἑλσίνκυ. (Τὸ παλαιὸ ἦταν 3.08΄΄.2).

Στὰ 110 μ. ἐμπόδια ὁ ἄσσος Ντίλλαρντ μὲ χρόνον 13΄΄. 7 εἶναι κάτοχος τῆς ὀλυμπιακῆς ἐπιδόσεως.

Στὸ δέκαθλο ἔρχονται δεύτεροι στὸν κόσμο μὲ τὸν Καμπὲλ μὲ 7.055 βαθμούς, καὶ στὴν ἄρση βαρῶν πρῶτοι καὶ στὰ δύο ρεκὸρ μὲ τοὺς πρωταθλητὰς τῶν Νταίηβς καὶ Μπράντφορντ.

Δηλαδὴ ἐπὶ συνόλου 22 ὀλυμπιακῶν ἀγωνισμάτων οἱ νέγροι κατέχουν 6 παγκόσμιες ἐπιδόσεις καὶ 9 ὀλυμπιακές, γεγονὸς ποὺ ἀποδεικνύει τὴν μεγάλη ἱκανότητα τῆς φυλῆς τους.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

...Τὴν μεγαλύτερη ἧττα ποὺ ἔχει ὑποστῆ μέχρι σήμερα ἡ ὁμάδα τοῦ Παναθηναϊκοῦ εἶναι ἀπὸ τὸν Ἄρη Θεσσαλονίκης μὲ τέρματα 7 - 1. Τερματοφύλακας τοῦ Π.Α.Ο. ἦταν τότε ὁ Σκλαβοῦνος.

...Ὁ περίφημος νέγρος πρωταθλητὴς Τζέσσε Ὄουενς, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς 4 ὀλυμπιακὲς νίκες ποὺ κέρδισε στὴν ὀλυμπιάδα τοῦ 1936 (μῆκος, 100 μ. 200 μ. καὶ 4Χ100 μ.) ἔχει ἐπιτύχει καὶ ἕνα ἄλλο ἀκόμη μεγάλο κατόρθωμα.

Στὶς 25 Μαΐου τοῦ 1935 κατέρριψε ἕξη παγκόσμια ρεκόρ. Τῶν 100 ὑαρδῶν μὲ 9΄΄. 4, τῶν 220 ὑαρδῶν μὲ 20΄΄.3, τῶν 220 ὑαρδῶν μετ' ἐμποδίων μὲ 22΄΄.6 καὶ τοῦ ἅλματος εἰς μῆκος μὲ 8.13. Τὰ ρεκὸρ αὐτὰ τὰ ἐπέτυχε στὴ συνάντηση τῶν πανεπιστημίων Ὀχάϊο - Χάρβαρντ.

...Ἡ μόνη ἰταλικὴ ὁμὰς τῆς Α΄ κατηγορίας ποὺ δὲν ἔχει ἀγοράσει κανένα ξένον ποδοσφαιριστὴ εἶναι ἡ «Κόμο». Ἡ ἑνδεκάς της ἀποτελεῖται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ Ἰταλοὺς παῖκτες, γεγονὸς ποὺ προκαλεῖ τὸν δίκαιο ἐνθουσιασμὸν τῶν ὀπαδῶν της, ποὺ στοὺς διάφορους ἀγῶνες της δὲν φωνάζουν «Ἐμπρὸς Κόμο» ἀλλὰ «Ἐμπρὸς Ἰταλία»!!!

...Στὴν Ἀμερικὴ ὑπάρχει ὁ πιὸ παράξενος διαιτητὴς τοῦ κόσμου. Εἶναι ὁ Τσάρλς Μάντικ ἐκ γενετῆς τυφλός. Ὁ Τσάρλς θεωρεῖται σὰν ὁ καλύτερος διαιτητὴς τοῦ πίγκ-πόγκ. Τίποτα ἀπὸ ὅσα συμβαίνουν στὸ πράσινο τραπέζι δὲν διαφεύγει ἀπὸ τὴν ὀξυτάτη ἀκοή του. Ἀπὸ τὴ διαφορὰ τοῦ ἤχου ἀνάλογα μὲ τὸ χτύπημα τῆς μπάλλας στὴ ρακέτα, τὸ ἔδαφος ἢ τὸ τραπέζι ὁ Τσάρλς σημειώνει μὲ καταπληκτικὴ ἀκρίβεια τὰ σφάλματα.

Ὁ Ν. Πεντζερόπουλος, ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνικῆς ὁμάδος, ὅταν ἠγωνίσθη στὸ Παλέρμο. Τώρα ὁ Πεντζερόπουλος βρίσκεται πάλι στὴν Ἰταλία σπουδάζοντας ἠλεκτροτεχνία.

...Κατ' ἐπίσημον ἀνακοίνωση τῆς Ἰταλικῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμοσπονδίας ὑπάρχουν σήμερα σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα 109.347 ποδοσφαιρισταί. Κάθε χρόνο πραγματοποιοῦνται περὶ τοὺς 65.000 ἀγῶνες, ποὺ τοὺς διευθύνουν 4.962 ἐπίσημοι διαιτηταί.

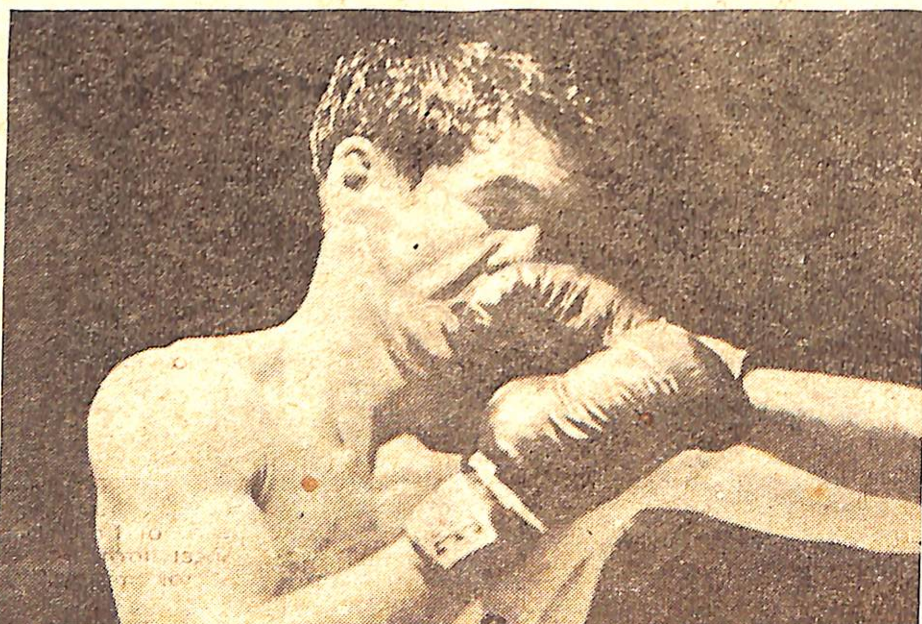
...Ἀπὸ ὅλα τὰ ἀγωνίσματα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων τὴν πρώτη θέση κατεῖχε ὁ δρόμος, καὶ ὁ Ξενοφάνης ἀποκαλοῦσε τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν «πρόστιμον ρώμης».

...Ὁ ἀείμνηστος δήμαρχος Ἀθηνῶν Κ. Κοτζιᾶς ἔλαβε μέρος μὲ τὴν Ἐθνική μας ὁμάδα στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τῆς Στοκχόλμης (1912) σὰν ξιφομάχος.

...Τεράστιο ἐνδιαφέρον παρουσίασε ὁ Μαραθώνιος δρόμος τῆς Βαλκανιάδος τοῦ 1930.

Ὁ Ἕλληνας Σάρρας καὶ ὁ Ρουμᾶνος Ἰλίε συναγωνίζονταν σὲ ὅλα τὰ 42 χιλιόμετρα μέτρο πρὸς μέτρο. Τελικὰ τὸ νήπρωτος ὁ Ἰλίε σὲ 3 ὥρ. 14΄ μὲ δεύτερο τὸν Σάρρα σὲ 3 ὥρ. 15΄. Δηλαδὴ διαφορὰ ἑνὸς μόλις λεπτοῦ.

...Στὶς 23 Σεπτεμβρίου τοῦ 1898 ἔγινε ὁ πρῶτος ποδοσφαιρικὸς ἀγῶνας στὴν Ἑλλάδα, μεταξὺ τοῦ Ποδηλατικοῦ Ὁμίλου καὶ τοῦ Πανελληνίου, στὸ γήπεδο Καραϊσκάκη. Τὸ

Σκληρὴ στιγμή. Ἡ γροθιὰ τοῦ ἀντιπάλου τὸν βρῆκε στὸ πρόσωπο.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ στήλη

Τὰ δυὸ κεριὰ

Πάνω στὴν ἁγία Τράπεζα μιᾶς ἐκκλησίας συνήθιζαν ν' ἀνάβουν τέσσερα κεριά. Δύο χοντά, σὰν λαμπάδες καὶ δύο λεπτότερα. Ὅταν ἦρθε ἡ Κατοχὴ καὶ τὸ κερὶ ἐξαφανίστηκε, τὰ δύο λεπτὰ κεριὰ τὰ ἀντικατάστησαν καντηλάκια μὲ τὸ σπάνιο τότε λαδάκι. Τὰ ἄλλα δύο, τὰ χοντρά, ὅταν ἔφτασε πλέον νὰ ἀναφθῆ τὸ τελευταῖο ζευγάρι, δὲν ἀνάφθηκαν. Τὰ ἔβαλαν στὰ κηροπήγια καὶ τ' ἄφισαν ἔτσι ὁλόκληρα, σὰν στολίδι τῆς ἁγίας Τραπέζης. Καθὼς περνοῦσε ὁ καιρός, τὰ χοντρὰ αὐτὰ κεριὰ ἄρχισαν νὰ λερώνονται καὶ νὰ μὴν εἶναι ὡραῖα. Ἀποφάσισε, λοιπόν, ὁ νεωκόρος νὰ τὰ ξύση λίγο ἀπ' ἔξω, γιὰ νὰ καθαρίσουν, πρᾶγμα ποὺ ἔγινε. Αὐτὸ ἐπαναλήφθηκε ἀρκετὲς φορές, ὥσπου τὰ χοντρὰ κεριά, ἀπ' τὰ πολλὰ ξυσίματα κατάντησαν ἀγνώριστα. Οὔτε χοντρὰ ἦταν πιά, οὔτε στόλιζαν καθόλου τὴν ἁγία Τράπεζα.

Θὰ σκεφθήκατε ἴσως : τί σχέση ἔχει αὐτὴ ἡ ἱστορία τῶν κεριῶν μὲ τὴ θρησκευτική μας στήλη καὶ μὲ τὴ σειρὰ τῶν σημειωμάτων μας καὶ μάλιστα πρωτοχρονιάτικα; Ἐμεῖς μιλούσαμε γιὰ τὴν ἀφοβία καὶ εἴχαμε ἀναλύσει τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου μας. Ἔτσι καταλήγαμε στὸ συμπέρασμα, πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν μιμηθοῦμε καὶ νὰ ἐργασθοῦμε γιὰ ἕνα καλλίτερο μέλλον. Τώρα θὰ λέμε, αὐτὰ τὰ δυὸ κεριὰ τί σχέση ἔχουν μὲ τὴν Πρωτοχρονιὰ ἢ τουλάχιστο μὲ τὸ τακτικὸ θέμα μας;

Μὰ τὸ θέμα μας ἀκριβῶς καὶ ἡ σημερινὴ ἑορτὴ μοῦ τὰ θύμισε. Τὰ εἶχα ἰδῆ ἐδῶ καὶ χρόνια, καὶ τώρα, καθὼς ἔγραφα, μοῦ ἦρθαν στὸ νοῦ. Σκέφθηκα: ἀλήθεια, γιὰ νὰ ἔχη κανεὶς τὴ συνείδησή του ἥσυχη. πὼς θὰ χρησιμοποιήση καλὰ τὸν καινούργιο χρόνο, ποὺ ἀνοίγεται μπροστά του καὶ γιὰ νὰ μπορέση κανεὶς νὰ ἐκτελέση τὸν προορισμό του καὶ νὰ φωτίση τοὺς γύρω του, πρέπει νὰ ἀποφασίση, πὼς θὰ λυώση σὰν τὸ κερί. Ἂν βάλη βαθειὰ μέσ' στὴν καρδιά του τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς θυσίας, τότε καὶ τὸν καινούργιο χρόνο, μὰ κι' ὁλόκληρη τὴ ζωή του θὰ τὴν περάση εὐτυχισμένος. Ἂν ἀποφύγη τὴ θυσία, στὸ τέλος, σὰν ἐκεῖνα τὰ δύο κεριὰ μαυρισμένα ἀπ' τὶς σκόνες καὶ τοὺς καπνοὺς καὶ λερωμένα ἀπὸ τὶς μῦγες καὶ φαγωμένα ἀπὸ τ' ἀλλεπάλληλα ξυσίματα, θὰ εἶναι γιὰ πέταμα. Ἔτσι, τελειώνοντας κανεὶς τὴ ζωή του, θὰ ἔχη κατατσακισθῆ ἀπὸ ἕνα σωρὸ μικρότητες καὶ δὲν θὰ ἔχη κατορθώσει νὰ ἐκπληρώση τὸν προορισμό του. Αὐτὸ θὰ τὸν γεμίζη πικρία καὶ μεταμέλεια. Ἐνῶ ἂν εἶχε καταπιασθῆ μὲ τὸν μεγάλο προορισμό του, ποὺ ἔχει ὁ καθένας μας ἐδῶ στὴ γῆ, αὐτὸ θὰ τοῦ εἶχε χαρίσει χαρὰ καὶ ἱκανοποίηση. Θὰ ἔλυωνε, βέβαια, σὰν τὸ κερί, πάνω στὴν ἐκπλήρωση τοῦ καθήκοντός του, ἀλλὰ ἡ χαρὰ ποὺ θὰ εἶχε ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία ποὺ θὰ ἔβλεπε πὼς προσφέρει, θὰ τὸν ξανάνειωνε καὶ θὰ τὸν δυνάμωνε.

Ἑπομένως ποιὸ εἶναι τὸ συμπέρασμα; Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶναι καὶ τόσο δύσκολο νὰ τὸ καταλάβουμε. Γιὰ νὰ δημιουργήσουμε κάτι στὴ ζωή μας, πρέπει νὰ πάρουμε ἀπόφαση ν' ἀκολουθήσουμε τὸν Κύριο. Αὐτὸ σημαίνει θυσία. Ἂς μὴ ξεχνοῦμε τί μᾶς ἔχει πῆ ὁ ἴδιος : «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ». Δηλαδή, ὅποιος θέλει νὰ μ' ἀκολουθήση, ἂς ἀπαρνηθῆ τὸν ἑαυτό του καὶ ἂς ἀποφασίση νὰ σταυρώση τὸ ἐγώ του, σὰν καταδικασμένος στὴ σταύρωση. Ἂν δειλιάσουμε καὶ δὲν ριχτοῦμε στὸν ἀγῶνα ἢ τὸν ἐγκαταλείψουμε μὲ τὶς πρῶτες δυσκολίες τότε ἂς ἔχουμε ὑπ' ὄψη μας, πὼς καὶ πάλι θὰ ἀφανιστοῦμε, ἀλλὰ τὴ ζωή μας θὰ τὴν ἔχουμε κατασπαταλήσει σὲ πράγματα ἀνώφελα ἤ, ἀκόμα χειρότερο, βλαβερὰ καὶ γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους.

Μὲ τὴν εὐκαιρία, λοιπόν, τῆς Πρωτοχρονιᾶς ἂς πάρουμε τὴν ἀπόφασή μας, νὰ προσφέρουμε τὸν ἑαυτό μας γιὰ ἕνα καλύτερο μέλλον καὶ νὰ εἴμαστε βέβαιοι πὼς ἔτσι τοποθετοῦμε κατὰ τὸν πιὸ ἐπικερδῆ τρόπο τὶς δυνατότητές μας. Ἂς βάλουμε πρῶτο ἀπ' ὅλα τὴ φροντίδα μας γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ γιὰ ἕνα καλύτερο μέλλον. Ἂς μὴν ὑποχωρήσουμε, μόλις ἀντιληφθοῦμε πὼς κινδυνεύει ἡ θέση μας, ἢ κάποια φιλία μας, ἢ πὼς μπορεῖ νὰ πάθη κάτι ἡ οἰκογένειά μας. Ἂς προχωρήσουμε ἔτσι καὶ τότε ὄχι μόνο θὰ ἔχουμε ἐξασφαλίσει μιὰ εὐτυχισμένη καὶ καλὴ χρονιὰ καὶ μιὰ εὐτυχισμένη ζωή, μὰ θὰ ἔχουμε μοιάσει καὶ μὲ τὸν Κύριό μας.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

πρῶτο αὐτὸ μὰτς ἔληξε μὲ ἰσόπαλο ἀποτέλεσμα 4 - 4.

...Στὶς 7 Ὀκτωβρίου τοῦ 1930 ἡ Ἐθνικὴ Ἑλλάδος κατετρόπωσε τὴν Ἐθνικὴ Βουλγαρίας μὲ 6 - 1. Τέσσερα γκὸλ ἐσημείωσε ὁ Τσολίνας, δύο ὁ Μεσσάρης καὶ δύο ὁ Συμεωνίδης.

... Στὴν ἀρχαία Ὀλυμπία ὁ κατ' ἐξοχὴν δρόμος ταχύτητος λεγόταν «στάδιον» καὶ εἶχε μῆκος 192.27 μ.

...Στὴν διαδρομὴ τοῦ δρόμου 110 μ. μετ' ἐμποδίων ὑπάρχουν δέκα ἐμπόδια ὕψους 1.06 μ. ἕκαστον.

... Στὴ Γαλλία οἱ πιὸ πολλοὶ ποδοσφαιρικοὶ σύλλογοι ἔχουν γιὰ ἔμβλημά τους διάφορα ζῶα: π.χ. ἡ Ράσιγκ ἔχει τὸν πιγκουΐνο, ἡ Σοσσὼ τὸ Λεοντάρι, ἡ Νὶς τὸν Ἀετὸ κλπ.

...Τὸ 1951 οἱ ἀναρριχηταὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀρειβατικοῦ Συνδέσμου μὲ πραγματικὸ κίνδυνο τῆς ζωῆς τους καὶ παρὰ τοὺς σφοδροὺς ἀνέμους καὶ πάγους ἔφθασαν μετὰ 16 ὧρες στὴν ὑψηλότερη κορυφὴ τῶν Ἄλπεων (4.810 μ.).

...Ὁ πρῶτος ἀγώνας μεταξὺ τῶν ὁμάδων τοῦ Ὀλυμπιακοῦ καὶ τοῦ Παναθηναϊκοῦ ἐδόθη τὸ 1928. Νικητὴς ἀνεδείχθη τότε ὁ Παναθηναϊκὸς μὲ τέρματα 2 - 1.

...Ὁ μικρότερος ποδοσφαιριστὴς ποὺ ἔπαιξε ποτὲ στὴν Ἐθνικὴ ποδοσφαιρική μας ὁμάδα εἶναι ὁ Κώστας Λινοξυλάκης. Ὅταν πρωτοφόρεσε τὴν φανέλλα τῆς Ἐθνικῆς ὁμάδος ἦταν 17 ἐτῶν.

...Ἡ περιφέρεια τῆς στεφάνης τοῦ μπάσκετ πρέπει νὰ εἶναι 1.413 μ., καὶ τὸ ὕψος τῶν δυκτίων 0,60.;

...Ἡ ἀπόσταση τοῦ ταμπλὼ ἀπὸ τὴν γραμμὴ τοῦ ἄουτ δὲν πρέπει νὰ εἶναι μικροτέρα ἀπὸ 0.60 μ., ἐνῶ ἡ ἀπόσταση ἀπὸ γραμμῆς ἄουτ ὡς τὴν βάση τοῦ ταμπλώ, ὄχι μικροτέρα τῶν 0.40 μ.;

...Τὸ μῆκος μιᾶς περιοχῆς ἑνὸς τερραὶν τοῦ μπάσκετ πρέπει νὰ εἶναι 0.20 μ., ἐνῶ τὸ πλάτος αὐτῆς ὄχι μεγαλύτερο 3.60.;

...Ἀρχικῶς τὸ πλάτος τῆς περιοχῆς αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἦταν μόνον 1.80 μ., ἐνῶ ἀργότερα ἐδιπλασιάσθη κι' ἔγινε 3.60 μ.;

...Ἡ περιφέρεια τοῦ κύκλου τῆς περιοχῆς εἰς τὸ τερραίν, αὐτὸ εἶναι 11.304 μ., ἡ διάμετρος 3.60 μ. καὶ ἡ ἀκτῖνα ἀσφαλῶς 1.80.;

...Οἱ σημειούμενες γραμμὲς στὸ τερραὶν τοῦ μπάσκετ πρέπει νὰ ἔχουν πλάτος 0.05 —0,10 μ.;

...Ἡ περιφέρεια μιᾶς μπάλλας τοῦ μπάσκετ - μπὼλ πρέπει νὰ εἶναι ἀπὸ 0.70 — 0.80 μ., ἐνῶ τὸ βάρος της νὰ μὴν ὑπερβαίνη τὰ 600—650 γραμμάρια;

...Τὸ μῆκος ἑνὸς ποδοσφαιρικοῦ γηπέδου μπορεῖ νὰ εἶναι ἀπὸ 120 μ.—90 μ. καὶ τὸ πλάτος του ἀπὸ 90 ἕως 45 μ.;

...Γιὰ νὰ γίνουν ὅμως διεθνεῖς ἀγῶνες στὸ γήπεδο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἔχη μῆκος ἀπὸ 110—100 μ. καὶ πλάτος ἀπὸ 75 ἕως 65 μ.;

...Οἱ σημειούμενες ἐπὶ τοῦ γηπέδου γραμμὲς πρέπει νὰ ἔχουν πλάτος 0.12 μ.;

...Τὸ ὕψος τῶν σημαιῶν ποὺ τίθενται εἰς τὰς γωνίας τῶν κόρνερ πρέπει νὰ εἶναι 1.50 μ.

...Εἰς τὰς γωνίας τῶν κόρνερ σημειοῦνται ἐπὶ τοῦ γηπέδου ἡμικύκλιαι γραμμαὶ ποὺ πρέπει νὰ ἔχουν ἀκτίνα ἑνὸς μέτρου ἀκριβῶς.

...Τὸ μῆκος τῆς μικρῆς περιοχῆς τοῦ ποδοσφαιρικοῦ γηπέδου εἶναι 18.32 μ., τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς 5.50, ἐνῶ 5.50 μ. πάλι εἶναι ἡ ἀπόσταση ἀπὸ κάθε δοκὸ σ, αὐτήν;

...Ἡ περιφέρεια τῆς σέντρας ἑνὸς τέτοιου γηπέδου εἶναι 57.262 μ., ἡ διάμετρος 18.30 μ. καὶ ἡ ἀκτίνα, ὡς ἐκ τούτου, 9.15 μ.;

...Τὸ μῆκος τῆς μεγάλης περιοχῆς τοῦ ἰδίου πάντοτε γηπέδου εἶναι 40,32 μ., τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς 16.50 μ., ἐνῶ 16.50 μ. πάλι εἶναι ἡ ἀπόσταση ἀπὸ κάθε πλάγια δοκὸ ἕως αὐτήν.

...Οἱ ποδοσφαιρικὲς ἐθνικὲς ὁμάδες τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας ἔχουν συναντηθῆ μέχρι τώρα 22 φορές. Ἀπὸ τὰ 22 αὐτὰ μὰτς 17 ἔχουν κερδίσει οἱ Ἄγγλοι, τρία μόνον οἱ Γάλλοι καὶ δυὸ ἔχουν λήξει ἰσόπαλα. Συνολικὰ οἱ Ἄγγλοι πέτυχαν σ' αὐτὲς τὶς συναντήσεις 155 γκὸλ ἔναντι 26 (!) τῶν Γάλλων.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΠΕΥΚΗ : Ὁ «Ὄλυμπος» κατόπιν πείσμονος ἀγῶνος νίκησε τὸν «Ἀτρόμητο» μὲ 1 — 0. Οἱ παῖκτες τῆς νικητρίας: Καψάλης Ν., Μανίκας Ἀστ., Μανωλούλης Σ., Παπαδόνιας Χ., Καζάνας, Γκουγιούβας, Γουγουλιᾶς, Οἰκονόμου, Ντόντας, Καλούσης, Μασούρας.

ΣΤΗΝ Α.Π.Α.Κ.: Στὸ γήπεδο τῆς Α.Π.Α.Κ. ἀγωνίσθηκαν οἱ ὁμάδες β' «Κεραυνοῦ», β' «Δυναμό». Νικήτρια ἡ ὁμάδα τοῦ «Κεραυνοῦ» μὲ 2 — 1. Ἡ ὁμάδα τοῦ «Κεραυνοῦ»: Τσούγκας, Κωνσταντινίδης, Παναγιωτίδης Α., Καριπέδης, Κατσώτας, Γαλάνης, Μπάρμπας Χαντζῆς Ναούμ. Τὰ τέρματα ἐσημείωσαν Μπάρμπας (2) «Κεραυνοῦ» καὶ Στερόπουλος (Δ.).

Ν. Κ.

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ: Ἡ ὁμάδα τῆς Ε1' τῆς Βαρβακείου Π. Σ. κίκησε τὴν Ε3' τῆς ἰδίας σχολῆς μὲ 3—1. (1—0). Ἡ σύνθεση τῆς νικητρίας: Μαγκλάρας, Δωρῆς, Γκούμας (Πατεράκης Ι, ΙΙ), Καμαρᾶτος, Κουκουλόπουλος, Κούστελος, Γιαννόπουλος, Πέππας, Θανόπουλος, Μπαλτᾶς, Γαρύφαλος.

Ο «ΤΙΤΑΝΙΚΟΣ»: Ὁ «Τιτανικὸς» σὲ δυὸ ἀγῶνες ἔφερε τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα: Μὲ τὸν «Ἄρη» Ἀεροδρομίου 2 — 0 καὶ μὲ τὸ Α'. Ὀρφανοτροφείου 1 — 1. Διακρίθηκαν ἐκ τοῦ «Τιτανικοῦ» οἱ Ζῆφκος, Κοτζαμπασίδης, Χατζῆς καὶ Δῶδος. Ἡ σύνθεση: Χατζῆς, Λίγδας, Κυρκόπουλος Καραγκιόζης, Ἀγαθάγγελος, Δῶδος, Σαρρῆς, Κοτζαμπασίδης, Ζῆφκος, Μπαϊρακταρίδης καὶ Βλάσης.

Ν. Μ.

ΣΤΟ ΒΙΤΣΙ: Ὁ «Ὀλυμπιακὸς» Βίτσι νίκησε τὸν «Μονοδένδριο» μὲ 5 — 2. Ἡ νικήτρια: Λάζος, Νικολάου, Παλιάτσος, Κεφάλας, Νικολάου ΙΙ, Βασδέκης, Ρούντας, Καρέτσης, Παπαχρῆστος, Πετσέλης, Στούπης.

Ν. Κ.

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

Σ' ὅλο τὸν κόσμο παραδέχονται πὼς τὸ σκάκι εἶναι τὸ ἀνώτερο, τὸ εὐγενέστερο πνευματικὸ παιχνίδι. Γι' αὐτὸ καὶ πῆρε τὸν τίτλο: ὁ βασιλεὺς τῶν παιχνιδιῶν. Τὸ λένε ἐπίσης καὶ παιχνίδι τῶν βασιλέων, εἴτε γιατὶ τὰ σπουδαιότερα ἀπὸ τὰ κομμάτια ποὺ χρησιμοποιοῦνται εἶναι, ὅπως θὰ δοῦμε, οἱ δυὸ ἀντίπαλοι βασιλιάδες, εἴτε γιατὶ τὸ παιχνίδι αὐτό, ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια, ἦταν ἡ ἀγαπημένη ἀπασχόληση τῶν ἡγεμόνων καὶ παιζόταν εὐρύτατα στὶς αὐλές τους.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ μᾶς διαβάζουν θὰ ξέρουν ἴσως τὸ ὡραῖο αὐτὸ παιχνίδι. Τὰ περισσότερα ὅμως δὲν θἄχουν ἰδέα γιὰ τὸ τί εἶναι καὶ πῶς παίζεται. Γι' αὐτὸ στὴ στήλη αὐτή, ποὺ γιὰ χάρη σας ἐγκαινιάζεται ἀπὸ σήμερα, θὰ σᾶς ἐξηγήσω πρῶτα σὲ συνέχειες, σὰν σὲ μάθημα, ὅλο τὸν μηχανισμὸ τοῦ παιχνιδιοῦ. Κατόπι, ὅταν πιὰ θἄχετε ἀποκτήσει τὶς ἀπαραίτητες βασικὲς γνώσεις, θὰ μποῦμε στὸν οὐσιαστικὸ σκοπὸ τῆς στήλης μας καὶ τότε θὰ σᾶς παρουσιάζω ταχτικὰ ὡραῖες παρτίδες καὶ προβλήματα, ὅπου θὰ δῆτε πόσο ἔξυπνα πράμματα μπορεῖ νὰ συλλάβη τὸ ἀνθρώπινο μυαλό.

Θἄχετε ἀκούσει ἴσως νὰ λένε πὼς τὸ σκάκι εἶναι δύσκολο παιχνίδι. Αὐτὸ εἶναι ὑπερβολικό. Δὲν χρειάζεται παρὰ λίγη ἐπιμονὴ καὶ ἄσκηση στὴν ἀρχὴ καὶ γρήγορα ὅλες οἱ δυσκολίες θὰ ὑποχωρήσουν. Στὶς συνέχειες ποὺ θὰ σᾶς δώσω θὰ λυθῆ κάθε ἀπορία σας καὶ θὰ μυηθῆτε γρήγορα σ' ὅλα τὰ μυστικὰ τοῦ παιχνιδιοῦ.

ΜΕ ΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΑΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΣΚΑΚΙ

Τὸ σκάκι παίζεται ἀπὸ δυὸ παῖχτες ἐπάνω σὲ μιὰ τετράγωνη πλάκα, τὴ σκακιέρα. Αὐτὴ εἶναι χωρισμένη σὲ 64 τετραγωνάκια, ποὺ ἔχουν χρῶμα ἀνοιχτὸ καὶ σκοῦρο διαδοχικὰ καὶ τὰ ὀνομάζουμε λευκὰ καὶ μαῦρα τετραγωνάκια. Ἡ σκακιέρα το-

Εἰκόνα ἀριθ. 1.

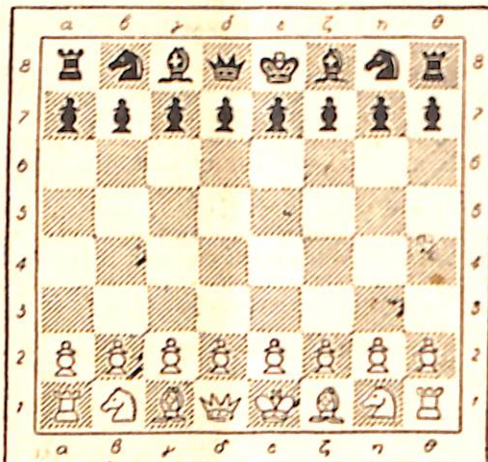
ποθετεῖται ἔτσι ὥστε καθένας ἀπὸ τοὺς παῖχτες νὰ ἔχη τὸ τετραγωνάκι τῆς κάτω δεξιᾶς γωνίας λευκό.

Κάθε παίχτης παίζει μὲ 16 κομμάτια ποὺ γιὰ τὸν ἕνα εἶναι λευκὰ καὶ γιὰ τὸν ἄλλο μαῦρα. Ἀρχίζει πρῶτος (δηλαδὴ ἔχει τὴν πρώτη κίνηση) ἐκεῖνος ποὺ ἔχει τὰ λευκά. Τὸ ποιὸς θὰ πάρη τὰ λευκὰ κανονίζεται μὲ κλῆρο. Ὁ κάθε παίχτης κάνει μὲ τὴ σειρά του μιὰ μονάχα κίνηση κάθε φορά.

Σκοπὸς τοῦ παιχνιδιοῦ εἶναι τὸ μάτ, δηλαδὴ ἡ αἰχμαλωσία τοῦ ἀντίπαλου βασιλιᾶ. Ὁ παίχτης ποὺ θὰ τὸ πετύχη κερδίζει τὴν παρτίδα.

Ἡ παραπάνω εἰκόνα ἀρ. 1 δείχνει τὴν σκακιέρα μὲ ὅλα τὰ κομμάτια τοποθετημένα στὴν ἀρχική τους θέση (πρὶν ἀρχίση ἡ παρτίδα) ὅπως εἶναι στὸ φυσικό.

Ἡ εἰκόνα ἀρ. 2 παρουσιάζει τὰ ἴδια πράμματα ὅπως χρησιμοποιοῦνται στὸν τύπο. Αὐτὸ εἶναι τὸ διάγραμμα τῆς σκακιέρας, ποὺ θὰ τὸ χρησιμοποιοῦμε ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς στὴν στήλη μας καὶ θὰ τὸ

Εἰκόνα ἀριθ. 2.

περιγράψωμε ἀναλυτικὰ στὸ ἑπόμενο ἢ τὸ μεθεπόμενο τεῦχος.

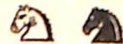
Τὰ 16 κομμάτια ποὺ ἔχει ὁ κάθε παίχτης εἶναι τὰ ἑξῆς μὲ τὶς ὀνομασίες καὶ τὴν ἀντίστοιχη γιὰ τὸ καθένα εἰκόνα του (μιὰ γιὰ τὰ λευκὰ καὶ μιὰ γιὰ τὰ μαῦρα):

Ἕνας Βασιλιᾶς (Ρ)

Μιὰ Βασίλισσα (Β)

Δυὸ Πύργου (Π)

Δυὸ Ἀξιωματικοὶ (Α)

Δυὸ Ἵπποι (Ι)

Ὀκτὼ Στρατιῶτες (Σ)

Ἀπὸ τὰ 16 αὐτὰ κομμάτια οἱ 8 στρατιῶτες εἶναι τὰ πιόνια καὶ τ' ἄλλα 8 οἱ φιγοῦρες.

Ἀπὸ τὶς φιγοῦρες, τὸν Βασιλιᾶ τὸν λένε καὶ Ρήγα, τὴν Βασίλισσα τὴν λένε καὶ Ντάμα (ὅπως συνηθίζεται στὴ Γαλλία) καὶ τέλος τὸν Ἀξιωματικὸ τὸν λένε καὶ Ἐπίσκοπο (ὅπως συνηθίζεται στὴν Ἀγγλία) καθὼς καὶ Τρελλὸ (ὅπως τὸν ὀνομάζουν στὴ Γαλλία).

Ὅπως θὰ καταλάβατε ἀγαπητοί μου ἡ παρτίδα τοῦ σκακιοῦ εἶναι ἕνας ἀγώνας ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἀντιπάλους στρατοὺς (εὐτυχῶς ξύλινους! . . .) ποὺ τοὺς ὁδηγοῦν στὴ μάχη οἱ δυὸ παῖχτες. Ἐκεῖ, ἐπάνω στὴ σκακιέρα, ὁ καθένας ἀπ' αὐτούς, μὲ ὅπλα τὴν φαντασία, τὴν πρόβλεψη, τὴ δύναμη τῶν συνδυασμῶν, τὴν ἐξυπνάδα καὶ διάφορες ἄλλες πνευματικὲς ἱκανότητες, καταστρώνει τὰ πιὸ κατάλληλα στρατηγικὰ σχέδια. Οἱ φιγοῦρες καὶ τὰ πιόνια ἐκτελοῦν διάφορους ἑλιγμοὺς καὶ ἡ μάχη ἐξελίσσεται μὲ τὸν σκοπὸ νὰ ἐξασθενήσουν οἱ δυνάμεις τοῦ ἀντιπάλου γιὰ νὰ συλληφθῆ τελικὰ αἰχμάλωτος ὁ βασιλιᾶς του.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς ἐξηγήσω πῶς κινοῦνται ἐπάνω στὴ σκακιέρα τὰ διάφορα κομμάτια.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

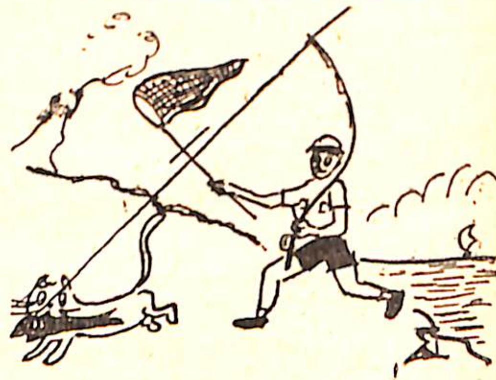
ΕΥΘΥΜΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΣΤΟΝ Α·Ι· ΒΑΣΙΛΗ

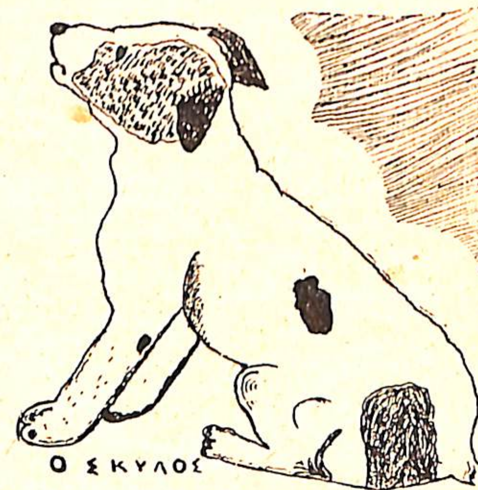
Καλόκαρδε Ἅι Βασίλη μου, μεγάλε ἁπλοχέρη
γράφε καὶ μὲ τὸν δύστυχο στῶν δώρων τὸ
(τεφτέρι
καὶ τώρα ποὺν' Πρωτοχρονιὰ ἂς μὴ μὲ λησμο-
(νήσης
μόνο θυμήσου κάτι τὶ στὸ δόλιο νὰ χαρίσης.
Λυπήσου μ' Ἅη Βασίλη μου! Κύττα πῶς
(ἐκατάντησα
νὰ μοιάζω ὁ κακόμοιρος μὲ τοῦ Μεσαίωνα
(μάντισσα!
Κύτταξε φτώχεια, δυστυχιά! Κύττα κακομοι-
(ριά!
Σανίδα ἐκατάντησα ἀπὸ τὴν ἀφαγιά.
— Ψωμί. Ζητάει τὸ ταίρι μου. Κούκλα φωνά-
(ζει ἡ κόρη.
— Τοκίνητο! λέει ψευδὰ τὸ πιὸ μικρό μου
(ἀγόρι.
— Κρέας! ζητᾶ τὄνα παιδί — Πατάτες! λέει
(τὸ ἄλλο
κι' ὅλοι μαζὺ φωνάζουνε νὰ ἀγοράσω γάλο!
Τί νὰ τοὺς κάμω; Πέ μου, τί; καλέ μου Ἅη
(Βασίλη
βγάλε ἕνα δῶρο καὶ γιὰ μὲ μὲς ἀπὸ τὸ ζεμπίλι
καὶ δός μου το στὸν ἄμοιρο γιὰ νὰ χαρῶ
(λιγάκι!
Δός μου καὶ μένα κάτι τὶ νὰ φύγη τὸ μεράκι!
Ἆ! Δὲν ζητῶ ἐγὼ πολλὰ κι' οὔτε χρυσὲς γυ-
(ρεύω
φτάνει νἄχω στὸν τέντζερη φαῒ νὰ μαγειρεύω!
Πλεονεξία δὲν γνώρισα ποτὲ ὁ κακομοίρης
γι' αὐτὸ καὶ εἶμαι σὰν λιγνὸς Ἀφρικανὸς
(φακίρης!
Στεῖλε μου κάτι, γέροντα καλέ μου Ἅη Βα-
(σίλη
καὶ θὰ σ' ἀνάφτω πάντοτε τὰ βράδυα τὸ καν-
(τῆλι!
Δὲν θέλω πράγματα πολλὰ καὶ δῶρα στὴν
(ἀράδα...
Ἕνα... καρβέλι μοναχὰ καὶ μία φασολάδα!

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΓΚΙΝΙΑ!...
(Σκίτσο Νίκου Σαλονικιοῦ)

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΦΥΛΑΚΑΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ
(Σκίτσο Ἀγριν. Λαουτζίκου)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Χάρηκα ἀγαπητή μου μικρὴ φίλη ΜΑΙΡΗ ΣΠΥΡΟΥ ΧΙΟΝΗ ὅταν ἔμαθα πὼς εἶσαι κόρη τοῦ παλιοῦ φίλου καὶ συμμαθητοῦ μου στὸ δημοτικὸ σχολεῖο Χιονάτων. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλῆ ἀμέσως τὸ τεῦχος. Καὶ πὲς στὸν καλό σου πατέρα πὼς κάθε ἄλλο παρὰ θράσος θὰ μποροῦσε νὰ χαρακτηρισθῆ ἡ αἴτησή του γιὰ τὸ φύλλο ποὺ δὲν σᾶς ἦλθε. Τὸν εὐχαριστῶ πολὺ καὶ διατηρῶ πάντοτε τὶς καλλίτερες ἀναμνήσεις τῶν παιδικῶν μου χρόνων στὰ Χιονάτα.

∴ Δὲν εἶχες ΑΥΓΕΡΙΝΕ χρήματα γιὰ τὶς πεννομαχίες ποὺ ἔχουν 5.000 δραχμές. Τὶς δημοσιεύω καὶ σὲ χρεώνω.

∴ Λυπᾶμαι πολὺ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ συμορφωθῶ πρὸς τὴ σύστασή σου. Πρῶτα - πρῶτα αὐτὸ ποὺ μοῦ ζήτησες εἶναι ἕνας πρόσθετος μπελᾶς. Καὶ τὸ χειρότερο: ἔπρεπε νὰ κάτσω νὰ ξαναγράψω. Τουλάχιστον ὅταν θέλετε κάτι τέτοιο φροντίζετε νὰ μὴν τὰ γράφετε καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ σελίδες τοῦ χαρτιοῦ σας.

∴ Πολὺ καλὰ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΑ. Μὰ θὰ πρέπει νὰ ἀνανεώσης ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ ψευδώνυμό σου γιὰ τὸ 1953.

∴ Γιὰ τὴν ἔγκριση ψευδωνύμου σου ΗΡΩΑ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ πρέπει νὰ στείλης ἄλλες 1000 δραχμές.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δήμητρα Μαραγκόζη, Βασιλικὴ Θεολόγου, Κ. Λεοντῆς.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δημήτριος Γκιζάνης, Χρ. Πιλᾶτος, Θανάσης Μπέμπης, Ἐξαγριωμένος Γάτος.

∴ Διαβίβασα στὸν Πάτερ Ἱερώνυμο τὴν ἐπιστολή σου μικρή μου φίλη ΒΑΣ. ΧΑΡ. ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ.

∴ Πῆρα ΒΑΣΙΛΗ ΘΩΜΑ ΓΑΖΗ τὴ συμμετοχή σου στὸ διαγωνισμό.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Νίκου Σαλονικιοῦ, (πολὺ μοῦ ἄρεσε ἡ προεκλογικὴ κίνηση τῶν πεννομάχων), Μαρίας Καμπάνη (καλά), Δ. Μαραγκόζη (καλά), Ἄννας Καφάση (ἔτσι κι' ἔτσι), Λακὰζ (καλά), Τυχεροῦ 13 (καλά), Ἀρκαδίου (καλά), Λεονάρδου Ντὰ Βίντσι (ὅπως πάντοτε καλά).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Δημ. Παναγιωτίδη, Ζαχαρία Καλλινικίδη, Μαρίας Π. Καμπάνη, Γεωργίου Παπαδοπούλου Ἀποστόλου Ἀσλάνογλου, Δημητρίου Κουτσογιάννη, Ἀντωνίου Γ. Χατζῆ, Γεωργίου Τσαμπούρα.

∴ Μπράβο ΜΑΡΙΑ ΣΤΕΦΟΥ: Πολὺ ὄμορφη καὶ τοῦ «Θεοῦ ἡ ταπείνωση». Κρῖμα μόνο ποὺ τὴν πῆρα πολὺ ἀργὰ καὶ δὲν μπόρεσα νὰ τὴν βάλω στὸ Χριστουγεννιάτικο φύλλο.

∴ Καὶ γιὰ τὸ δικό σου ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ τὸ ἴδιο ἔχω νὰ παρατηρήσω. Κρῖμα, κρῖμα ποὺ δὲν τὸ εἶχα πιὰ γρήγορα γιὰ τὸ φύλλο τῶν Χριστουγέννων.

∴ Διάβασα μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου φίλε ΑΥΓΕΡΙΝΕ ἔπειτα ἀπὸ τὴν κάπως μακρὰν σιωπήν σου. Σημειώνω ἐδῶ τὴ γνώμη σου ὅτι εἰς τὸ περιοδικὸ μποροῦν νὰ ὑπάρχουν δυὸ καὶ τρεῖς σύλλογοι διὰ νὰ ὑπάρχη μιὰ εὐγενικὴ ἅμιλλα μεταξύ τους. Τὸ ζήτημα τοῦ μυθιστορήματος ἐλύθη πρὸς τὸ παρόν. Θὰ προσπαθήσω νὰ ρυθμίσω τὸ ζήτημα τῶν συνεργασιῶν σύμφωνα μὲ τὶς ὑποδείξεις σου! Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστῶ. Νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς κάνω ὅτι μπορῶ γιὰ νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσω. Τὸ ποίημά σου καλὸ ἀλλὰ...

∴ Καλὸ τὸ πεζογράφημά σου ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

∴ Καλὸ τὸ ποίημά σου «Χριστούγεννα» ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ: Ἀλλὰ μοῦ ἦλθε πολὺ ἀργά. Τὸ «Γλυκοχάραγμα» ἐπίσης πολὺ ἐνδιαφέρον.

∴ Δὲν λέει πολλὰ πράγματα τὸ ποίημά σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΚΡΙΤΙΔΗ. Ἀλλὰ ἂν λάβω ὑπ' ὄψη μου τὴν τάξη στὴν ὁποίαν φοιτᾶς, μπορῶ νὰ βγάλω τὸ συμπέρασμα πὼς θὰ μπορέσης νὰ γράψης κάτι καλό.

∴ Σ' εὐχαριστῶ φίλεμου ΖΑΧΑΡΙΑ ΚΑΛΛΙΝΙΚΙΔΗ γιὰ τὸ ὡραῖο καὶ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου!

∴ ΜΑΡΙΑ Π. ΚΑΜΠΑΝΗ σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Τὸ τί χρωστᾶς θὰ μᾶς τὸ πῆ ὁ λογιστὴς ὁ ὁποῖος καὶ θὰ σοῦ γράψη.

∴ Ἡ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΝ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ μοῦ καταγγέλει ὅτι τὸ ποίημα «μαθήματα» ποὺ δημοσιεύθηκε μὲ τὴν ὑπογραφὴ Τσιγγάνα εἶναι ἀντιγραφή. [illegible] γιατί εἶχα τὴν ἐντύπωση πὼς ἡ Τσιγγανοπούλα εἶναι πρώτης τάξεως κορίτσι.

∴ Εὐχαριστῶ ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΡΑΓΚΟΖΗ. Ἀλλὰ περιμένω συγκεκριμένες καταγγελίες.

∴ Ἐνδιαφέρουσα ἡ μετάφρασή σου ΓΟΥΛΙΕΛΜΟ ΤΕΛΛΟ.

∴ Εἶναι ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον τὸ διήγημά σου ΑΣΤΕΡΙΕ ΑΡΓΥΡΙΟΥ καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμά! Τὸ πῆρα ὅμως πολὺ ἀργά, ὅταν πιὰ εἶχε τυπωθῆ τὸ φύλλο τῶν Χριστουγέννων.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΓΕΝΝΑΙΟ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ! Τὰ φύλλα θὰ σοῦ σταλοῦν. Τὰ σημειώματά σου καλούτσικα.

∴ Καλὸ τὸ ποίημά σου «Τυχερὸ 13».

∴ Ἐν τάξει ΜΙΚΗ ΖΕΖΑ. Μηδὲν παρεξήγηση. Καλὴ ἡ συνεργασία σου «Διατὶ θέλω νὰ μεγαλώσω».

∴ Καὶ ἡ δική σου συνεργασία φίλε μου ΠΑΡΑΣΧΟ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΚΗ.

∴ Σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ ΓΙΩΡΓΟ, ΣΤΕΛΙΟ καὶ ΝΙΚΟ Ἄς πάρη ψευδώνυμο κι' ὁ Νῖκος νὰ μπῆ στὴν κίνηση.

∴ Περιμένω, ἀγαπητέ μου ΑΡΓΥΡΙΕ ΓΚΡΕΚΟ τοῦ Λουκᾶ τὶς ἐνέργειες τὶς δικές σου καὶ τοῦ Νίκου Κυριακόπουλου καὶ περιμένω τὸ ἀποτέλεσμα. Σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ τῶν προτέρων. Τὸ ποίημά σου κατόπιν ἑορτῆς.

∴ Καλὰ τὰ ποιήματά σου ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ. Διάβασε μ' ἐνδιαφέρον ὅσα στεέλνεις γιὰ τὸν Ἑλικῶνα.

∴ Μὰ εἶναι ἁπλούστατο ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς: Οἱ σύλλογοι ἔχουν σκοπὸ τὴν συνεργασία καὶ τὴν ὁμαδικὴ κοινωφελῆ δράση τῶν νέων. Τὸ δημοψήφισμα ἔχει σκοπὸ νὰ δείξη ποιοὶ ἀπὸ τοὺς νέους μέσα στὸ χρόνο ἔδειξαν τὴν περισσότερη δράση καὶ συγκέντρωσαν τὶς μεγαλύτερες συμπάθειες.

∴ Ἔχει καλῶς ΔΗΜ. ΗΛΙΑ. Αὐτὸ ποὺ ἔκανες τώρα μποροῦσε νὰ γίνη ἀπὸ τὴν ἀρχή. Πάντως σὲ συγχωρῶ μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου ΕΛΑΤΕ. Δὲν ἀφήνω κανένα γράμμα χωρὶς ἀπάντηση. Ἄν δὲν σοῦ ἀπάντησα αὐτὸ θὰ πῆ πὼς δὲν ἔλαβα τὸ γράμμα σου. Παλιὰ τεύχη ἔχουν 2.000 δραχμές.

∴ ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ: Τὰ βιβλία θὰ σταλοῦν μὲ τὴν πρωτοχρονιὰ σ' ὅλους.

∴ Ἐν τάξει φίλε μου ΚΑΛΟΥΔΗ. Διαβίβασε τὶς ἐρωτήσεις σου στὸν ἀθλητικὸ συντάκτη.

∴ Καλὸ τὸ «Χειμῶνας ἦρθε» ΠΕΤΡΟ ΜΗΤΡΑΚΑ.

∴ Διάβασα μὲ προσοχὴ τὰ ὅσα μοῦ ἔγραψες ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ. Ἡ δημοσίευση τῶν μερικῶν ἀποτελεσμάτων αὐτὸν τὸν σκοπὸ εἶχε. Νά ποὺ ξυπνήσατε...

∴ Σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὸ γράμμα σου καὶ γιὰ τὰ καλά σου λάγια ΚΥΡΙΑΚΟ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗ Καλὴ καὶ ἡ συνεργασία σου.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΚΥΡΙΑΚΟ ΛΕΟΝΤΗ. Καλὴ ἡ συνεργασία σου.

∴ Μὰ σοῦ ἀπάντησα ΛΕΟΝΑΡΔΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ.

∴ Εὐχαριστῶ ΤΗΛΕΜΑΧΕ ΤΣΕΛΕΠΙΔΗ καὶ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου, καὶ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Πῆρα τὴ συμμετοχή σας στὸ πρωτότυπο διαγωνισμὸ ΙΩΑΝΝΗ ΑΝΔΡΕΟΥ ΜΠΑΖΙΚΑ καὶ ΣΤΕΛΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ.

∴ Στὸ ἴδιο φύλλο χαρτιοῦ καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ σελίδες ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΠΟΥΖΑ (Γρεβενὰ) μοῦ γράφεις συνεργασίες, «γιὰ νὰ γελᾶτε» καὶ ἐπιστολὴ γιὰ τὴν διεκπεραίωση. Πῶς λοιπὸν νὰ τὰ χωρίσω ὅλα αὐτὰ καὶ νὰ τὰ στείλω στὸν κάθε ἁρμόδιο. Στέλνω λοιπὸν στὴ διεκπεραίωση τὸ γράμμα σου καὶ τὰ ἄλλα τ' ἀφήνω γιὰ νὰ μοῦ τὰ ξαναστείλης ἂν θέλεις.

∴ ΗΛ. ΔΗΜ. ΤΣΙΛΙΟ. Ἡ διεκπεραίωση θὰ σοῦ γράψη ἰδιαιτέρως. Ὅσο γιὰ τὰ «ἀστεῖα» αὐτὰ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη γιατὶ ἦταν γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ γράμμα. Πῶς νὰ τὰ χωρίσω; Νὰ στείλω ἂς ποῦμε στὸ τυπογραφεῖο τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» καὶ στὴ διεκπεραίωση τὸ γράμμα;

∴ Λοιπὸν ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΕΤΣΕΤΙΔΗ ποῦ θὰ βάλω τὸ γράμμα σου; Στὸ φάκελλο τοῦ Δημοψηφίσματος ἢ στὸ φάκελλο «Τὰ παιδιὰ γράφουν»; Γιατὶ πῶς θὰ χωρίσω τὸ φύλλο τοῦ χαρτιοῦ; Πάει λοιπὸν περίπατο τὸ ποίημά σου καὶ τὸ φύλλο μπαίνει στὸ δημοψήφισμα. Ἄν θέλης τὸ ποίημα τὸ ξαναστέλνης...

∴ Πολὺ καλὸ φίλε μου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου καὶ βρίσκω πὼς ἔχεις δίκηο νὰ θαυμάζης τὸ Ἐξάψαλμο ποὺ εἶναι ἕνα παιδὶ μὲ πολὺ λαμπρὸ μέλλον! Καὶ εἶναι ἀλήθεια πὼς πρέπει νὰ ἐξαίρονται τὰ ταλέντα. Γιὰ τὸ 59 τεῦχος διαβίβασα τὴν ἐπιστολή σου στὴ διεκπεραίωση.

∴ Δὲν τὸ κυκλοφοροῦμε διὰ τοῦ πρακτορείου στὴν Ἀθήνα τὸ περιοδικό μας, ΑΝΔΡΕΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΕ. Καὶ τοῦτο διότι δὲν τραβιέται πολὺ στὴν Ἀθήνα, [illegible] τὸ παίρνουν ὡς συνδρομηταί. Ἀλλὰ ἤσουν στὴν Ἀθήνα βρὲ θεριό, μὲ τὸν ἀδελφό σου καὶ δὲν ἤλθατε νὰ μὲ δῆτε; Μπράβο σας.

∴ Πολὺ καλὲς καὶ οἱ δικές σου συνεργασίες φίλε μου ΝΙΚ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ.

∴ Διάβασα ΝΙΚΟ ΓΚΑΜΕΡΑ μὲ πολλὴ πολλὴ προσοχὴ τὸ γράμμα σου: Χάρηκα πρῶτα - πρῶτα ποὺ εἶχα ἔπειτα ἀπὸ τόσον καιρὸ νέα σου. Ἄργησα ... ἀλλὰ πῆρα ἕνα καὶ.... λέοντα! Παραδέχομαι ὅτι τὸ περιοδικὸ ἔδωσε ὤθηση σὲ ὡρισμένα ταλέντα ν' ἀναπτυχθοῦν καὶ θεωρῶ τὸν ἑαυτό μου εὐτυχῆ ποὺ τὸ κατάφερα. Οἱ παλαιοὶ πεννομάχοι ποὺ λέτε δὲν ἐγκατέλειψαν οἱ περισσότεροι τὸ περιοδικό! Διὰ τοὺς ἀντιγραφεῖς κάνω ὅτι μπορῶ. Πρέπει μόνοι τους νὰ καταλάβουν πὼς δὲν ἔχουν νὰ κερδίσουν τίποτα ἐμφανίζοντες ξένα διηγήματα γιὰ δικά τους. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν συλλόγων τὸ ζήτημα ἐτέθη. Ἀφήνω τώρα ἐλεύθερους τοὺς φίλους μου νὰ δράσουν κατὰ βούληση. Δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ κόψω τὶς σελίδες «Γιὰ τὴ μικρὴ νοικοκυρά» καὶ τὶς γεωργικὲς ὁδηγίες. Πάνω σ' αὐτὲς τὶς σελίδες γίνονται μαθήματα στὶς παιδοπόλεις καὶ στὰ σπίτια τοῦ παιδιοῦ ἀλλὰ καὶ σὲ πολὰ σχολεῖα τῆς ὑπαίθρου. Ἐμεῖς τῶν πόλεων πρέπει νὰ δείξουμε τὴν ἀλληλεγγύη μας γιὰ τὰ παιδιὰ αὐτὰ ποὺ χρειάζονται τὶς συμβουλές μας γύρω ἀπὸ τὸ νοικοκυριὸ καὶ τὴ γεωργία. Θὰ ἤθελα νὰ περιμένουμε ἀκόμα νὰ δοῦμε τὴ γελοιογραφία τοῦ Γιαννάκη πὼς θὰ πάη καὶ κατόπιν νὰ ξαναγυρίσουμε στὸ εἰκονογραφημένο μυθιστόρημα. Σκοπός μου εἶναι νὰ δώσω στὰ παιδιὰ καὶ κάτι γιὰ νὰ γελάσουν. Ἄν δῶ πὼς δὲν κατάφερα νὰ τὸ πετύχω θὰ τὸ σταματήσω. Θὰ ἤθελα μάλιστα σὲ ὅλα αὐτὰ νὰ ἔχω τὶς γνῶμες τῶν φίλων μου.

∴ Καλὸ ΘΕΟΠΟΥΛΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ τὸ Χριστουγεννιάτικό σου ἀλλὰ τὸ πῆρα κατόπιν ἑορτῆς.

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ φίλε μου ΟΔΥΣΣΕΑ ΔΑΣΟΥΛΑ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου καὶ τὰ καλά σου λόγια. Ξέρω πὼς τὰ καλὰ λόγια τῶν φίλων μου δὲν εἶναι κολακεῖες ἀλλὰ βγαίνουν ἀπὸ ὅλη τὴν ψυχή τους. Γιατὶ κι' ἐγὼ ἔχω βάλει ὅλη τὴν ψυχή μου γιὰ νὰ δώσω κάτι τὸ ὡραῖο. Γιὰ τὸ σύλλογο προχωρῆστε. Ἐμπρός.

∴ Ἐν τάξει ΓΙΩΡΓΟ ΛΟΒΕΡΔΟ. Εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ τὸ διαβάζουν καὶ ἄλλα παιδιὰ τὸ περιοδικό μας.

∴ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα τὰ ποιήματά σου ΝΙΚΟ ΜΥΡΣΙΝΗ, ἂν καὶ θὰ τὰ ἤθελα γραμμένα μὲ περισσότερη προσοχὴ καὶ μὲ μὲ ρίμα κάπως καλλίτερη. Αὐτὰ τὰ σκότη — ἀνθρωπότη κλπ. δὲν κτυπᾶνε καλὰ στ' αὐτί!

∴ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα τὰ ὅσα μοῦ ἔστειλες ΠΑΡΑΣΧΟ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΚΗ.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Πάνου Α. Μπασκούτα Κλεάνθη Μαρκούση, Νίκου Γιαννούλη, Γιώργου Συμεωνίδη, Μιχάλη Πανδρακλάκη.

∴ Πῆρα τὴν ἀθλητικὴ συνεργασία τοῦ φίλου μου ΝΙΚΟΥ ΜΥΡΣΙΝΗ.

∴ Διαβίβασα ΟΔ. ΔΑΣΟΥΛΑ τὴν ἐρώτησή σου στὸν φιλοτελιστή.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Τοπούζας (καλὰ ἀλλὰ μὲ μολύβι σχεδιασμένα ὅπως εἶναι ἐντελῶς ἀκατάλληλα). Ἀθ. Γκαμέρα (πολὺ καλὸ μπράβο). Ὀδ. Δασούλα (καλὰ ἀλλὰ ὅπως εἶναι ἀκατάλληλα πρὸς δημοσίευσιν).

∴ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Β. Ζέρβας, Ἀδαμάντιος Τσομίδης, Ψὺν ὁ τῆς Δρυός, Ἰωάννης Η. Ἀμοιρίδης, Ἀγησίλαος Π. Παπαοικονόμου.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου Π. Μουχλούλη (ἀκατάλληλο), Θρακιώτη (καλά), Σ. Καλπάκη (ἔτσι κι' ἔτσι), Β. Τσομπανγεωργίου (ἔτσι κι' ἔτσι), Α. Τσάπα (ἔτσι κι' ἔτσι).

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Χρήστου Μουχλούλη, Ἰορδάνη Χατζηγεωργίου, καὶ Κ. Μίσσιου.

∴ Πῆραν τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἀγησίλαος Παπαοικονόμου, Βασίλειος Ζέρβας, Ἀδαμ. Τσομίδης, Ψὺν ὁ τῆς Δρυός, Γεώργιος Κουρέλης καὶ Παναγιώτης Κανελλόπουλος.

∴ Διαβίβασα στὸ «Φιλοτελιστὴ» τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου ΙΩΑΝΝΗ ΒΡΑΧΙΟΛΙΔΗ.

∴ Μὰ ἤθελα νὰ ξέρω φίλε ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΙΑΛΙΑΤΣΗ. Ἐγὼ κάνω λάθος ἢ ἐσύ; Δὲν ἔχει μέχρι σήμερα δημοσιευθῆ τίποτα δικό σου; Πάντως δημοσιεύω ἐδῶ τὰ δυὸ ποιήματα, τὰ ὁποῖα ἀνεξαρτήτως μερικῶν μικροελαττωμάτων των, εἶναι καλά:

ΑΝΑΘΥΜΙΣΜΑ

Ἄδικα τὸ τρισκόταδο τὸ νοῦ μου γυροφέρνει
καὶ προσπαθεῖ νὰ φέρη ὧρες ἀπατηλές.
Στὴ μνήμη μου ἐθρόνιασε κάποιος ἀνθὸς ποὺ σπέρ- (νει
ρόδου μοσκοβολήματα, παλιὲς φεγγοβολές.

ΑΝΕΛΠΙΣΤΗ ΠΡΟΣΜΟΝΗ

Πόσες φορὲς μένω γυρτὸς κοντὰ στ' ἀκροθαλάσι

πού κάποια καὶ ἀνέλπιστη μὲ φέρνει προσμονή.
Πάντα προσμένω, καρτερῶ σὰν κάτι νὰ σωπάση,
ποὺ ἄρχισε χωρὶς ρυθμὸ χωρὶς νάχη φωνή.
Καὶ μακρυὰ στὸ πέλαγο κυττῶ μήπως καράβι
μοῦ φέρει τὴν ἀγύριστη τὴν πρώτη μου χαρά,
—κι' ἂς ξέρω πῶς ἀναζητῶ τὸ φῶς μὲς στὸ σκο-
(τάδι—
ποὺ μοὔφυγε καὶ πέταξε χωρὶς νάχη φτερά.

∴ Βρίσκω ἀγαπητέ μου ΚΩΝ. ΒΑΣ. ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ ὅτι τὰ ὅσα μοῦ ἔστειλες εἶναι ἀρκετὰ καλά. Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ μερικὰ τὰ πῆρα πολὺ ἀργὰ καὶ δὲν ξέρω ἂν θὰ προφθάσω νὰ δημοσιεύσω κανένα ἀπ' αὐτά.

∴ Χαίρω ἰδιαιτέρως ποὺ εἶσαι τόσο πολὺ εὐχαριστημένος στὴ Παιδόπολή σας τοῦ Βόλου ἀγαπητὲ φίλο ΧΡΗΣΤΟ ΜΟΥΧΛΟΥΛΗ: Σ' εὐχαριστῶ. Στεῖλε μου νέες συνεργασίες σου.

∴ Καλὸ τὸ ποίημά σου ἀγαπητέ μου ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΖΕΡΒΑ. Λυπᾶμαι ὅμως ποὺ τὸ πῆρα πολὺ ἀργά. Τοῦ χρόνου λοιπόν!

∴ Καὶ ἡ δική σου ἔκθεση ἀγαπητέ μου ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΣΠΥΡ. ΧΕΡΟΥΛΗ καλὴ ἀλλὰ ἔφτασε στὰ χέρια μου ἔπειτα ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τοῦ Χριστουγεννιάτικου φύλλου.

∴ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ἀγαπητὲ ΑΔΑΜΑΝΤΙΕ ΤΣΟΜΙΔΗ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου!

∴ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον Π. Ε. ΓΡΕΝΤΖΟ τὸ ποίημά σου ἀλλὰ κατόπιν... ἑορτῆς.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὶς εὐχές σου, καὶ τὸ εὐγενικὸ γράμμα σου.

∴ Ἔτσι κι' ἔτσι τὸ ποίημά σου ἀγαπητέ μου ΓΙΩΡΓΟ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ. Προσπάθησε. Θὰ γράψης κάτι καλλίτερο.

∴ Καὶ τὰ τρία ἀπὸ τὰ ποιήματά σου ἀγαπητέ μου ΚΩΝΣΤ. Γ. ΤΕΜΠΟ εἶναι ὡραῖα. Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἕνα:

ΝΥΧΤΙΑ

Τριγύρω, γύρω ἁπλώνεται
τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι
καὶ λάμπει ἐκεῖ στὸν οὐρανὸ
τ' ὁλόγιομο φεγγάρι.
Κι' ὅλα τ' ἀστέρια λάμπουνε
στὸν οὐρανὸ μὲ τάξι,
λάμπει κι' ἡ θάλασσα πλατειὰ
μὲ τ' ἀργυρὸ μετάξι.

∴ Μοῦ γράφεις στὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου μικρέ μου φίλε ΚΩΝΣΤ. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ:

«Αἰσθάνομαι ἰδιαιτέραν συγκίνησιν ὅταν ἔχω τὸ περιοδικό σας στὰ χέρια μου, διότι βλέπω μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια τοὺς μικροὺς λογοτέχνας τῆς αὐριανῆς Ἑλλάδος. Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» εἶναι περιοδικὸ τὸ ὁποῖον ποτίζει τὶς ἁγνὲς καρδιὲς τῶν παιδιῶν μὲ θάρρος, πίστη καὶ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα των. Γι' αὐτὸ εἶμαι βέβαιος πῶς θὰ προτιμηθῆ ἀπ' ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα κατὰ τὸ νέον ἔτος 1953. Σᾶς εὔχομαι ὁλοψύχως καλὰ Χριστούγεννα».

∴ Δὲν σοῦ ἀποκρύπτω φίλε μου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΕ ὅτι αὐτὰ τὰ ποίηματα ποὺ μοῦ ἔστειλες σὰν νὰ τὰ ἔχω κάπου ξαναδιαβάση. Δὲν ξέρω. Ἂν ὅμως εἶναι δικά σου, τότε τὰ συγχαρητήριά μου. Καὶ δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἕνα:

ΘΕΛΩ

Δὲν θέλω νάμαι πλούσιος
μὲ σπίτια καὶ παλάτια
μόνο νὰ εἶμαι στοῦ Θεοῦ
στὰ ἅγια μονοπάτια.
Δὲν θέλω πλούτη καὶ χρυσὸ
καὶ ἀπὸ δούλους σμήνη
μόνο σὲ μέρος μακρυνὸ
καλύβη ἀχυρίνη.
Δὲν θέλω μεγαλούπολη
μἄφθονα μεγαλεῖα
μόνο, ἕνα μέρος χλοερὸ
π' ἀνθίζουνε τὰ ἴα.
Οὔτε ὀρχῆστρες καὶ λοιπὰ
γιὰ νὰ μὲ εὐχαριστοῦνε
μ' ἀρκοῦν τ' ἁγνὰ πουλιὰ
ὅταν θὰ κελαηδοῦνε.

∴ Κατόπιν ἑορτῆς μοῦ ἦρθαν τὰ «Χριστούγεννα» ἀγαπητέ μου ΑΝΤ. ΘΕΟΦΥΛΑΚΟ. Τοῦ χρόνου νὰ εἴμαστε καλά!

∴ Χαίρω ἰδιαιτέρως ΒΟΣΤΙΤΣΑΣ ΑΓΚΑΛΙΑ γιατὶ ἦλθες τόσο ἔγκαιρα νὰ ὁμολογήσης τὸ σφάλμα σου. Σὲ συγχαίρω διότι ἔκαμες ἀντιγραφὲς καὶ ἦρθες μὲ τόση εἰλικρίνεια νὰ τὸ ὁμολογήσης. Μπράβο σου. Τὸ νὰ πέφτη κανεὶς σὲ σφάλμα εἶναι ἀνθρώπινο! Τὸ νὰ τὸ ὁμολογῆ τὸ σφάλμα του δείχνει ἕνα ἄνθρωπο τίμιο καὶ εἰλικρινῆ.

∴ Ὄχι ΖΩΓΡΑΦΕ ΡΕΝΟΥΑΡ. Δὲν ἔβαλα κακὸ στὸ νοῦ μου. Γι' αὐτὸ νὰ εἶσαι ἀπολύτως βέβαιος.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πρῶτα - πρῶτα ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΠΑΝΟ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Οἱ συνεργασίες σου ἀρκετὰ καλές. Μπράβο.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΣΑ·Ι·ΝΗ γιὰ τὶς εὐχές σου. Ἂς προσευχηθοῦμε ὅλοι στὸ Θεὸ ὁ νέος χρόνος νὰ εἶναι εὐτυχισμένος γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους! Τὰ ποιήματά σου αὐτὴ τὴ φορὰ καλούτσικα. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀντιγραφῆς σοῦ ἀπήντησα.

∴ Ὁ φίλος μου [illegible] μὲ ἐρωτᾶ: Ἂν μπορῆ νὰ γραφῆ συνδρομητὴς γιὰ ἕνα ἑξάμηνο καὶ πόσο πρέπει νὰ πληρώση. Καὶ ἀπαντῶ: Γιατί ὑποβλήθηκε σ' αὐτὸ τὸν κόπο νὰ γράψη; Γιατί δὲν δίνει μιὰ ματιὰ στὴ 2α σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου κάθε περιοδικοῦ; Ἐκεῖ θὰ δῆ λεπτομέρειες γιὰ ὅλα αὐτὰ ποὺ μὲ ρωτάει. Πρέπει νὰ σᾶς πῶ πῶς εὐχαριστοῦμε ἰδιαιτέρως ὅταν παίρνω γράμματα ἀπὸ τοὺς φίλους μου. Καὶ εἶμαι πρόθυμος νὰ ἀπαντῶ στὶς ἐρωτήσεις τους. Ἀλλὰ τὸ βρίσκω ἄσκοπο νὰ μὲ ἐρωτοῦν οἱ φίλοι μου γιὰ ζητήματα ποὺ μποροῦν νὰ βροῦν τὴν ἀπάντηση σὲ κάθε περιοδικό!

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ἀγαπητέ μου φίλε ΙΩΑΝΝΗ Η. ΑΜΟΙΡΙΔΗ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ σοῦ εἶμαι εἰλικρινής. Τὸ «Κλεφτόπουλο» ποὺ μοῦ ἔστειλες εἶναι πολὺ - πολὺ καλό. Τόσο καλὸ ποὺ πολὺ ἀμφιβάλω ἐὰν εἶναι δικό σου! Μοῦ φαίνεται πάρα πολὺ γιὰ μαθητὴ «Α' τάξεως Γυμνασίου Κιλκίς» ὅπως μοῦ γράφης. Θέλω νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης μὲ τὴν βεβαίωση πῶς εἶναι δικό σου. Πῶς τὸ ἔγραψες μόνος σου. Πῶς εἶναι δικῆς σου ἐμπνεύσεως. Πῶς δὲν τὸ ἔχεις ἀντιγράψει ἀπὸ πουθενά! Καὶ τότε σοῦ ὑπόσχομαι νὰ τὸ δημοσιεύσω στὸ περιοδικό! Πρόσεξε ὅμως. Οἱ ἀντιγραφεῖς πιάνονται! Καὶ τότε ρεζιλεύονται. Ἂν ὅμως κάνω λάθος τότε εἶσαι μιὰ ἀποκάλυψη καὶ θὰ εἶμαι εὐτυχὴς νὰ σὲ παρουσιάσω!

∴ Καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΒΑΣ. ΝΙΚΟΥ.

∴ Ὅπως πάντα ΚΩΣΤΗ ΔΕΙΛΙΝΕ, καλὰ τὰ ποιήματά σου.

∴ Ἀρκετὰ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὶς συνεργασίες σου ἀγαπητέ μου ΒΑΣ. ΖΕΡΒΑ. Χρήματα δὲν παίρνουμε γιὰ τὴν δημοσίευση συνεργασιῶν. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια θερμὰς εὐχαριστίας. Σὲ χρέωσα 2.000 γιὰ τὸ ψευδώνυμο.

∴ Γιὰ ὅσα μὲ ρωτᾶς ΚΩΝ. ΝΤΕΜΠΟ ἐπὶ οἰκονομικῶν θεμάτων θὰ σοῦ ἀπαντήση ἡ διεκπεραίωση. Γιὰ τὶς εὐχές σου εὐχαριστῶ.

∴ Εὐχαριστῶ ΝΙΚ. ΛΙΑΜΑΔΗ γιὰ τὶς φροντίδες σου.

∴ Ὄχι ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΠΑΠΟΥΤΣΗ. Δὲν ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμό σου ὅπως μοῦ τὸ στέλνης. Τί τὸ θέλεις τὸ «Κ ό κ κ ι ν η...». Μένει λοιπὸν ἡ δευτέρα λέξη καὶ αὐτὴ νὰ θεωρήσης ὡς ψευδώνυμό σου!

∴ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γιάννης Σελοοῦντος, Αἰώνιος Μαθητής, Στέλιος Κυριακίδης, Παναγιώτης Θ. Μουντζούρης.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Πεννομάχος (θὰ ἦταν καλὸ ἂν εἶχε σχεδιασθῆ μὲ σινική. Δὲν δικαιολογεῖσαι νὰ μὴν παίρνεις ἕνα μπουκαλάκι σινική), Ν. Βαρυδῶρος (καλά), Σ. Κυριακίδη (ἔτσι κι' ἔτσι) Δ. Κ. Σφυρῆ (καλὰ μὰ θὰ γίνουν κλισέ; Γιὰ νὰ δοῦμε;) Χρ. Μπεχλιβανίδη (καλὰ ἀλλὰ μὲ μολύβι), Πάνθηρος (καλὰ τὰ περισσότερα).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Ἀναστ. Τσάτση Στ. Κυριακίδη, Γεωργίου Κ. Σαουλίδη, Παναγιώτη Θ. Μουντζούρη, Χριστιανικῆς Φλόγας.

∴ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΦΛΟΓΑ. Διαβίβασα τὸ σημείωμά σου στὸν Πάτερ Ἱερώνυμο.

∴ Πῆρα τὴ συμμετοχὴ στὸν πρωτότυπο διαγωνισμὸ τῶν φίλων μας: Δημ. Κ. Σφυρῆ καὶ Ἀπ. Παπαγιαννοπούλου.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Στ. Κυριακίδη καὶ Σάββα Πουλῆ.

∴ Διάβασα μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση ΝΙΚΟ Π. ΒΑΝΔΩΡΟ τὸ ὡραῖο σου γράμα σου, σοῦ εὔχομαι νὰ περάσης καλὰ καὶ νὰ μείνης εὐχαριστημένος στὸ στρατὸ ποὺ θὰ καταταχτῆς.

∴ ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ. Τὸ γράμμα σου τὸ πῆρα ὅταν πιὰ εἶχε κυκλοφορήσει τὸ 72. Τὶς ἐρωτήσεις σου δὲν τὶς ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου. Τὰ χρήματα δὲν τὰ πῆρα ἀκόμη.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΠΑΣΧΑΛΗ ΜΠΑΛΤΖΗ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμα.

∴ Ὄχι ΣΩΚ. ΠΑΝ. ΜΑΝΕΛΛΟ. Δὲν ζητῶ πιστοποιήσεις Δημάρχων κλπ. Μὲ φθάνει ἡ ἁπλῆ σας βεβαίωση.

∴ Ὁ ΤΑΚΗΣ ΤΡ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ στὸ ζήτημα τῶν συλλόγων βρίσκει πῶς ἔχει δίκιο ὁ φίλος μας Σαμαρᾶς καὶ ὅτι ἐγὼ ἔχω ὑποχρέωση νὰ ἀφήσω τὴ «Μακεδονικὴ Φλόγα» νὰ παρουσιάση τὸ πρόγραμμά της. Μὰ ποιὸς ἐμποδίζει τὴ «Μακεδονικὴ Φλόγα»; Ἡ «Μακεδονικὴ Φλόγα δὲν ἔχει παρὰ νὰ μοῦ στείλη σχετικὰ μὲ τὴ δράση της.

∴ Διάβασα μὲ ἱκανοποίηση ἀγαπητέ μου ΓΙΑΝΝΗ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟ τὸ γράμμα σου καὶ σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν τόσον ἐξαιρετικὰ μεγάλη σὲ ποσότητα πνευματικὴ παραγωγή. Εὔχομαι ὅπως καὶ ἡ ποιοτικὴ ἀξία τῶν ὅσων γράφεις νὰ συμβαδίζη μὲ τὴν ποσοτική. Μὲ τὸ «μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» ἔχω χάσει κυριολεκτικῶς τό... μπούσουλα! Παίρνω πολὺ περισσότερες ἐρωτήσεις ἀπὸ ὅσες ὁ χῶρος μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀπαντήσω! Τὰ Χριστούγεννά σου πολὺ καλό, ἀλλὰ κατόπιν ἑορτῆς. Καὶ τὰ ποιήματά σου ἀρκετὰ καλά. Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἕνα: Τὸ ἄλλο μπορεῖς νὰ μοῦ τὸ [illegible] σίευση στὸ τυπογραφεῖο

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Ἔρχετ' ὁ χειμώνας μὲ τὰ χιόνια
ὁ ἀσπρομάλλης γέρος τρομερὸς
πάψαν νὰ ἐργάζωνται στ' ἁλώνια
πάψαν καὶ τὰ γλέντια κι' ὁ χορός.
Κατεβαίνουν ἀπ' τὰ ξεροβούνια
τὰ κοπάδια κι' ὁ βοσκὸς ἐμπρὸς
ἀντηχοῦν τριγύρω τὰ κουδούνια
ἔρχεται χειμώνας φοβερός.
Ἀπ' τὰ δέντρα πέφτουνε τὰ φύλλα
τώρα πιὰ ἐκρύωσε ὁ καιρὸς
καὶ στὴ φύση πλάκωσε μαυρίλα
ἔρχεται χειμώνας τρομερός.
Μαραθήκαν ὅλα τὰ λουλούδια
καὶ φυσᾶ ἀέρας τσουχτερὸς
δὲν ἀκοῦς ποτὲ πουλιῶν τραγούδια
ἔρχεται χειμώνας παγερός.
Σκελετοὶ ἐμείνανε τὰ δέντρα
τῶν νιφάδων ἄρχισ' ὁ χορὸς
παύει ὅλη ἡ κίνηση στὰ κέντρα
ὁ χειμώνας ἔρχεται γερός.
Γέμισ' ὁ ἀέρας σπουργιτάκια
νηστικὰ ποὺ τ' ἄφησ' ὁ καιρὸς
καὶ καπνίζουν τοῦ χωριοῦ τὰ τζάκια
ἔρχεται χειμώνας παγερός.

∴ Καλὴ ἡ ἔκθεσή σου ΖΑΧΑΡΙΑ ΞΗΡΟΥΔΑΚΗ.

∴ Διάβασα τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου ΝΙΚΟ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΕ καὶ σὲ εὐχαριστῶ. Πολὺ μοῦ ἀρέσαν ὅσα λὲς γιὰ τὸ χρόνο! Μπράβο. Τὸ γράμμα σου τὸ διαβίβασα στὸν «Ἑλικῶνα». Μπορεῖτε ὅμως νὰ κάμετε τὸν σύλλογό σας χωρὶς νὰ περιμένετε τὸ καταστατικό. Πολλὲς φορὲς — αὐτὸ γινόταν στὴν ἀρχαία κυρίως — σὲ ποιήματα ἐπετρέπετο ἡ ἀσυνταξία ἡ ἀντικανονικὴ ἀπόδοσις γραμματικοῦ τύπου μὲ σκοπὸ τὴν ἁρμονικὴ ἢ μετρικὴ ἀπόδοση τοῦ στίχου. Ἡ ἀσυνταξία ἢ ἡ ἀγραμματοσύνη αὐτὴ ὅπως ἔλεγαν ἐγένετο «ποιητικὴ ἄδεια». Κι' ἔτσι ἀπαντῶ στὸ σχετικό σου ἐρώτημα. Τὰ ποιήματά σου καλά. Θὰ προφθάσω νὰ τὰ χρησιμοποιήσω;

∴ Δὲν ἔχω ὑπ' ὄψη μου ΡΟΥΛΑ Φ. τίποτε ἀπὸ ὅσα μοῦ γράφεις. Οὔτε, φυσικά, θὰ δημοσιεύω τέτοιου εἴδους δημοσιεύματα. Ἡσύχασε λοιπὸν καὶ μὴν ἀκοῦς κανένα.

∴ Ὁ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΓΑΡΕΤΤΑΣ μοῦ γράφει ὅτι ὁ καθηγητής των τοὺς ἔβαλε ἔκθεση ἐὰν εὐσταθῆ ἡ θεωρία τοῦ «Φαλμεράϋερ καὶ ἂν ὄχι διατί»; Καὶ μου ζητεῖ τὴ γνώμη μου. Λοιπὸν ὁ Φαλμεράϋερ ὑπεστήριξεν ὅτι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες εἶναι ἀπόγονοι Σλαύων, Ἀλβανῶν καὶ ἄλλων βαρβάρων καὶ ὅτι τὸ γένος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐξέλιπε τελείως. Ἡ θεωρία αὐτὴ στηρίχθηκε κατὰ μέγα μέρος εἰς παρανοήσεις καὶ παρεξηγήσεις καὶ σήμερον δὲν ἔχει ὀπαδούς! Κρανιολογικαὶ ἐξετάσεις, διατήρηση ἐθίμων, φυσιογνωμικοὶ παρατηρήσεις κ.λ.π. ἀπέδειξαν ὅτι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες εἶναι γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

∴ Ἐνδιαφέρουσες οἱ συνεργασίες σου ΝΙΚΟ ΒΑΝΔΩΡΟ.

∴ Μὰ δὲν εἶναι ζήτημα ποὺ νὰ χρειάζεται νὰ σὲ συγχωρήσω ἀγαπητέ μου ΣΤΥΛΙΑΝΕ ΚΑΛΑΝΤΑΡΙΔΗ. Σκοπός μου εἶναι νὰ δείχνω καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ κάνουν ὡρισμένα γραμματικὰ λάθη ποιὸ εἶναι τὸ λάθος τους καὶ νὰ φροντίζουν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἄλλοι νὰ τὰ διορθώνουν.

∴ ΚΩΝ. ΔΕΔΟΠΟΥΛΕ: Νομίζω ὅτι ἀρκετὰ τιμωρήθηκες. Σὲ συγχωρῶ γιὰ τὴν ἀντιγραφή! Τὸ ξέχασα κιόλας. Ὅσο γιὰ τὴν συνδρομὴ διαβιβάζω τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ τὸ γράμμα σου καὶ γιὰ τὶς πληροφορίες ΕΥΣΤΑΘΙΕ ΜΠΟΓΑ·Ι·ΤΣΗ.

∴ Ἂς ποῦμε ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ πὼς εἶναι καλὸ τὸ ποίημά σου· θερμῶς εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου. Τὰ βιβλία στέλλονται. Ἡ ἄλλη σου συνεργασία ἐνδιαφέρουσα. Ἐπίσης δημοσιεύω ἐδῶ τὶς καταγγελίες σου:

«Ὁ Γεώργιος Γιαγιάννης (Πύργος - Ἠλείας) τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ τεῦχος 62 μὲ τὴν ὑπογραφή του τὸ ἀντέγραψε ἀπ' τὸν «Ἑλλ. Ἐρ. Σταυρὸ Νεότητος» (Δεκέμβριος 1951) καὶ εἶναι τοῦ Ἠλ. Η. Κούση (Πειραιεύς). Ὁ Μιχ. Νικ. Νᾶκος τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ τεῦχος τὸ ἀντέγραψε ἀπὸ τὸν Ἑλλ. Ἐρυθρ. Σταυρὸ Νεότητος (Φεβρουάριος 1952) καὶ εἶναι τοῦ Σωτηρίου Ἰσ. Λιαπάκη (Σαλαμῖνα)».

Τὴν καταγγελία γιὰ τὸν Μποντόπουλο δὲν τὴν δημοσιεύω. Τὰ εἴπαμε τόσες φορές! Τί νὰ τὰ ξαναλέμε!

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ εὐγενικό σου γράμμα ΓΕΩΡΓΙΕ Κ. ΣΑΟΥΛΙΔΗ. Ἀλλὰ γιὰ ποιὲς 2000 δραχμὲς μοῦ μιλᾶς; Δὲν ὑπῆρχαν μέσα στὸ γράμμα.

∴ Ὁ φίλος μου Δ. ΣΦΥΡΗΣ συμφωνεῖ μὲ τὴν ἰδέα τῆς ἐκδόσεως τῆς συλλογῆς ποιημάτων κλπ. τῶν νέων. Γιὰ τοὺς «Νέους ζωγράφους» λαμβάνω ὑπὸ σημείωση τὴν ὑπόδειξη.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ Κ. ΚΑΛΠΑΚΙΔΗ γιὰ τὶς εὐχές σου.

∴ Εἶμαι πολὺ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὶς συνεργα-

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

1. (48—76). Προσοχή! Προσοχή! Πεννομάχοι! Πεννομάχισσες! Στὸ ἑξῆς θὰ δέχουμαι γράμματα ἀπὸ ὅλους καὶ ὅλες. Θ' ἀπαντῶ ὅμως στὰ πιὸ ἔξυπνα. Μπρὸς λοιπόν! Γράψτε ὅλοι καὶ ὅλες. Ἀγόρια καὶ κορίτσια! Περιμένω. Ἡ διεύθυνσή μου: Νίκα Σαμαρᾶ, Κασσάνδρου 130, Θεσσαλονίκη.

Νίκος Σαλονικιὸς

2. Στὸ πρῶτο γράμμα, ποὺ θ' ἀπαντῶ, θὰ στέλνω καὶ τὴ φωτογραφία μου. Γράφτε λοιπὸν ὅλοι καὶ ὅλες.

Νίκος Σαλονικιὸς

3. Χαιρετίζω φιλικὰ ὅλους, ἐχθροὺς (δίνω σ' αὐτοὺς ἀμνηστία) καὶ φίλους!... Καὶ στέλνω κι' ἀπὸ ἕνα θερμὸ σαλονικιὸ «γειὰ χαρὰ» στοὺς καινούργιους: Ὄμορφη Ἠπειρωτοπούλα, Ἀλφαβηταγαμαδέλτα (πολὺ μπερδεμένο ψευδώνυμο). Παραλίγο νά... στραμπουλήξω τὴ γλῶσσα μου), Ὀνήσιμο, Ἥλιο καὶ Ζαΐρα.

Νίκος Σαλονικιὸς

4. (ΧΧ). Γεμᾶτος κέφι ξανάρχομαι χαιρετώντας παλιοὺς καὶ νέους Πεννομάχους.

Αὐγερινὸς (Ὁλόλαμπρος)

5. Προσχωρῶ στὴν «ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΦΛΟΓΑ» τὸν ἄφθαστο σύλλογο.

Αὐγερινὸς (Σαλονικιὸς — Τουμπιώτης)

6. Πινόκιο γειὰ χαρά. Νίκο Σαλονικιὲ εἶσαι ἄξιος θαυμασμοῦ.

Αὐγερινὸς (Δροσερὸς)

7. Ψῆφο στοὺς : ΑΥΓΕΡΙΝΟ καὶ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟ. Προσεχῶς θὰ λάμψω μὲ χιοῦμορ. Κόκκινο Τριαντάφυλλο γράψε πρῶτη... Κάτω Ντολορὲς - Ἐξάψαλμος Ζήτω...

Αὐγερινὸς (Ὁ Νικητὴς)

8. (38—78). (Πρὸς τὸν Ἐξάψαλμο)
Στόμα μεγάλο
μάτια μικρά
μύτη στραβιά.
Φωνὴ γαϊδάρου
αὐτιὰ μικρὰ
ὕψος καμήλας
μορφὴ καμμιά.

Θερμοχαιρετοῦμε Π. Τεμπέλη, Β. Ἀρχοντοπούλα ἀλληλογραφοῦμε;

Μικρὸς Πρίγκηπας

9. (38—85). Χαιρετῶ Κουτσοδῆμον (Καρδίτσα), Ρεμή, Ὑπερέλληνα σᾶς ψήφισα. Ἐλᾶτε ὅλοι στὸν «ΕΛΙΚΩΝΑ». Ζήτω ὁ «ΕΛΙΚΩΝ».

Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο

10. (48—79). Αἱ (1552) καὶ (1553) αἱ ὑπογραφόμεναι μὲ τὸ ψευδώνυμο «Καπετὰν Ἄγρας» εἶναι δικές μου.

Μίκης Ζέζας

11. Ποιὸς εἶσαι σύ, Γιῶργο Λοβέρδο, ποὺ χωρὶς νὰ ἔχῃς ψευδώνυμο ὑπερανθρώπου ὑποστηρίζεις τοὺς «Ὑπερανθρώπους»; Ὅταν ἀπεφάσισες νὰ τὰ βάλῃς μαζύ μου ἀναλογίστηκες τὰς συνεπείας τῆς πράξεώς σου; — Εὐχαριστῶ, «Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου» (1760).

Μίκης Ζέζας

12. (38—78). Μπάρμπα Μέντωρ.
Γιὰ μανάβης κάνεις δὲν τὸ κρύβω,
γι' αὐτὸ καὶ σοῦ δωρίζω
τὸ γαϊδοῦρι μου τὸ γρίβο
Φορτωμένο μὲ ἀγκινάρες
κουνουπίδι κουκουνάρες
Στῶν πεννομαχιῶν τὴ στήλη νὰ γυρίσης
ὅλα αὐτὰ γιὰ νὰ πουλήσης.

Βουλγαροκτόνος

13. Δίνω καὶ στὸ Ντορεμῆ
βιβλιοθήκη ἄδειανή,
τὰ βιβλία του νὰ βάζη
δῶρα πιὰ γιὰ νὰ μὴν κάνη.

Βουλγαροκτόνος

14. Καὶ τὸ φίλο μας τὸ Ρούντη
μιὰ τριχιὰ κι' ἕνα σαποῦνι
νὰ πλυθῆ καὶ νὰ δεθῆ
καὶ νὰ πάη νὰ πνιγῆ.

Βουλγαροκτόνος

15. Δίνω καὶ στὸ Ροδαλίνο
ἕνα τρύπιο μαντολίνο
τὰ τραγούδια γιὰ νὰ παίζη
τὶς κοπέλες νὰ μαζεύη.

Βουλγαροκτόνος

16. Στὸν Ἀθάνατο δωρίζω
γρήγορα γιὰ νὰ πεθάνη.
τὸ θανατικὸ βοτάνι
δεκα πεντε ψηφους δίσω.

Βουλγαροκτόνος

18. Καὶ στὸ Μιχαηλίδη
προύντζινο δακτυλίδι
γρήγορα νὰ παντερυθῆ
τὴν Κακὴ καὶ τὴν Ψυχή!

Βουλγαροκτόνος

19. Τὸ μάθετε μωρὲ παιδιὰ
ἔσωσα καὶ τὰ ψιλὰ
δῶρα νὰ σᾶς ξανακάνω
δὲν μοῦ λέτε τί νὰ κάνω;

Βουλγαροκτόνος

20. (38—81). Ἀντὶ σαμάρι στὸν μπάρμπα Μέντωρ στὸν Ἐξάψαλμο.

Βυζαντινὴ Ἀρχοντοπούλα

21. Μπάρμπα Μέντωρ πολὺ ἔξυπνος φαίνεσαι...

Βυζαντινὴ Ἀρχοντοπούλα

22. Φάντασμα σ' ἀκούω καὶ τρέμω.

Βυζαντινὴ Ἀρχοντοπούλα

23. (38—82). Ζητῶ ἀλληλογραφίαν μὲ Λαρισσαίους καὶ Τρικκαλινοὺς πεννομάχους. Ὅποιος θέλει ἂς γράψη.

Ἔλατος

24. Χαιρετῶ Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο (γιατί αὐτὴ ἡ σιωπή;). Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς, Φωτεινὴ Δαῦτον, Ν. Σαλονικιὸ καὶ Λάκη Μιχαηλίδη. Τί θὰ λέγατε γιὰ λίγες γραμμοῦλες; Γράψτε: Ἡλίαν Κουτσοδῆμον, Λον Γυμνάσιον Καρδίτσης.

Ἔλατος

25. ΠΡΟΣΟΧΗ: ΑΕΚ — Παναθηναϊκὸς 2-0. Λοιπὸν κύριοι Παναθηναϊκοὶ βουλῶστε το. Ζήτω οἱ κανονιέρηδες τῆς ΑΕΚ.

Ἔλατος Μαυροκιτρινομαυροκίτρινος

26. (38—83). Ντολορές, Ἐξάψαλμε, ἡ νίκη εἶναι δική σας.

Λ. Ν. Βίντσι

27. Οἱ Παναθηναϊκοὶ μετὰ τὸ 2—0 τῆς Κυριακῆς ἀπεκάλεσαν τούτην ὡς «Κυριακὴν τῶν παθῶν».

Λ. Ν. Βίντσι «ΑΕΚ»

28. Ἀπὸ τὸ σημερινὸ τεῦχος ἀρχίζω νὰ δημοσιεύω σκίτσα μὲ θέμα «τὰ μεγάλα πρόσωπα τῆς πεννομαχόστηλης».

Λ. Ν. Βίντσι

29. Ἂς μὴ μοῦ κρατήσουν κακίαν οἱ παθόντες ἐκ τοῦ πινέλου μου.

Λ. Ν. Βίντσι

30. (38—84). Εὔχομαι σ' ὅλους καλὰ Χριστούγεννα καὶ εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος 1953.

Ἐξαγριωμένος Γάτος (Ἀσπρόμαλλος)

31. (39—3) Τί κι' ἂν δὲν ἔχουμε παρὰ
στὸ δόλιο πορτοφόλι
τὸ φίλο μας τὸ Ρενουὰρ
θὰ νὰ ψηφίσουν' ὅλοι.

Φωτοδότης

32. Ξανάρχομαι στὴν κίνηση γεμάτος χαρὰ καὶ κέφι στέλνοντας σὲ ὅλους μύρια χαιρετίσματα. Θερμοαντιχαιρετῶ Μίμη Ἀμίμητο. Χαιρετῶ Μπούλη, Μισὲλ Ντετιὲν καὶ Πεννομάχο.

Φωτοδότης (ὁ... αὐτόφωτος)

33. (39—4). Ξέρεις ἐσὺ Ντορεμῆ (1750); Πεννομάχοι ψηφίζοντάς με δὲν χάνετε. Χαιρετῶ Μπούλην.

Ἰούλιος Καῖσαρ

34. (39—5). Ὕστερα ἀπὸ λίγη ἀπουσία μου ξαναέρχομαι γεμᾶτος κέφι.

Πιττακὸς Μυτιληναῖος (Ἀεκτζῆς)

35. ΘΕΑΜΑΤΑ: Μ. Ὀλυμπιακὸς = Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ μεγάλο κεφάλι. Κεραυνὸς = Συγγραφεὺς (ἀντιγραφεὺς) περιοδικῶν. Παναθηναϊκὸς = Τὸ τέλος μιᾶς ἐνδόξου ἱστορίας. ΑΕΚ = Μιὰ ζωὴ ξαναρχίζει. Ξανθομίκυς = Ὁ δὶς Ἰούδας. Χ. Δρόσος = Ὁ κολασμένος Γίγας.

Πιττακὸς Μυτιληναῖος (ὁ πάντας στηρίζων)

36. Καλωσώρισες, Ψὺν τῆς Δρυός, καλὰ ἦσουν ἐκεῖ ποὺ ἦσουν.

Πιττακὸς Μυτιληναῖος (Ἀεκτζῆς)

37. (39—7) Ὕστερα ἀπὸ ἀπουσία ἑνὸς ἔτους ἔρχομαι πάλι κοντά σας. Ἐν πρώτοις χαιρετῶ ὅλους ες καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς φίλους μου.

Τώνης Ράϊτ

38. Ὅλοι, Κοκκινιῶτες - σες ἂς σηκώσουν τὸ χέρι τους γιὰ νὰ γνωριστοῦμε.

Τώνης Ράϊτ

39. (39—9) Ἄλλαξα ψευδώνυμο καὶ ἀπὸ Γάτος ἔγινα ἄνθρωπος. Τί παράξενο...!

Θρακιώτης
(πρώην Ἐξαγριωμ. Γάτος)

40. Χαιρετῶ Τσιγγανοπούλα, Τροβαδοῦρο, Πινόκιο καὶ πάντα Θρακιώτη.

Θρακιώτης ὁ (ἡρωϊκὸς)

41. Κεραυνὲ περιμένω γράμμα σου.

(Θρακιώτης ὁ ἐκ Προβατῶνος)

42. (39—10) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Τροβαδοῦρο, Τσιγγανοπούλα, Βασίλισσα τῆς Ἀλήθειας καὶ ὅλους τοὺς Θρακιῶτες.

Παιδὶ τῆς Θράκης

σίες σου ΜΑΡΙΑ ΣΤΕΦΟΥ. Πολὺ γρήγορα θὰ ἀρχίσω τὴ δημοσιευσή τους μαζὶ μὲ τὰ σκίτσα.

⁂ Καλὲς Χ. ΜΠΕΧΝΙΒΑΝΙΔΗ οἱ συνεργασίες σου.

⁂ Καλὰ τὰ πεζογραφήματά σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Θ. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗ.

⁂ Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ γράμμα σου ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΦΛΟΓΑ: «Μόλις ἔλαβα τὸ πολυπόθητο περιοδικό σας στὶς σελίδες τοῦ ὁποίου βρῆκα κάθε τι ποὺ μὲ ἀπασχολοῦσε ἀπὸ τὰ καθημερινὰ προβλήματα τῆς ζωῆς. Νὰ εἶστε βέβαιοι ὅτι ἐκτελεῖτε πρᾶξιν ἐθνικήν, καὶ διὰ μέσου τοῦ περιοδικοῦ καλῶ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν πρᾶξιν, γραφόμενοι συνδρομηταὶ τοῦ πολυτίμου περιοδικοῦ σας. Κάθε ἕνας ἀπὸ μᾶς τοὺς συνδρομητὰς ἔχει ἱερὸν καθῆκον νὰ ἐγγράψη ἕνα τουλάχιστον συνδρομητήν. Προσωπικῶς σᾶς ὑπόσχομαι νὰ ἐκτελέσω τὸ ἱερὸν αὐτὸ καθῆκον».

⁂ Ὁ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ μοῦ καταγγέλει ὅτι τὰ σκίτσα τοῦ Ι. Τασούλα ποὺ δημοσιεύτηκαν στὸ 69 τεῦχος εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ μιὰ ρεκλάμα τῆς ἐφημερίδος «Ἐλευθερία». Τὴν πρότασή σου τὴν βρίσκω ὀρθὴ καὶ ὅτι θὰ τὴν βάλω γρήγορα σ' ἐφαρμογή. Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὶς φροντίδες σου.

⁂ Μὰ δικό σου εἶναι ΒΑΣΙΛΗ ΙΩΣΗΦΙΔΗ τὸ ποίημα «Τὸ χωριό μου»; Εἶσαι βέβαιος; Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

Ἄνοιξα τὶς μεγάλες μου φτεροῦγες
σὰν χελιδόνο νὰ ξανάρθω στὴ φωλιά μου
νὰ ἰδῶ τὰ βουνὰ καὶ τὶς βρυσοῦλες
ποὺ πλέκω τὰ βραδάκια στὰ ὄνειρά μου.
Νὰ ἰδῶ τὸν βοσκὸ καὶ τὴν φλογέρα
νὰ παίζη τὸν μεθυστικὸ σκοπὸ
καὶ τὰ πουλάκια νὰ σκίζουν τὸν ἀέρα
σὰν τὰ παιδάκια νὰ παίζουν τὸ κρυφτό.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ἀγαπητὲ φίλε ΛΟΥΚΑ ΝΤΕΡΕΚΑ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Γιὰ τὶς σπαζοκεφαλιὲς δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω γιατὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἔχει ὁ ἁρμόδιος συντάκτης.

⁂ Πῆρα ΝΙΚΟ ΣΟΥΛΑΚΙΩΤΗ τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλες. Ὄχι. Δὲν χρειάζεται ὀρθογραφικὴ σύμπτωση τῆς λέξεως ποὺ ζητᾶς μὲ τὶς λέξεις ποὺ γράφεις στὴ Μαγικὴ εἰκόνα χωρὶς εἰκόνα.

⁂ Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΙΩΑΝΝΗ ΑΘ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Δυστυχῶς δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω σὲ ὅλα αὐτὰ ποὺ μὲ ρωτᾶς ΙΩΑΝΝΗ ΑΓΝΑΝΤΟΠΟΥΛΕ. Πάντως διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση μὲ τὴν παράκληση νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ. Πῆρα καὶ τὶ σπαζοκεφαλιά σου. Γιὰ τὶς εὐχές σου εὐχαριστῶ.

⁂ Μοῦ γράφεις ΕΙΡΗΝΗ ΜΕΤΑΞΑ (Πεσσάδες): «Καιρὸ τώρα διαβάζω τὶς ὠφελιμότατες σελίδες τοῦ ἀγαπημένου περιοδικοῦ σας ποὺ λέγεται «Παιδόπολις».

Πόση χαρὰ δὲν αἰσθάνομαι, ὅταν ὁ ταχυδρόμος χαμογελαστὸς μοῦ λέγει: «Ρηνούλα νά ἡ «Παιδόπολις»!

Ἀμέσως τότε ἄπληστα ἀρχίζω νὰ διαβάζω τὸ πλούσιο καὶ ἠθικὸ περιεχόμενό της. Ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα πρέπει νὰ νοιώθωμε εὐγνωμοσύνη γιὰ σᾶς διότι δι' ἑνὸς τέτοιου πνευματικοῦ περιεχομένου, δυνάμεθα ν' ἀποφεύγωμεν τὰ τόσα ἄλλα ἄνευ ἠθικοῦ περιεχομένου περιοδικὰ ποὺ δυστυχῶς σήμερα ἔχουν τόσον πολὺ κυκλοφορήσει».

Ἡ ἔκθεσή σου ἀρκετὰ καλή. Βέβαια χρειάζεται κάπως νὰ ξεκαθαρίζης τὶς ἔννοιες ποὺ ἀναφέρεις.

⁂ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσες οἱ ἐκθέσεις σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Γ. Φωτιάδη, Ε. Καραγιάνη, (τὸ σκίτσο σου ἔτσι κι' ἔτσι).

⁂ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα τὰ ὅσα μοῦ ἔστειλες Σ. Π. ΤΣΙΑΚΟ.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες των φίλων μου: Σοφοῦ, τοῦ μὴ ὑπογράφοντος ἀπὸ τὴ Γρίβα, Ἀθανασίου Φάκου.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ τοὺς φίλους μου Ἀθανασιάδη Γεώργιο, Γρηγορίου Κωνστ., Ἀθανασιάδη Ἰωάν., Παυλὴ Ἰωάν., Παπαβασιλείου Μιχαήλ, Γαλάνη Λεων., Καραγιαννάκη Δημητ., Χαμπέζο Δημ., Ἀλβανὸ Κωνστ., Σταμούλη Κωνσταντίνο, γιὰ τὴν ὁμαδικὴ ἀποστολὴ τῶν ψηφοδελτίων.

⁂ Ὄχι, ΓΕΩΡΓΙΕ ΦΩΤΙΑΔΗ: Δὲν χρειάζομαι ἄλλη βεβαίωση γιὰ τὸ χαρακτηρισμό σας ὡς συμμοριοπλήκτων.

⁂ Ἐν τάξει ΒΑΣΙΛ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ. Τοὺς γράψαμε ὅπως εἴπαμε.

τὰ δύο μας ἀνθρωπάκια
συμμάχησαν καὶ γίνανε
πολὺ τρανὰ μαγκάκια.

Παιδὶ τῆς Θράκης (ἐξ 'Αλεξ)λεως)

43. (39—12) Σωστὰ τὰ λέτε Ξανθομίκυ καὶ Δαρίβα (1831—43). Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

45. Θεάματα: Μ. Σάμιος = Μογγόλος, Κοτζαπέτρος = Ξεβιδωμένος δρομεύς, Γ. Λέσβου = Γκαζοντενεκές, Δρόσος = Ι. Πάουερ καὶ Μ. 'Ολυμπιακὸς = Βασιλεύς. Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

46. (39—13) ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΤΑΙΚΑ ΔΩΡΑ

Στὸ Μαχητὴ ἕνα παπούτσι γιὰ τὸ ἀτροφικό του ποδάρι, στὸν Κουρσάρο χίλιες δραχμὲς κουρσάρικο καράβι γιὰ νὰ πάρη. Εἰς τὸν Στέφανο Μυρσίνης ἕνα κάρρο μὲ ντομάτες καὰ στὸ Γεώργιο Δαρίβα ἀλκοὸλ μιὰ μερίδα. Στὸν Πεννομάχο ψωμοτύρι καὶ στὸν Ξανθομάκυ κρασὶ ἕνα ποτῆρι. Στὴ Βυζαντινὴ 'Αρχοντοπούλα ἕνα ἰνδιάνο καὶ στὴ Θλιμμένη Παναγία ἕνα διαμέρισμα γιὰ νὰ κάνη μπάνιο. Προκομμένος Τεμπέλης

47. Θεάματα: Φάντασμα - Πάνθηρ = αὐγὰ στὸ τουρσί. Τρισεύγενη = Παῖξε Χρῆστο... Ξανθειὰ Σπανόλα = ὁ ὀξυζενὲς Μπάρμπα Μέντωρ..= Φοβοῦμαι τὴν θάλασσα. Ἥρωας ὁ Θρῦλος — ὁ Τρομοκράτης σας. Ξύλο 'Απελέκητο = Ἄνθρωπος 'Αγράμματος. Κασὶμ Κίτρινος - Λάκης Μιχαηλίδης = πορτοκάλλια γιαχνιστά. Γεράκι τοῦ 'Ολύμπου = τὸ Σπουργιτάκι. Νίκος Γερολάνδος = ὁ Ποκοπίκος. Κονιτσοτοπούλα = ἡ ἄμορφη. 'Αρχαιολόγος Ἴβανς - Λευκὸ Μπουμποῦκι = Χάλασε τὸ σπίτι. Κεραυνὸς = μᾶς ἔκαψε. Θάνος 'Αθάνατος = οἱ σπασμοί. Χριστιανικὴ Φλόγα = Σταφυλιοῦ ρόγα. Ζαΐρα = Μικρὴ Πιτσιρίκα.

(Προκομμένος Τεμπέλης ὁ... Μυστήριος)

48. 'Αρτινοπούλα μὲ βάζει ὁ νοῦς σου; Βαρῶνε Χ τί σοῦ ἔκανε ὁ φίλος μας ὁ Κώστας; Τὴν ἔπαθες. 'Αγία Μαῦρα σὲ γνωρίζω πρώην..... 'Αγρίμι τῆς Πάμπας = Σὲ λυπᾶμαι καϋμένε.

Προκομμένος Τεμπέλης (ὁ ... 'Αρτινὸς)

49. Ντορεμὴ (1750) Κρεμασμένος θὰ μοῦ τὰ δώσης. Ντολορὲς τρέφω μιὰ φιλικὴ συμπάθεια μὲ σένα, γειὰ χαρά. 'Εξάψαλμε (1822) σοβαρῶς; 'Αντιχαιρετῶ: Μικρὲς Πριγκήπισσες, Αἴολο καὶ Ξ. Μπουκλίτσα τὰς ἐκφράσεις σου μετρίασε.

Προκομμένος Τεμπέλης (ὄνομα καὶ... πρᾶγμα)

50) ΣΤΟΝ ΝΤΟΡΕΜΗ:
Κοσμογραφία ἔμαθα
τὸν περασμένο χρόνο
γι' αὐτὸ καὶ σὲ εὐχαριστῶ
ὅμοια μὲ τὸν ὄνο.

Προκομμένος Τεμπέλης

51) ΣΤΟΝ ΨΥΝ ΔΡΥΟΣ
Ἔκαμες μιὰ ἀπόπειρα
νὰ μὲ ἀποκαλύψης
μὰ τὸ μουστάκι ξέχασες
μὲ κάμελ νὰ ἀλείψης.

Προκομ. Τεμπέλαρος

52) ΣΤΟΝ ΑΓΡ. ΛΑΟΥΤΖΙΚΟ
'Απὸ τὸν Ἔγκμοντ ἔκλεψες
μωρὸ τὶς ἀγγελίες
σπάσανε τὰ πινέλα σου
γράφεις ἀνοησίες.

Προκομ. Τεμπελᾶκος

53) ΣΤΑΝ ΤΡΟΒΑΔΟΥΡΟ
Βέβαια εἶμαι ποιητὴς
σαλιάρη Τροβαδοῦρο
μήπως ὅταν ἐκάπνιζες
κάκιωσες μὲ τὸ ποῦρο;

Προκομμένος Τεμπέλης

54) ΣΤΟΝ ΥΜΝΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
Βρὲ βλάκα ὅταν ἔγραφες
τὸ σκέφθηκες καλά;
Καὶ μπλέχτηκες μὲ μένανε
καὶ μπῆκες στὸν μπελᾶ;

Προκαμμένος Τεμπέλης

55) ΣΤΟΝ ΒΟΥΛΡΓΑΡΟΚΤΟΝΟ
'Η γλῶσσα σου προέτρεξε
προτοῦ τῆς διανοίας
δὲν εἶδες τὸ ψευδώνυμο
πῶς εἶναι σημασίας;

Προκομμένος Τεμπέλης

56) ΣΤΟΝ ΠΑΝΘΗΡΑ
Γιατὶ ἔφυγες βρὲ κουτεντὲ
'πὸ μέσα ἀπ' τὴ φωλιά σου
καὶ κλαῖες ὁποὺ τσακίστηκαν
ὅλα τὰ κόκκαλά σου;

Προκομμένος Τεμπελᾶκος

57) ΣΤΟΝ ΚΑΡΜΑΝΙΟΛΑ
Στὴ μνήμη τοῦ Τεμπέλαρου
ποίησις μεγαλώνει
τὰ δὲ γραφόμενα αὐτοῦ
ἡ δόξα στεφανώνει.

Προκομμένος Τεμπέλης

58) Γειά σας φίλοι μου. 'Ιδιαιτέρως φιλτάτη Ντολορές.

Προκαμμένος Τεμπέλης
('Ο... μυστήριος ἄνθρωπος)

59. (39—19) Ὥστε θέλεις νὰ σοῦ δώσω.... Σκακιστὴ (1666). Ἄμ τσουκνίδες γιὰ νὰ φᾶς πές το καὶ τόξερα! Μὰ ἐγὼ μίλησα γιὰ διάλυσι... τὸν τύπο Νίκο Χ.ΜΟμικὲ (1752).

Πεννομάχος (ὁ... ἀτσίδας)

60. Στὸν Ντορεμὴ (1751). (Σοῦ ἀπαντῶ μὲ στίχους νὰ σὲ παγώσω).

Ντορεμή μου κουτεντὲ
ποὺ ποιήματα σκαρώνεις
τὴν τέχνη τῆς ποιήσεως
ἀγρίως τὴ... σκοτώνεις.

61. (39—20) Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω εἰς ὅλους τοὺς πεννομάχους ὅτι ὁ Προκομμένος Τεμπέλης διπλωματοῦχος τοῦ... Δαφνὶ παραδίδει μαθήματα. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἂς σπεύσωσι.

'Αγία Μαῦρα

62. Θερμοαντιχαιρετῶ Τροβαδοῦρο, 'Αρτινοῦλα, (σὰν πολλὰ μᾶς τὰ λὲς) καὶ 'Αόρατο Τρίμπλεξ (Εὐτυχῶς καὶ δὲν εἶμαι δειλή).

'Αγία Μαῦρα

63. (39—21) ΜΠΟΥΝΑΜΑΔΕΣ

Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται
κι, ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ ὁ... Ἅγιος
δωρίζει μὲ.... μανία!

Μυαλὸ λίγο κοκκόρινο
στῆς 'Αρετῆς τὸν Φάρον
ἄσσος νὰ γίνη πρόεδρος
καὶ τὸν κακόν του φλάρον!

Βαρέλι ρετσινόλαδο
στὸν Πειρατὴ τὸν Γύφτο
καὶ πρόσεχε: ἅμα τὸ πιῆς
ἀπὸ δῶ πέρα στρίφτο.

Τρεῖς τόννους μοσχοσάπουνο
στὴν Ντολορὲς τὴν Βάβω
κι' ἂν ξελοβιάση—... ἀδύνατον!—
Ποτὲ ἂς μὴν τὸ λάβω.

Στὸν Νίκο τὸ Σαλονικιὸ
ψωριάρικο γουμάρι.
Σέλλα δὲν τοὔβαλα γιατὶ
ὁ ἴδιος εἶν'... σαμάρι!

Ἕνα πεντακοσάρικο
στὸν Ντορεμὴ τὸν μπέμπη
μὴν ξαναγράψη πιὰ ἐδῶ
κι' ὅλα σαχλὰ ἐκπέμπει!

Καὶ σ' ὅλα τἆλλα τὰ παιδιὰ
νὰ μὴ παραπονοῦνται
μιὰ σκάφη πλήρη ὕδατος
στὸ μπάνιο νὰ ἀσκοῦνται!

Αἰώνιος Μαθητὴς
(Πολυεύσπλαχνος)

64. 'Εξάψαλμος καὶ Ντολορὲς
οἱ δύο φαντασμένοι
τώρα πηγαίνουν γιὰ μαλλὶ
μὰ βγαίνουν... κουρεμένοι!

Αἰώνιος Μαθητὴς

65. Στὴν 1822:
Μάθε 'Εξάψαλμε χαζὲ
πῶς δὲν σ' ὑπολογίζω
κι' εἶναι στὸ χέρι μου, σαχλὲ
ἂν θέλω νὰ σὲ βρίζω!

Αἰώνιος Μαθητὴς

66. (39—22) Μετὰ χαρᾶς νὰ ἀλληλογραφήσουμε ἀγαπητοὶ Παιδὶ τοῦ 'Αμβρακικοῦ κι' 'Αντρειωμένε. Γράψτε ὅμως πρῶτοι καὶ μέσω τοῦ περιοδικοῦ.

Τρισεύγενη

67. Ποιὸς τὴν χάρη μου Προκομμένε Τεμπέλη καὶ ἔγινα καὶ κουμπάρα! 'Αντιχαιρετῶ Μυστηριώδη Ἄγνωστη καὶ Ὕμνο τῆς 'Ελευθερίας.

Τρισεύγενη

68. Δυὸ 'Αλητάκια. Ἔχετε κλίση πρὸς τὴν ποίηση (1611). Καλιεργεῖστε τὸ ταλέντο σας καὶ θὰ μεγαλουργήσετε.

Τρισεύγενη

69. Τί ὡραῖα δόντια ποὺ ἔχεις Κονιτσοτοπούλα! (1722). Νὰ χαμογελᾶς πάντα.

Τρισεύγενη

70. (39—22) Θερμοαντιχαιρετῶ 'Εξάψαλμον.

Χριστιανικὴ Φλόγα

71. Ψηφίσατε ὅλοι 'Εξάψαλμον.

Χριστιανικὴ Φλόγα

72. 'Εξάψαλμος — Ντολορὲς — Ζ. Ρενουὰρ οἱ τρεῖς νικηταὶ τῶν ἐκλογῶν. Χριστ. Φλόγα

73. (39—36) Στὸν Βουλγαροκτόνο, Λ. ντὰ Βίντσι καὶ Αἰώνιο Μαθητή:

Παιδιά μου σᾶς εὐχαριστῶ
σὲ σᾶς πάρα - πολλὰ χρωστῶ
καὶ δοῦλος σας θὰ γίνω!
Ὅμως, βρὲ φίλοι μου καλοὶ
μὴ μὲ φημίζετε πολὺ
γιατὶ θαρροῦν λίγοι τρελλοὶ
ὅτι... μισθὸ σᾶς δίνω!!

'Εξάψαλμος

74. Στὸν Κόκκινο Βράχο κ.λ.π.
Πῶς; Μὲ θαρρεῖς ἐφοπλιστή;
καὶ φαντασμένο λόρδο;
Σταμάτα πιὰ τ' ἀνούσια!
[illegible]
λίγο ψωμὶ καὶ σκόρδο
τὰ θεωρεῖς γιὰ... πλούσια;

'Εξάψαλμος

75. Στὸν Ντορεμή, 'Αρκοῦδι, Ρεγγίνα κλπ.
Μὲ πειράζετε ὡραῖα!
μὲ τὴν τόση μου ἐξυπνάδα
ποὺ τὴν προσκυνᾶ ὁ ντουνιάς
δὲν σᾶς ἀπαντῶ! Λυπᾶμαι!
Μὲ τὰ λόγια μου φοβᾶμαι
μήπως γίνω καὶ φονιᾶς!!

'Εξάψαλμος

76. Προσχωρῆστε ὅλοι κι' ὅλες στὴν «Αὐτοκρατορία τῆς Πάρλας» Γράψτε μου στὴ διεύθυνση: Παυσανίου 24 Παγκράτι, 'Αθῆναι.

'Εξάψαλμος

◇◇

Νέα ψευδώνυμα

Τὰ ἐγκριθέντα γιὰ τὸ 1953 νέα ψευδώνυμα εἶναι τὰ ἑξῆς:

ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΑ, ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ, ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΣ, ΘΡΑΚΙΩΤΗΣ, ΘΥΕΛΛΑ, ΠΑΙΓΝΙΔΙΑΡΙΚΗ ΓΑΤΟΥΛΑ, ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ, ΤΩΝΗΣ ΡΑ·Ι·Τ.

Ἂς μὴ λησμονοῦν οἱ ψευδωνυμοῦχοι ὅτι πρέπει νὰ ἀνανεώσουν τὰ παλιά τους ψευδώνυμα μέχρι 15 Φεβρουαρίου. 'Απὸ κεῖ καὶ πέρα τὰ ψευδώνυμα θὰ δοθῆ στὸν πρῶτο ποὺ θὰ τὸ ζητήση. Φροντίσετε νὰ ἀνανεώσετε ἐγκαίρως τὰ ψευδώνυμά σας.

◇◇

ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

1953

Ροδοχαράζει γελαστή, χρυσὲς γεμάτη ἐλπίδες
ἡ νέα μας χρονιά.
Ροδόφυλλα — στιγμὲς γλυκειὲς — κρίνα καὶ χρυ-
(χτίδες
σκορπᾶ μ' ἁπλοχεριά.
Σβύνουν οἱ κόσμοι οἱ παληοί· πάει ὁ παληὸς ὁ
(χρόνος,
φεύγει καὶ δὲ γυρνᾶ.
Χάνονται τὰ παλάτια του, ὁ λαμπερός του θρόνος,
στ' 'Απείρου μιὰ γωνιά.

ΚΩΣΤΑΣ Δ. ΚΑΤΣΟΥΚΗΣ
(Κωστῆς Δειλινὸς)

◇◇

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

'Ελάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές.

'Αθανάσιος Μάμαλης (38 — 24)..2.000
Στέλιος Κυριακίδης (38 — 56)..1.000

◇◇

Τὸ παραμυθάκι τοῦ Ἅϊβασίλη

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 10)

μας, ὁ καλός μας ἄγγελος τῆς Πρωτοχρονιᾶς μας...

Τί νὰ κάμη κι' ὁ μπάρμπα Σπῦρος;

Παραδέχτηκε πὼς μὲ τὴν ἀπροσεξία του καὶ τὴν κούραση, ἔβγαλε μέσα στὸ καφενεῖο τὴν περρούκα του καὶ τὸν ἀνακάλυψαν...

— Τί νὰ γίνη εἶπε! Ἦταν γραφτὸ νὰ μὴν πάρω τὸ μυστικὸ στὸν τάφο μου!... Μὰ αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία!... Κάθε χρόνο, αὐτὴ ἡ δουλειὰ θὰ γίνεται... Θὰ φέρνω στὰ παιδιὰ τὰ δῶρα τους. Μόνο ποὺ δὲν θὰ χρειάζεται αὐτό... τὸ μασκαραλίκι...

Καὶ πραγματικὰ ὁ μπάρμπα Σπῦρος ποὺ τὸν ἔλεγαν τώρα οἱ χωριανοί του κὺρ Βασίλη, κάθε χρόνο ἔκανε τὰ δῶρα του. Κι' ἔζησε καλὰ μαζὶ μὲ τοὺς συμπατριῶτες του καὶ μεῖς καλλίτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΤΑ 7 ΠΟΤΑΜΙΑ

Α	ΝΕΙ	ΑΛ	ΕΥ
ΟΣ	ΠΗ	ΟΣ	ΞΙ
ΑΛΙ	ΦΕΙ	ΡΩ	ΕΒ
Α	ΜΩΝ	ΜΩΝ	ΤΑΣ
ΡΟΣ	ΟΣ	ΣΤΡΥ	ΑΚ

Νὰ τακτοποιηθοῦν οἱ παραπάνω συλλαβὲς ὥστε νὰ σχηματισθοῦν 7 ποτάμια τῆς Ἑλλάδος.

'Αντ. Δ. Κοραῆς, Πρόμαχος

2) ΜΑΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

'Αλλάζοντες ἀπ' τὶς παρακάτω λέξεις ἕνα γράμμα, πάντοτε τὸ ἴδιο θὰ σχηματίσετε ἰσάριθμες λέξεις ἄλλης σημασίας :

1) ΚΩΜΗ. 2) ΓΕΡΩΝ. 3) ΜΕΛΟΣ. 4) ΠΗΞΙΣ. 5) ΤΗΝΟΣ. 6) ΧΑΓΗ.

Χρ. Κουτσομύτης,
Ἴρις Ναυπλίου

3) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

						12
					12	
				12		
			12			
		12				
	12					
12						

Νὰ τοποθετηθοῦν στὰ κενὰ τετράγωνα, οἱ ἀριθμοί: 2, 3, 4, 6, 7, 9, ὥστε ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ δίνουν ἄθροισμα 43.

Π. Μενεγάτος
καὶ Γ. Παπαδόπουλος

4) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, σχηματίζουν ἀνδρικὸ ὄνομα.

1) Πόλις τῆς Αἰγύπτου.
2) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα.
3) Φιλικὸ κράτος.
4) Χρονικὸ διάστημα.
5) Πόλις τῆς Μακεδονίας.
6) Θὰ τὴν βρῆτε στὸ 'Ιόνιο Πέλαγος.
7) Βουνὸ τῆς 'Ελλάδος.
8) Σημεῖον πίστεως.

'Αντ. Κοραῆς, Πρόμαχος

5) ΔΗΜΩΔΕΣ ΑΙΝΙΓΜΑ

Στὸ χουζοῦρι σου σὰν μπῶ
πρῶτα - πρῶτα θ' ἀνεβῶ.
Κι' ὅταν ἀνεβῶ πολὺ
τί λαχτάρα θὰ σὲ βρῆ...

6) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Μητέρα, ὁ μπαμπᾶς τοῦ Νίκου τὸ ξέχασε.
— Ποιὸ παιδί μου;
— Μὰ σᾶς τὸ εἶπα.

'Αλ. Μακρυλάκης,
Φυλακτὸ Σουφλίου

7) ΜΠΟΡΕΙΤΕ;

Τ Ε Α Ρ
Ο Π Μ Ν
Ν Α Ι Τ
Ρ Σ Ο Ν

Μπορεῖτε νὰ διαβάσετε τὰ παραπάνω; Πρόκειται γιὰ γνωστότατον ἀρχαῖον ρητό.

Θωμᾶς Τσιγάρας

8) ΚΛΗΜΑΤΟΛΕΞΟ

Α			
	Α		
		Α	
			Α
		Α	
	Α		
Α			

1) Πόλις τῆς 'Ηπείρου. 2) Ἕνα εὐχάριστο συναίσθημα. 3) 'Αποτελεῖται ἀπὸ ἀρκετούς. 4) Γυναικεῖο ὄνομα. 5) Ἕνας ἀπὸ τοὺς 7 σοφούς. 6) Κατοικίδιο. 7) Τὸ τέλος τῆς προσευχῆς.

Εὐάγ. Τσιλίφης, Κόνιτσα

9) ΤΡΙΑΙΝΑ

```
*     *     *
*     *     *
*     *     *
* * * * * * *
      *
      *
      *
```

'Ο ρ ι ζ ό ν τ ι α: 1) Μυθικὸς ἥρωας. Κ ά θ ε τ α: 1) Ἔνδοξο νησί. 2) Δὲν θεραπεύεται. 3) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.

Δημ. Χαριτάτος, Αἴγιον

◇◇◇

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 73

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2			■		■		■		■		■		
3		■	■								■	■	
4					■		■		■				
5		■		■						■		■	
6							■						
7		■		■		■	■	■		■		■	
8							■						
9		■		■						■		■	
10					■		■		■				
11		■	■								■	■	
12			■		■		■		■		■		
13													

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) 'Απ' ἐκεῖ μᾶς ἔρχονται τὰ καλλίτερα ἄλογα.— Εὐρωπαϊκὸ Κράτος. 2) Νότα.— Τελικὸς σύνδεσμος. 3) Εἶναι ὁ ἠθικὸς νόμος. 4) 'Η θεὰ τῆς διχονοίας.— Διαζευκτικὸς σύνδεσμος. 5) 'Ανωμαλία τοῦ ὀργανισμοῦ. 6) Μέλος τοῦ σώματος.—'Αρχαία πόλις τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. 8) 'Ανδρικὸν ὄνομα.—Ἔχει ζωή. 9) Λεγόταν καὶ ἔτσι ὁ 'Απόστολος Πέτρος. 10) 'Η 'Ελλάδα ἔχει ἐλάχιστα.— Μεγάλη νῆσος τοῦ Μαλαϊκοῦ 'Αρχιπελάγους. 11) 'Αρχαία χώρα τῆς Μ. 'Ασίας στὴ γενική. 12) Εἶναι πολὺ λεπτή.— Ξενικὴ ἄρνησις. 13) Πόλις τῆς Μ. 'Ασίας ποὺ ἀποτελοῦσε ἄλλοτε μεγάλο ἑλληνικὸ κέντρον.— Μοιάζει καταπληκτικά.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Μεγάλη ὀροσειρὰ τῆς Εὐρώπης.— Τραγικὴ ἡρωΐδα τοῦ Εὐριπίδη. 2) Αἰγυπτιακὴ θεότης.— Νότα. 3) Τὴν κόρη του ἀνέστησεν ὁ Χριστός. 4) Τρομερὸ ἑρπετό.— Αὐτὴ τὴ λέξη τὴν ἀγνοοῦν οἱ γενναῖοι. 5) Διοικητικὸ διαμέρισμα. 6) Ἦταν στὴν ἀρχὴ ὁ ἄνθρωπος.— Πόλις ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου. 8) Μεταφορικά: ὁ κακοντυμένος, ὁ κουρελιάρης.— Κτηνώδης. 9) Πόλις τῆς Συρίας. 10) Ἔχουν ὅλα τὰ προβλήματα.— Αἰγυπτιακὴ θεότης. 11) Μ' αὐτὴν εἴμαστε φίλοι τώρα. 12) Κόρη τοῦ 'Ινάχου.— Σύνδεσμος. 13) Χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν μεταφορὰ ὑγρῶν.— Εἶναι τὸ πλοῖο.

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΚΟΥΤΣΟΜΥΤΗΣ, Ναύπλιον

ΛΥΣΕΙΣ 72ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Φ
Μ Η
Υ Π Ο
Ι Λ Υ Σ
Γ Ρ Ο Σ Ι
Β Ε Λ Ο Ν Α
Δ Ι Α Δ Η Μ Α
Ι Σ Η Μ Ε Ρ Ι Α
Χ Ι Λ Ι Α Ρ Χ Ο Σ

2) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

1	5	3	1
4	2	3	1
1	2	3	4
4	1	1	4

3) ΕΜΜΕΤΡΟ ΚΥΒΟΛΕΞΟ

Λ	Υ	Ρ	Α
Υ	Δ	Ω	Ρ
Ρ	Ω	Μ	Η
Α	Ρ	Η	Σ

4) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΧΕΛΙ — ΜΕΛΙ

5) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) 'Ε—ρμῆς. 2) Λ—έπρα. 3) Ἔ—τος. 4) Ὕ—πνος. 5) Θ—έρος. 6) Ἔ—θνος. 7) Ρ—ήγας. 8) 'Ι—ταλία. 9) 'Α—μερική = ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

6) ΑΣΤΕΡΙ

Κ Π Σ
Ω Ο Ο
Ρ Η Ν Ο Σ
Ο Ο Ο
Τ Σ Σ

7) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ. 2) Λαμία. 3) Λούϊς. 4) Μύλος. 5) Ἴος. 6) Σί.

8) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

'Ο καπνός.

9) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

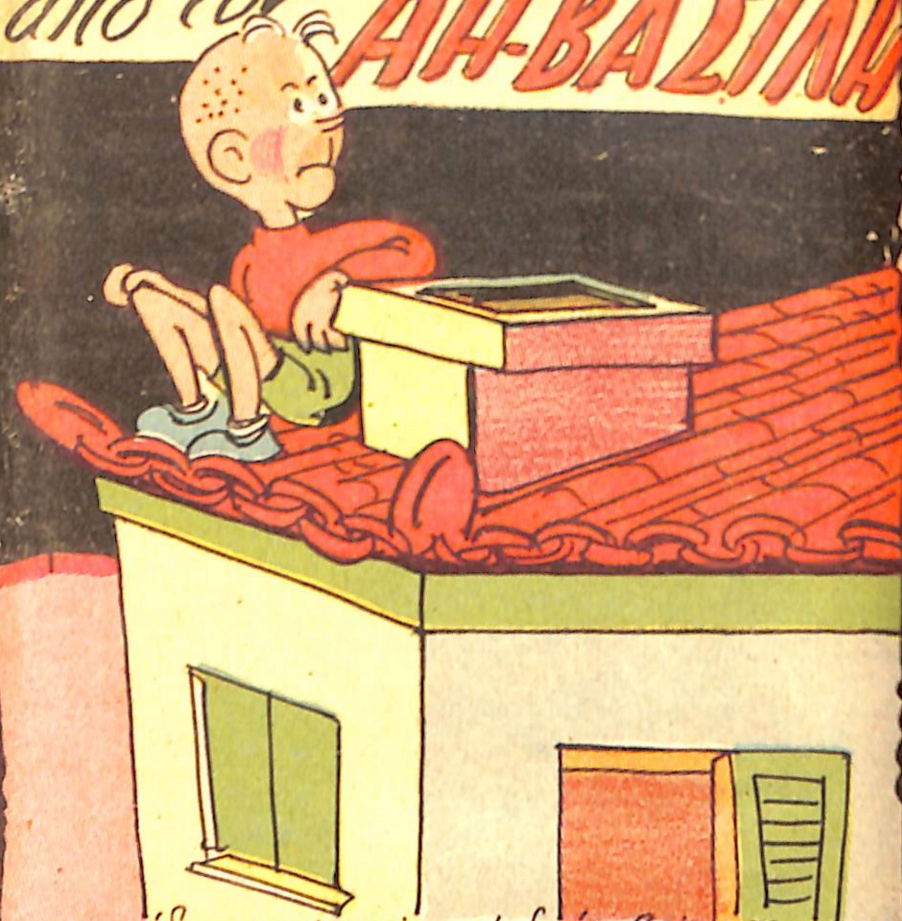
18 + 18 = 36 + 9 = 45 + 5 = 50 + 50 = 100.

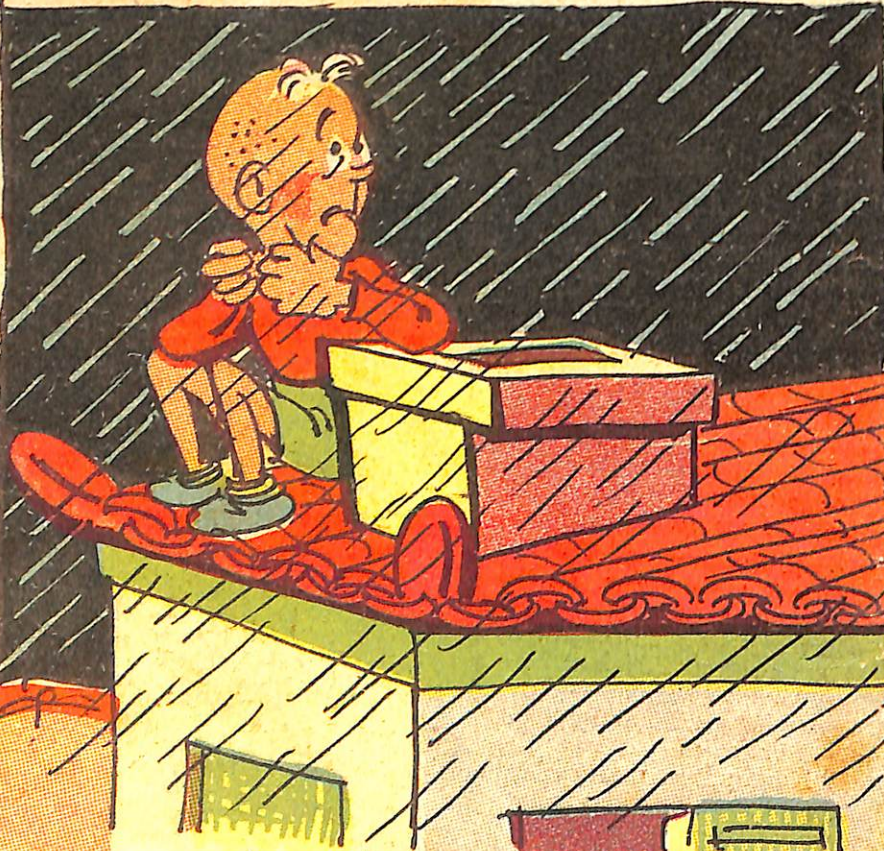
ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 72

'Ο ρ ι ζ ό ν τ ι α: 1) ΑΕΤΟΣ — ΑΡΕΝΑ. 2) ΑΤΟΦΙΟΣ. 3) ΕΣ — ΕΛΑΤΗ — ΜΕ. 4) ΚΑΝ—ΑΝΩ — ΜΑΤ. 5) ΑΡΤΙ — ΕΠΤΑ. 6) ΚΑΚΟΥΡΓΟΣ. 7) ΑΙΜΑ — ΩΡΑΝ. 8) ΠΟΑ — ΟΙΑ — ΟΚΑ. 9) ΑΝ—ΑΛΟΓΑ — ΜΙ. 10) ΑΝΟΣΙΑΙ. 11) ΗΛΙΑΣ — ΑΡΙΣ.

Κ ά θ ε τ α: 1) ΑΛΕΚΑ — ΑΠΑΤΗ. 2) ΣΑΡΚΙΟΝ. 3) ΤΑ — ΝΤΑΜΑ — ΑΙ. 4) ΟΤΕ — ΙΚΑΝΑ. 5) ΣΟΛΑ — ΟΛΟΣ. 6) ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ. 7) ΑΙΤΩ — ΑΓΙΑ. 8) ΡΟΗ — ΕΓΩ — ΑΑΡ. 9) ΕΣ — ΜΠΟΡΑ — ΙΣ. 10) ΜΑΤΣΑΚΙ. 11) ΑΝΕΤΑ — ΝΟΜΟΣ.

Ἀπό τή νύχτα τῆς Πρωτοχρονιᾶς δέν ἔκλεισε
μάτι. Ἦταν ἀνυπόμονος νά μάθη τί δῶρο θά
τοῦ ἔφερνε ὁ Ἄη-Βασίλης. Σκέφθηκε λοι-
πόν νά τόν παραφυλάξη πρίν μπῆ στήν...

παίρνει δῶρο
ἀπό τόν
ΑΗ-ΒΑΣΙΛ
καμινάδα καί μιά καί δυό βρίσκεται στά
κεραμίδια. Καί ἐνῶ τόν περιμένει μέ δι-
καιολογημένη ἄλλωστε ἀνυπομονησία...

πιάνει μιά δυνατή βροχή, πού κάνει τόν
φίλο μας νά σκέπτεται νά ἐγκαταλείψη
τό... καρτέρι του! Μά νά ἔξαφνα μπρο-
στά του ὁ Ἄη-Βασίλης χαμογελαστός...

καί μέ τό ὕφος ἐκείνου πού ξέρει τί δῶ-
ρο πρέπει νά κάνη στό κάθε παιδί, τοῦ δίνει
-τί ἄλλο;- μιά... ὀμπρέλλα...